

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekezdéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

► **B****A BIZOTTSÁG 139/2014/EU RENDELETE**

(2014. február 12.)

a repülőterekhez kapcsolódó követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(HL L 44., 2014.2.14., 1. o.)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u>	A Bizottság (EU) 2017/161 rendelete (2017. január 31.)	L 27	99	2017.2.1.
► <u>M2</u>	A Bizottság (EU) 2018/401 rendelete (2018. március 14.)	L 72	17	2018.3.15.
► <u>M3</u>	A Bizottság (EU) 2020/469 végrehajtási rendelete (2020. február 14.)	L 104	1	2020.4.3.
► <u>M4</u>	A Bizottság (EU) 2020/1234 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. június 9.)	L 282	1	2020.8.31.
► <u>M5</u>	A Bizottság (EU) 2020/2148 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. október 8.)	L 428	10	2020.12.18.
► <u>M6</u>	A Bizottság (EU) 2022/208 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. december 14.)	L 35	1	2022.2.17.
► <u>M7</u>	A Bizottság (EU) 2022/697 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. február 10.)	L 130	1	2022.5.4.
► <u>M8</u>	A Bizottság (EU) 2022/2074 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. július 20.)	L 280	4	2022.10.28.

Helyesbítette:

- **C1** Helyesbítés, HL L 92., 2022.3.21., 98. o. (2020/2148)

▼B**A BIZOTTSÁG 139/2014/EU RENDELETE****(2014. február 12.)**

a repülőterekhez kapcsolódó követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)*1. cikk***Tárgy és alkalmazási kör**

(1) Ez a rendelet részletes szabályokat állapít meg a következőkre vonatkozóan:

- a) valamely repülőterre alkalmazandó engedélyezési feltételek megállapítására, valamint az arról a kérelmező részére történő értesítésre vonatkozó feltételek a II. és a III. mellékletben előírtak szerint;
- b) a repülőterek és a repülőterek üzemeltetéséért felelős szervezetek engedélyének kiadására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó feltételek – beleértve a repülőtér különleges kialakításából adódó műveleti korlátozásokat – a II. és a III. mellékletben előírtak szerint;
- c) a repülőterek üzemeltetési feltételei a 216/2008/EK rendelet Va. és adott esetben Vb. mellékletében foglalt alapvető követelményeknek megfelelően, a IV. mellékletben előírtak szerint;
- d) az engedélyek jogosultjainak felelősségei a III. mellékletben előírtak szerint;
- e) a tagállamok által kiadott, meglévő repülőtéri engedélyek elfogadásának és átalakításának feltételei;
- f) a 216/2008/EK rendelet 4. cikkének (3b) bekezdésében említettek szerinti mentességek engedélyezésének megtagadásáról szóló határozatra vonatkozó feltételek, beleértve a teherforgalmi repülőtereket, a mentesített repülőterekről való értesítést és a megadott mentességek felülvizsgálatát;
- g) azon feltételek, amelyek esetén az üzemeltetést meg kell tiltani, korlátozni kell, valamint amelyek esetén a biztonság érdekében az üzemeltetésre egyedi feltételek vonatkoznak, a III. mellékletben előírtak szerint;

▼M4

- h) az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 37. cikkének (2) bekezdésében említett előtér-irányítói szolgáltatások nyújtásáért felelős szervezetek nyilatkozattételének és ellenőrzésének feltételei és eljárásai a II. és III. mellékletben előírtak szerint.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.8.22., 1. o.).

▼B

(2) A repülőterek, a repülőtér-üzemeltetők és az előtér-irányítói szolgáltatások engedélyezésében és ellenőrzésében részt vevő illetékes hatóságok kötelesek teljesíteni a II. mellékletében foglalt követelményeket.

▼M4

(3) A repülőtér-üzemeltetőknek és az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezeteknek meg kell felelniük a III. és IV. mellékletben meghatározott követelményeknek.

▼B*2. cikk***Fogalommeghatározások**

E rendelet alkalmazásában:

1. „repülőtér”: bármely olyan kijelölt terület (beleértve mindenfajta épületet, berendezést és felszerelést) a földön, vagy a vízen, illetve rögzített, parthoz rögzített vagy úszó építmény felületén, amelyet részben vagy teljes egészében légi járművek leszállásához, felszállásához és földi mozgásához használnak;
2. „repülőgép”: hajtóművel rendelkező, levegőnél nehezebb légi jármű, amelynek levegőben maradását főként az adott repülési körülmények között rögzített felületekre ható aerodinamikai erő biztosítja;
3. „légi jármű”: olyan szerkezet, amelynek légkörben maradása a levegővel való kölcsönhatásból ered, amely más, mint a földfelszínre ható légerő hatása;
4. „előtér”: az a kijelölt terület, ahol a légi jármű az utasok ki- és beszállítása, a posta vagy áru ki- és berakodása, tüzelőanyag-ellátás, parkolás vagy karbantartás érdekében tartózkodhat;
5. „előtér-irányítói szolgáltatás”: a légi és egyéb járművek előtérén történő tevékenységeinek és mozgásának irányítását biztosító szolgáltatás;
6. „átvizsgálás”: szisztematikus, független és dokumentált folyamat, amelynek célja bizonyíték szerzése és annak objektív értékelése a követelményeknek való megfelelés mértékének megállapítása céljából;
7. „légialkalmassági előírások”: az Ügynökség által elfogadott műszaki előírások, amelyek olyan megoldásokat tartalmaznak, amelyek segítségével bizonyítható a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak való megfelelés;
8. „illetékes hatóság”: az egyes tagállamokon belül kijelölt, a repülőterek, repülőtéri műveletek és az ezekben részt vevő személyek és szervezetek engedélyezéséhez és ellenőrzéséhez szükséges feladat-és hatáskörökkel felruházott szervezet;
9. „folyamatos ellenőrzés”: az ellenőrzési program végrehajtása érdekében az illetékes hatóság által elvégzendő feladatok, amelyek azt igazolják, hogy a feltételek, amelyek alapján az engedélyt kiállították, folyamatosan teljesülnek az érvényesség időtartamának bármely időpontjában;

▼B

10. „az eltérés elfogadásáról szóló intézkedési dokumentum”: (DAAD): az illetékes hatóság által összeállított dokumentum, amely az Ügynökség által közzétett légialkalmassági előírásoktól való eltérést igazoló bizonyítékokat tartalmazza;
11. „vizsgálat”: megfigyelésen és megítélésen alapuló, adott esetben méréssel, teszteléssel vagy értékméréssel kiegészített független értékelés, amelynek célja az alkalmazandó követelményeknek való megfelelés ellenőrzése;
12. „mozgás”: fel- vagy leszállás;
13. „akadály”: minden rögzített (akár időleges, akár állandó) vagy mozgó tárgy, vagy annak része, amely:
 - a légi jármű földi mozgására szánt területen belül található, vagy
 - repülésben lévő légi jármű védelmét szolgáló meghatározott terület fölé nyúlik, vagy
 - az említett meghatározott területeken kívül található és a légi közlekedést veszélyeztető tárgynak minősítették;
14. „akadályhatárolt terület”: a terület, amely meghatározza, hogy tárgyak meddig nyúlhatnak ki a légtérbe;
15. „akadályvédelmi terület”: a vizuális siklópálya-kijelölő rendszer számára meghatározott terület, amely fölé tárgyak vagy meglévő tárgyak toldatai nem nyúlhatnak ki, kivéve, ha a megfelelő hatóság megítélése szerint az új tárgyat vagy toldatot egy már meglévő, rögzített tárgy takarja.

*3. cikk***▼M4****Ellenőrzés**

(1) A tagállamok saját területükön belül illetékes hatóságként jelölnek ki egy vagy több szervezetet, és ezeket felruházzák a repülőterek és a repülőtér-üzemeltetők engedélyezéséhez és ellenőrzéséhez, a nyilatkozatok befogadásához és az előtér-irányítói szolgáltatók és az ezekben részt vevő személyek felügyeletéhez szükséges feladat- és hatáskörökkel.

▼B

(2) Az illetékes hatóságoknak függetlennek kell lenniük a repülőtér-üzemeltetőktől és az előtér-irányítói szolgáltatóktól. Ezt a függetlenséget az illetékes hatóság és a repülőtér-üzemeltetők és előtér-irányítói szolgáltatók közötti, legalább funkcionális szinten megvalósított szétválasztással kell elérni. A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok hatásköreiket pártatlan és átlátható módon gyakorolják.

(3) Ha egy tagállam egynél több illetékes hatóságot jelöl ki, akkor a következő feltételeknek kell teljesülniük:

- a) az illetékes hatóság felel a konkrétan meghatározott feladatokért és a kijelölt földrajzi területért; és

▼B

b) valamennyi repülőtér, repülőtér-üzemeltető és előtér-irányítói szolgálat hatékony ellenőrzése érdekében e hatóságok tevékenységeit össze kell hangolni.

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az illetékes hatóság(ok) rendelkezzen(ek) az e rendelet szerinti követelmények teljesítéséhez szükséges képességekkel és erőforrásokkal.

(5) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az illetékes hatóságok személyzete ne végezzen ellenőrzési tevékenységet olyan esetekben, amikor bizonyíték van arra, hogy ez – különösen családi kapcsolat vagy pénzügyi érdekelttség okán – közvetlenül vagy közvetetten összeférhetlenséghez vezethet.

(6) Az illetékes hatóság által az engedélyezési és/vagy ellenőrzési feladatok végzésével megbízott személyzet tagjait legalább az alábbi feladatok végzésére fel kell hatalmazni:

- a) az engedélyezési és/vagy ellenőrzési feladat végrehajtásával kapcsolatos nyilvántartások, adatok, eljárások és egyéb anyagok megvizsgálása;
- b) a nyilvántartásokról, adatokról, eljárásokról és egyéb anyagokról készült másolatok vagy kivonatok elvitele;
- c) szóbeli magyarázat kérése a helyszínen;
- d) repülőterekre, bármilyen érintett helyiségbe, üzemi vagy más érintett területre és szállítóeszközbe történő belépés;
- e) auditok, vizsgálatok, tesztek, feladatok, értékelések és ellenőrzések végzése;
- f) adott esetben végrehajtási intézkedések megtétele vagy kezdeményezése.

(7) A (6) bekezdés szerinti feladatokat az érintett tagállam jogszabályaival összhangban kell végezni.

*4. cikk***Az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség tájékoztatása**

A tagállamok e rendelet hatálybalépésétől számított három hónapon belül közlik az Európai Repülésbiztonsági Ügynökséggel a 216/2008/EK rendelet és az e rendelet rendelkezéseinek hatálya alá tartozó repülőterek nevét, helyszínét, ICAO repülőtéri kódját és a repülőtér-üzemeltetők nevét, valamint e repülőterek utasainak és az azokon végzett teherszállítási műveleteknek a számát.

*5. cikk***Mentességek**

(1) A tagállamok a 216/2008/EK rendelet 4. cikkének (3b) bekezdése szerinti mentesség megadásáról szóló határozatról a határozathozatalt követő egy hónapon belül tájékoztatják az Ügynökséget. Az Ügynökségnek szóló tájékoztatásban feltüntetik az érintett repülőterek jegyzékét, a repülőtér-üzemeltető nevét, valamint a repülőtér adott évre vonatkozó utas- és teherforgalmi adatait.

▼B

(2) A tagállam évente megvizsgálja a mentességet élvező repülőtér forgalmi adatait. Amennyiben az adott repülőtér forgalmi adatai a legutóbbi három egymást követő évben túllépik a 216/2008/EK rendelet 4. cikkének (3b) bekezdésében foglalt forgalmi adatokat, erről a tagállam tájékoztatja az Ügynökséget, és visszavonja a mentességet.

(3) A Bizottság az alábbi esetekben bármikor határozhat úgy, hogy megtagadja a mentességet a következő esetekben:

- a) a 216/2008/EK rendelet általános biztonsági céljai nem teljesülnek;
 - b) az elmúlt három egymást követő évben túllépték a vonatkozó utas- és teherforgalmi adatokat;
 - c) a mentesség nem áll összhangban egyéb vonatkozó uniós jogszabályokkal.
- (4) Amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy a mentesség nem engedélyezhető, az érintett tagállam visszavonja a mentességet.

*6. cikk***Az engedélyek átalakítása**

(1) Az illetékes hatóság által 2014. december 31. előtt a nemzeti jogszabályok alapján kiállított engedélyek az e cikk szerinti kiállításukig, illetve ennek hiányában 2017. december 31-ig érvényesek.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott időszak vége előtt az illetékes hatóság kiállítja az érintett repülőterek és repülőtér-üzemeltetők engedélyeit, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) az Ügynökség által közzétett légialkalmassági előírások alapján megállapították a II. mellékletben említett engedélyezési alapot, ideértve a megegyező szintű biztonság és a különleges feltételek meghatározott és dokumentált eseteit is;
- b) az engedély jogosultja igazolta, hogy megfelel a meglévő engedély alapjául szolgáló nemzeti követelményektől eltérő légialkalmassági előírásoknak;
- c) az engedély jogosultja igazolta, hogy megfelel a 216/2008/EK rendeletben és annak végrehajtási szabályaiban foglalt, a szervezetére és annak üzemeltetésére alkalmazandó azon követelményeknek, amelyek eltérnek a meglévő engedély alapjául szolgáló nemzeti követelményektől.

(3) A (2) bekezdés b) pontjától eltérve az illetékes hatóság dönthet úgy, hogy eltekint a megfelelés igazolásától, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az igazolás túlzott vagy aránytalan erőfeszítéssel járna.

(4) Az illetékes hatóság az engedélyátalakítási eljárással kapcsolatos dokumentumokról nyilvántartást vezet, amelyet legalább öt évig megőriz.

7. cikk

Eltérések a légialkalmassági előírásoktól

(1) Az illetékes hatóság 2024. december 31-ig az Ügynökség által közzétett légialkalmassági előírásoktól való eltéréseket tartalmazó engedélyre irányuló kérelmeket fogadhat el, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) az eltérések nem minősülnek az e rendelet II. mellékletének ADR.AR.C.020 pontja szerinti megegyező szintű biztonság, valamint ADR.AR.C.025 pontja szerinti különleges feltétel esetének;
- b) az eltérések már e rendelet hatálybalépése előtt léteztek;
- c) az eltérések eleget tesznek a 216/2008/EK rendelet Va. mellékletében foglalt alapvető követelményeknek, és azokat adott esetben enyhítő és korrekciós intézkedésekkel egészítik ki;
- d) minden eltérés esetében alátámasztó biztonsági értékelést végeztek.

(2) Az illetékes hatóság összegyűjti, és az eltérés elfogadásáról szóló intézkedési dokumentumban (DAAD) összesíti az (1) bekezdésben említett feltételek teljesítését alátámasztó bizonyítékokat. Az eltérés elfogadásáról szóló intézkedési dokumentumot az engedélyhez kell mellékelni. Az illetékes hatóság meghatározza az eltérés elfogadásáról szóló intézkedési dokumentum érvényességi idejét.

(3) A repülőtér-üzemeltető és az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy az (1) bekezdésben említett feltételek teljesülnek-e. Ellenkező esetben az eltérés elfogadásáról szóló intézkedési dokumentumot módosítani kell, fel kell függeszteni vagy vissza kell vonni.

8. cikk

A repülőtér környezetének védelme

(1) A tagállamok megfelelő konzultációkról gondoskodnak az akadályhatárolt és védelmi felületek, valamint a repülőtérhez kapcsolódó más felületek határain belül építeni tervezett építmények biztonságra gyakorolt hatásairól.

(2) A tagállamok megfelelő konzultációkról gondoskodnak az akadályhatárolt és védelmi felületek, valamint más, a repülőtérhez kapcsolódó felületek határain kívül építeni tervezett, a tagállam által meghatározott magasságot meghaladó építmények biztonságra gyakorolt hatásairól.

(3) A tagállamok gondoskodnak a más tagállamok nemzeti határai közelében lévő repülőterek védelmének koordinálásáról.

9. cikk

A repülőtér környezetének figyelemmel kísérése

A tagállamok konzultációról gondoskodnak az emberi tevékenységekről és a területhasználatról, például a következőkről:

- a) a repülőtér körzetében a területhasználat terén bekövetkezett fejlemények vagy változások;

▼B

- b) olyan fejlemények, amelyek akadály okozta turbulenciához vezethetnek;
- c) veszélyes, megtévesztő és félrevezető fények alkalmazása;
- d) erősen tükröződő, esetlegesen káprázó hatású felületek használata;
- e) olyan területek létrehozása, amelyek ösztönzőleg hatnának a repülési műveletekre veszélyt jelentő vadon élő állatok jelenlétére;
- f) a láthatatlan sugárzó források vagy mozgó tárgyak, amelyek zavarhatják, illetve hátrányosan befolyásolhatják a légiforgalmi tájékoztató, a léginnavigációs és felügyeleti rendszereket.

*10. cikk***A vadon élő állatok jelentette veszély kezelése**

- (1) A tagállamok biztosítják a vadon élő állatokkal történő ütközések veszélyének az alábbiak révén történő értékelését:
- a) a vadon élő állatok és a légi járművek közötti ütközésekre vonatkozó nemzeti nyilvántartási és bejelentési eljárás kidolgozása;
 - b) a légi járművek üzemben tartóitól, a repülőtéri személyzettől és más forrásokból történő információgyűjtés a légi járművek műveleteire potenciálisan veszélyt jelentő vadon élő állatok jelenlétéről; és
 - c) a vadon élő állatok jelentette veszély illetékes személyzet által történő folyamatos értékelése.
- (2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a vadon élő állatokkal történő ütközésekről szóló bejelentéseket összegyűjtik és továbbítják az ICAO részére, amely rögzíti azokat a madarakkal történő ütközések információs rendszere (Bird Strike Information System, IBIS) elnevezésű adatbázisában.

*11. cikk***Hatálybalépés és alkalmazás**

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
- (2) A repülőterek, a repülőtér-üzemeltetők és az előtér-irányítói szolgálatok engedélyezésében és ellenőrzésében részt vevő illetékes hatóságok 2017. december 31-ig kötelesek teljesíteni az e rendelet II. mellékletében foglalt követelményeket.
- (3) A III. és IV. melléklet olyan, engedéllyel rendelkező repülőterekre vonatkozik, amelyek engedélye a kiadástól számítva megfelel a 6. cikknek.
- (4) Az olyan repülőterek, amelyeknél 2014. december 31-ig kezdték el az engedélyezési eljárást, de még nem kaptak eddig a dátumig engedélyt, csak abban az esetben kapnak engedélyt, amennyiben megfelelnek ennek a rendeletnek.

▼ M4

▼ B

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

▼B*I. MELLÉKLET***A II–IV. mellékletben használt fogalmak meghatározásai**

E rendelet alkalmazásában:

1. „Elfogadható megfelelési módozatok” (AMC): az Ügynökség által elfogadott, nem kötelező érvényű előírások, amelyekkel bizonyítható a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak való megfelelés;
2. „rendelkezésre álló gyorsulás-megállási távolság” (ASDA): a rendelkezésre álló felszállási nekifutási úthossz, kiegészítve az esetleg meglévő végbiztonsági pályahosszal;
3. „repülőtéri irányító szolgálat”: a repülőtéri forgalom részére biztosított légiforgalmi irányító szolgálat;
4. „repülőtéri felszerelés”: bármely olyan berendezés, készülék, tartozék, szoftver vagy kiegészítő, amelyet repülőtéren a légi járművek üzemen tartására használnak vagy használni szándékoznak;
5. „légiforgalmi adatok”: légiforgalmi tények, fogalmak vagy utasítások megjelenítése a kommunikáció, a kiértékelés vagy a feldolgozás követelményeinek megfelelő formátumban;
6. „légiforgalmi tájékoztató szolgálat”: a meghatározott szabályozási területen belül létrehozott, a légi közlekedés biztonságához, rendszerességéhez és hatékonyságához szükséges légiforgalmi tájékoztatások és adatok biztosításáért felelős szolgálat;

▼M5

- 6a. „légiforgalmi tájékoztató körlevél (AIC)”: olyan tájékoztatást tartalmazó értesítés, amely nem indokolja NOTAM létrehozását vagy a légiforgalmi tájékoztató kiadványban való közzétételt, de a repülésbiztonsággal, a légi navigációval, illetve műszaki, adminisztratív vagy jogi kérdésekkel kapcsolatos;
- 6b. „légiforgalmi tájékoztató termék”: digitális adatkészletek vagy papíron, illetve elektronikus adathordozón történő egységes megjelenítés formájában nyújtott légiforgalmi adatok és légiforgalmi tájékoztatások. A légiforgalmi tájékoztató termékek közé tartoznak a következők:
 - AIP (légiforgalmi tájékoztató kiadvány), beleértve a módosításokat és kiegészítéseket,
 - AIC (légiforgalmi tájékoztató körlevél),
 - légiforgalmi térképek,
 - NOTAM,
 - digitális adatkészletek;
- 6c. „légiforgalmi tájékoztató kiadvány (AIP)”: valamely állam által vagy engedélyével kibocsátott olyan kiadvány, amely a légi navigáció szempontjából lényeges, tartós jellegű információkat tartalmaz;

▼B

7. „léginavigációs szolgálatok”: légiforgalmi szolgálatok; távközlési, navigációs és felderítési szolgálatok; a légi navigációhoz szükséges meteorológiai szolgálatok; és légiforgalmi tájékoztató szolgálatok;
8. „légiforgalmi szolgálatok”: a különféle repüléstájékoztató szolgálatok, riasztószolgálat, légiforgalmi tanácsadó szolgálat és légiforgalmi irányító (ATC) szolgálat (körzeti, bevezető és repülőtéri irányító szolgálatok);
9. „légiforgalmi irányító szolgálat” (ATC): olyan szolgálat, amelynek feladatai a következők:
 1. összeütközések megelőzése:
 - légi járművek között, és
 - a munkaterületen a légi jármű és akadályok között; és
 2. gyors és rendezett légi forgalom biztosítása;

▼ B

10. „légijármű-állóhely”: az előtér légijármű-parkolásra szánt kijelölt része;
11. „légijármű-állóhely gurulási nyomvonala”: az előtér azon része, amelyet gurulóútként jelöltek ki, kizárólag a légijármű-állóhelyek megközelítése céljából;
12. „alternatív megfelelési módok”: olyan megoldások, amelyek valamely meglévő elfogadható megfelelési móddal szemben kínálnak alternatívát, illetve a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak való megfelelés olyan új módját javasolják, amelyre vonatkozóan az Ügynökség még nem fogadott el elfogadható megfelelési módot;
13. „riasztószolgálat”: a kutatásra vagy mentésre szoruló légi járművekkel kapcsolatban a megfelelő szervezetek értesítése és szükség szerint e szervezetek segítése;
14. „előtéri gurulóút”: a gurulóút-rendszer előtérén elhelyezkedő része, amelynek rendeltetése, hogy az előtérén keresztül történő átguruláshoz útvonalat biztosítson;
15. „felszállási biztonsági sáv”: a megfelelő szervezet ellenőrzése alatt álló, földön vagy vízfelszínen kijelölt téglalap alakú terület, amelyet úgy választottak ki vagy készítettek elő, hogy felette egy repülőgép meghatározott magasságig végrehajthassa kezdeti emelkedésének egy részét;

▼ M5

- 15a. „szennyezett futópálya”: olyan futópálya, amely felületének jelentős részét a használatban lévő hossz- és szélességben belül (akár elszigetelt területeken, akár nem) a futópálya-felület állapotát leíró kifejezések között felsorolt egy vagy több anyag borítja;

▼ B

16. „veszélyes áruk”: olyan áruk vagy anyagok, amelyek kockázatot jelenthetnek az egészségre, a biztonságra, a vagyontárgyakra vagy a környezetre nézve, és amelyek fel vannak tüntetve a műszaki utasítások veszélyes árukat tartalmazó listáján, vagy amelyeket e műszaki utasítások szerint osztályoztak;

▼ M6

- 16a. „elhatározási szint” (DA) vagy „elhatározási magasság” (DH): háromdimenziós műszeres megközelítési művelet során az a meghatározott magasság vagy szint, amely elérésekor megszakított megközelítési eljárást kell kezdeményezni az előírt látási feltételek meglétének hiányában;

▼ B

17. „adatminőség”: az azzal kapcsolatos bizonyosság mértéke vagy szintje, hogy a biztosított adatok a pontosság, a felbontóképesség és az integritás tekintetében megfelelnek az adatfelhasználó követelményeinek;

▼ M5

- 17a. „adatkészlet”: adatok azonosítható gyűjteménye;

▼ B

18. „deklarált távolságok”:
 - „rendelkezésre álló felszállási nekifutási úthossz (TORA)”,
 - „rendelkezésre álló felszállási távolság (TODA)”,
 - „rendelkezésre álló gyorsulás-megállási távolság (ASDA)”,
 - „rendelkezésre álló leszállási úthossz (LDA)”;

▼ M5

- 18a. „száraz”: a futópályán fennálló körülmények tekintetében azt jelenti, hogy a futópálya felülete a használni kívánt területen mentes a látható nedveségtől és szennyeződéstől;

▼ B

19. „repüléstájékoztató szolgálat”: olyan szolgáltatás, amelyet a repülések biztonságos és hatékony végrehajtásához hasznos tanácsok és tájékoztatások adása céljából nyújtanak;

▼ M5

- 19a. „idegen tárgytól származó törmelék (FOD)”: a mozgási területen belül található olyan tárgy, amelynek nincs operatív vagy légiforgalmi funkciója, és amely veszélyt jelenthet a légi járművek működésére;

▼ B

20. „emberi tényező alapelvek”: azokat az elveket jelenti, amelyek a repülés-technikai tervezésre, engedélyezésre, szakképzésre, működésre és karbantartásra vonatkoznak, és amelyek biztonságos kölcsönös kapcsolatot igényelnek teremteni az emberi tényezők és más rendszerösszetevők között, megfelelő figyelemmel az ember teljesítőképességére;
21. „emberi teljesítőképesség”: az emberi képességek és korlátok összessége, amelyeknek hatása van a légi közlekedés biztonságára és hatékonyságára;

▼ M6

22. „műszeres futópálya”: a műszeres megközelítési eljárást alkalmazó légi járművek általi használatra alkalmas alábbi futópályatípusok egyike:
1. „nem precíziós megközelítésű futópálya”: látás szerinti segédeszközökkel és legalább egy ILS és/vagy MLS leszállító berendezéssel felszerelt futópálya, amelyet A típusú műszeres megközelítést alkalmazó leszállási műveletekre lehet használni;
 2. „I. kategóriás precíziós megközelítésű futópálya”: látás szerinti segédeszközökkel és legalább egy ILS és/vagy MLS leszállító berendezéssel felszerelt futópálya, amelyet B típusú, I. kategóriájú (CAT I) műszeres megközelítést alkalmazó leszállási műveletekre lehet használni;
 3. „II. kategóriás precíziós megközelítésű futópálya”: látás szerinti segédeszközökkel és legalább egy ILS és/vagy MLS leszállító berendezéssel felszerelt futópálya, amelyet B típusú, II. kategóriájú (CAT II) műszeres megközelítést alkalmazó leszállási műveletekre lehet használni;
 4. „III. kategóriás precíziós megközelítésű futópálya”: látás szerinti segédeszközökkel és legalább egy ILS és/vagy MLS leszállító berendezéssel felszerelt futópálya, amelyet B típusú, III. kategóriájú (CAT III) műszeres megközelítést alkalmazó leszállási műveletekre lehet használni;

▼ B

23. „integritás”: annak bizonyossága, hogy a légiforgalmi adat és annak értéke nem veszett el és nem változott az adat keletkezése vagy engedélyezett módosítása óta;
24. „rendelkezésre álló leszállási úthossz (LDA)”: a futópálya azon részének hossza, amelyet a leszálló repülőgépek földi kigurulásához rendelkezésre állónak és alkalmasnak nyilvánítottak;

▼ M5

- 24a. „a világítási rendszer megbízhatósága”: annak a valószínűsége, hogy a teljes berendezés a megadott tűréshatárokon belül működik, és a rendszer működési szempontból használható;
- 24b. „helységazonosító kódok”: az ICAO által jóváhagyott és közzétett „helységazonosító kódok” (7910. sz. dokumentum) legfrissebb hatályos kiadása;

▼ M6

- 24c. „csökkent látási viszonyok között végzett műveletek” (LVO-k): 550 m-nél kisebb futópálya menti látástávolság vagy 200 lábnál kisebb elhatározási magasság mellett futópályán végzett megközelítési vagy felszállási műveletek;
25. „csökkent látási viszonyok között követendő eljárások”: a csökkent látási viszonyok között végzett műveletek során a biztonság biztosítása céljából a repülőtéren alkalmazott eljárások;
26. „csökkent látási viszonyok között végzett felszállás (LVTO)”: 550 m-nél kisebb futópálya menti látástávolság mellett végzett felszállás;

▼B

28. „munkaterület”: az előtér kivételével, a repülőtérnek légi járművek fel- és leszállására, valamint gurulására használatos része;
29. „meteorológiai szolgálatok”: olyan berendezések és szolgálatok, amelyek a légi járművek számára meteorológiai előrejelzéssel, eligazítással és észrevételekkel szolgálnak, valamint minden más olyan meteorológiai tájékoztatással és adattal, amelyeket az államok légiforgalmi célból nyújtanak;
30. „jelzés”: a földfelszín felett elhelyezett, akadályt jelölő vagy határvonalat kijelölő tárgy;
31. „jelölés”: a mozgásterület felületén, légiforgalmi tájékoztatás közlése céljából elhelyezett jel, vagy jelek csoportja;
32. „mozgási terület”: a repülőtérnek az a része, amely a légi járművek fel- és leszállására, valamint gurulására használatos, és amely magában foglalja a munkaterületet és az előter(ek)et;
33. „navigációs szolgálatok”: azok a berendezések és szolgálatok, amelyek helymeghatározási és időre vonatkozó információkkal látják el a légi járműveket;
34. „nem műszeres futópálya”: látás utáni megközelítési eljárásokat alkalmazó légi jármű üzemeltetésére használható futópálya;

▼M5

- 34a. „NOTAM”: távközlő eszközök segítségével terjesztett, a légiforgalmi berendezések, szolgálatok, eljárások vagy veszélyek keletkezéséről, állapotról és változásáról olyan információkat tartalmazó tájékoztatás, amelynek kellő időben történő ismerete alapvető fontosságú a repülésben érintett személyzet számára;
- 34b. „NOTAM kód”: az ICAO által jóváhagyott és közzétett, „Légiforgalmi Szolgálatok Eljárásai – ICAO Rövidítések és Kódok” című kiadvány (PANS ABC – Doc 8400) legfrissebb hatályos kiadásában szereplő kód;

▼M6

- 34c. „műveleti engedménnyel végzett műveletek”: meghatározott légi járművel vagy földi berendezéssel, illetve légi járművek és földi berendezések kombinációjával végzett műveletek, amely lehetővé teszi az alábbi engedmények bármelyikét:
- a) a szokásosnál alacsonyabb repülőtéri üzemeltetési minimumok alkalmazása az adott műveletosztály tekintetében;
 - b) a látótávolságra vonatkozó követelmények teljesítése vagy csökkentése;
 - c) kevesebb földi létesítmény biztosítása;

▼B

36. „ellenőrzés-tervezési ciklus”: az az időszak, amelynek során átvizsgálás és vizsgálatok útján valamennyi alkalmazandó követelményt ellenőriznek;
37. „gyorsleguruló út”: a futópályához hegyesszögben csatlakozó gurulóút, amelynek célja a leszállt légi járműnek biztosítani, hogy a futópályát attól nagyobb sebességgel lefordulva hagyassa el, mint amekkora sebességet más gurulóút típusok tesznek lehetővé, ezáltal csökkentve a futópálya foglaltsági idejét;
38. „futópálya”: a szárazföldi repülőtéren kijelölt derékszögű, a légi járművek leszállására és felszállására előkészített terület;

▼M5

- 38a. „a futópálya állapotának felmérésére szolgáló mátrix (RCAM)”: olyan mátrix, amely a futópálya felület állapotára vonatkozó megfigyelések és a légijármű-vezető által jelentett fékhatás alapján, a kapcsolódó eljárások alkalmazásával lehetővé teszi a futópálya állapotát jelző kód (RWYCC) meghatározását;

▼ **M5**

- 38b. „a futópálya állapotát jelző kód (RWYCC)”: a futópálya állapotáról szóló jelentésben (RCR) használandó szám, amely a futópálya felületének a repülőgép lassulási teljesítményére és az oldalirányú irányításra gyakorolt hatását írja le;
- 38c. „a futópálya állapotáról szóló jelentés (RCR)”: a futópálya felületének állapotáról, valamint annak a repülőgép leszállási és felszállási teljesítményére gyakorolt hatásairól szóló, futópálya-felület kódokkal leírt átfogó, szabványosított jelentés;
- 38d. „futópálya végbiztonsági terület”: a futópálya meghosszabbított központi vonalára szimmetrikus, a futópályasáv végén található terület, amelyet elsősorban a futópálya előtt földet érő vagy a futópályán túlfutó repülőgép sérülési kockázatának csökkentése érdekében alakítottak ki;
- 38e. „futópálya várakozási hely”: egy futópálya, egy akadály-határolt terület vagy egy, a műszeres leszállítórendszer (ILS)/mikrohullámú leszállítórendszer (MLS) szempontjából kritikus/érzékeny terület védelme céljából kijelölt olyan hely, amelyen a guruló légi járműveknek és egyéb járműveknek meg kell állniuk és várakozniuk kell, ha a repülőtéri irányítótorony másképp nem rendelkezik;
- 38f. „futópályasáv”: a futópályát és – adott esetben – a biztonsági megállási területet magában foglaló olyan meghatározott terület, amelynek rendelkezése:
- a) a futópályáról lefutó légi jármű sérülési kockázatának csökkentése;
 - b) a felette átrepülő légi jármű védelme le- és felszállás során;
- 38 g. „futópálya-felület állapota”: a futópálya-felület állapotának a futópálya állapotáról szóló jelentésben feltüntetendő leírása, amely a repülőgép teljesítményének megállapítása céljából alapul szolgál a futópálya állapotát jelző kód meghatározásához;
- 38h. „a futópálya-felület állapotát leíró kifejezések”: a futópálya felületén található alábbi anyagok egyike:
- a) tömörített hó: olyan szilárd formába tömörített hó, amelyen a repülőgép gumibroncsai üzemi nyomáson és terhelés mellett a felület további jelentős tömörödése vagy nyomvájúsodása nélkül haladni képesek;
 - b) száraz hó: olyan hó, amelyből nem lehet azonnal hógolyót gyúrni;
 - c) dér, a levegőben lévő nedvességből olyan felületen kialakuló jégkristályok, amelynek hőmérséklete fagyponton vagy az alatt van; a dér abban különbözik a jégtől, hogy a dér esetében a jégkristályok önállóan növekednek, és ezért szemcsésebb textúrájúak;
 - d) jég: megfagyott víz, vagy hideg és száraz körülmények között jéggé alakult tömörített hó;
 - e) latyak: olyan magas víztartalmú hó, amelyből egy maroknyit kézbe véve víz csöpgög, illetve amelyből erőteljes lépés hatására víz fröccsen szét;
 - f) víztócsa: 3 mm-nél mélyebb víz;
 - g) nedves jég: vízzel borított felszínű jég vagy olvadó jég;
 - h) nedves hó: olyan hó, amely elég vizet tartalmaz ahhoz, hogy abból kellően tömör, szilárd hógolyót lehessen gyúrni, és nem préselhető ki belőle víz;

▼ B

39. „futópályatípus”: műszeres vagy nem műszeres futópálya;
40. „futópálya menti látótávolság (RVR)”: az a távolság, amelyről a futópálya középvezetékén lévő légi jármű vezetője látja a futópályára festett jeleket, illetve a futópálya szegélyfényeit vagy a középvezeték jelző fényeket;
41. „biztonságigazgatási rendszer”: biztonság igazgatásának rendszerbefoglalt megközelítése, amely magába foglalja a szükséges szervezeti felépítést, felelősségi köröket, irányelveket és eljárásokat;

▼ M5

- 41a. „csúszós nedves futópálya”: olyan nedves futópálya, amelynek jelentős részén a felületi súrlódási jellemzők kedvezőtlennek minősülnek;

▼ M8

- 41b. „SNOWTAM”: NOTAM értesítések szabványos formátumban kiadott különleges sorozata, amely a felület állapotáról szóló jelentés formájában közli hó, jég, latyak, dér, valamint hóval, latyakkal, jéggel vagy dérral összefüggésben keletkezett víztócsa vagy víz okozta veszélyes körülményeknek a mozgási területen való fennállását vagy megszűnését;

▼ M5

- 41c. „különlegesen előkészített téli futópálya”: a futópálya súrlódásának javítása céljából homokkal vagy szemcsés anyaggal, illetve mechanikai úton kezelt, száraz, fagyott, tömörített hó- vagy jégfelülettel, vagy mindkettővel rendelkező futópálya;

▼ B

42. „biztonsági megállási terület”: a rendelkezésre álló felszállási távolság végén a talajon meghatározott derékszögű terület, amelyet úgy alakítottak ki, hogy azon a légi jármű a felszállás megszakítása esetében megállítható legyen;
43. „rendelkezésre álló felszállási távolság (TODA)”: a rendelkezésre álló felszállási nekifutási úthossz hosszúsága, valamint a rendelkezésre álló felszállási biztonsági sáv hosszúsága;
44. „rendelkezésre álló felszállási nekifutási úthossz (TORA)”: a futópálya azon hosszúsága, amelyet rendelkezésre állónak nyilvánítottak, s alkalmas a repülőgép felszálláshoz történő nekifutására;
45. „gurulóút”: a szárazföldi repülőtér a légi járművek gurulására kijelölt és kialakított út, amelyet arra a célra terveztek, hogy a repülőtér egy meghatározott részét egy másik részével összekösse, többek között:

— légijármű-állóhely guruló útvonal,

— előtéri gurulóút,

— gyorsleguruló út;

46. „műszaki utasítás”: a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által jóváhagyott és kiadott, „Műszaki utasítás veszélyes áruk biztonságos légi szállításához” (Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air) című kiadvány legfrissebb hatályos kiadása (9284-AN/905 sz. dokumentum), valamint annak kiegészítései és függelékei;

▼ M5

47. az „engedély feltételei” a következőket foglalják magukban:
- ICAO helységazonosító kód,
 - üzemeltetési feltételek (VFR/IFR, nappal/éjjel),
 - speciálisan előkészített téli futópályákon történő repülőgépműveletek,
 - futópálya,
 - deklarált távolságok,
 - futópályatípus(ok) és a biztosított megközelítések,
 - a repülőtér hivatkozási kódja,
 - a magasabb repülőtéri hivatkozási kódjelű légijármű-műveletek alkalmazási köre,
 - előtér-irányítói szolgáltatások nyújtása (igen/nem),
 - mentési és tűzoltási védelem szintje;

▼ M2

- 47a. „A típusú műszeres megközelítés”: legalább 75 m (250 láb) legkisebb süllyedési magasság vagy elhatározási magasság mellett végzett műszeres megközelítés;

▼ M6

- 47b. „B típusú műszeres megközelítés”: 75 m (250 láb) alatti elhatározási magasság mellett végzett műszeres megközelítés a következők szerint osztályozva:
1. I. kategória (CAT I): legalább 60 m (200 láb) elhatározási magasság, valamint legalább 800 m látástávolság vagy legalább 550 m futópálya menti látástávolság;
 2. II. kategória (CAT II): 60 m (200 láb) alatti, de legalább 30 m (100 láb) elhatározási magasság, valamint legalább 300 m futópálya menti látástávolság;
 3. III. kategória (CAT III): 30 m (100 láb) alatti elhatározási magasság vagy nincs megállapítva elhatározási magasság, valamint 300 m-nél kisebb futópálya menti látástávolság vagy nincs megállapítva futópálya menti látástávolság;

▼ M5

48. „látás szerinti segédeszközök”: azonosítók és jelölőeszközök, jelölések, fények, jelek és jelzések vagy ezek kombinációi;
49. „nedves futópálya”: olyan futópálya, amelynek felületét a használni kívánt területen legfeljebb 3 mm vastag nedvesség- vagy vízréteg borítja.

▼B*II. MELLÉKLET***Hatósági követelmények — Repülőterek c. rész (ADR.AR rész)****A. ALRÉSZ — ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK (ADR.AR.A)****▼M4****ADR.AR.A.001. Hatály**

Ez a melléklet az alábbi feladatkörökkel rendelkező illetékes hatóságokra vonatkozóan határoz meg követelményeket:

- a) a repülőterek és a repülőtér-üzemeltetők engedélyezése és ellenőrzése;
- b) nyilatkozatok befogadása arra vonatkozóan, hogy az előtér-irányítói szolgáltatások nyújtásáért felelős szervezetek rendelkeznek a kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges kapacitással és eszközökkel, valamint e szervezetek ellenőrzése.

▼B**ADR.AR.A.005 Illetékes hatóság**

A repülőtér helye szerinti tagállam által kijelölt illetékes hatóság felelős:

- a) a repülőtér és a repülőtér-üzemeltető engedélyezéséért és ellenőrzéséért;

▼M4

- b) nyilatkozatok befogadása arra vonatkozóan, hogy az előtér-irányítói szolgáltatások nyújtásáért felelős szervezetek rendelkeznek a kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges kapacitással és eszközökkel, valamint e szervezetek ellenőrzése.

▼B**ADR.AR.A.010 Ellenőrzési dokumentáció**

- a) Annak érdekében, hogy az érintett személyek végre tudják hajtani feladataikat, és teljesíteni tudják kötelezettségeiket, az illetékes hatóságnak rendelkezésükre kell bocsátani a vonatkozó jogszabályi határozatokat, előírásokat, szabályokat, törvényeket, műszaki kiadványokat és kapcsolódó dokumentumokat.

▼M4

- b) Az illetékes hatóság – az alkalmazandó követelményeknek való megfelelés megkönnyítése érdekében – a repülőtér-üzemeltetők, az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetek és más érdekelt felek rendelkezésére bocsátja a szükséges jogszabályi határozatokat, előírásokat, szabályokat, törvényeket, műszaki kiadványokat és kapcsolódó dokumentumokat.

▼B**ADR.AR.A.015 Megfelelési módok**

- a) Az Ügynökség köteles kidolgozni azokat az elfogadható megfelelési módokat (AMC), amelyek a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak történő megfelelés céljából alkalmazhatók. Ha valami megfelel az elfogadható megfelelési módoknak, akkor teljesíti a végrehajtási szabályok vonatkozó követelményeit.
- b) A végrehajtási szabályoknak való megfelelés alternatív megfelelési módok segítségével is megvalósítható.
- c) Az illetékes hatóságnak létre kell hoznia egy rendszert annak értékelésére, hogy az általa vagy az ellenőrzése alatt álló repülőtér-üzemeltetők vagy előtér-irányítói szolgálatok által használt alternatív megfelelési módok lehetővé teszik-e a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak való megfelelést.

▼M4

- d) Az illetékes hatóságnak az ADR.OR.A.015. ponttal összhangban értékelnie kell a repülőtér-üzemeltető vagy az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet által javasolt alternatív megfelelési módokat: ehhez elemeznie kell a benyújtott dokumentumokat, és szükség esetén vizsgálatot kell folytatnia az adott repülőtér-üzemeltetőnél, a repülőtéren vagy az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnél.

▼B

Ha az illetékes hatóság úgy találja, hogy a repülőtér üzemeltetője vagy előtér-irányítói szolgálat által javasolt alternatív megfelelési módozat összhangban van a végrehajtási szabályokkal, akkor haladéktalanul:

1. értesíti a kérelmezőt, hogy az alternatív megfelelési módozat bevezethető, és szükség esetén ennek megfelelően módosítja a kérelmező engedélyét vagy jóváhagyását;
2. értesíti az Ügynökséget ezek tartalmáról, mellékelve a vonatkozó dokumentumok egy példányát is;
3. tájékoztatja a tagállamokat az elfogadott alternatív megfelelési módozatokról; és

▼M4

4. adott esetben tájékoztatja az ellenőrzése alá tartozó tanúsított repülőtereket és előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetet.

▼B

- e) Ha az illetékes hatóság saját maga használ alternatív megfelelési módozatokat azért, hogy megfeleljen a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak, akkor:

1. azokat az ellenőrzése alatt álló repülőtér-üzemeltetők és előtér-irányítói szolgálatok rendelkezésére bocsátja; és
2. haladéktalanul értesíti erről az Ügynökséget.

Az illetékes hatóságnak az alternatív megfelelési módozatok teljes leírását át kell adnia az Ügynökségnek, beleértve az eljárások minden olyan átdolgozását, amely lényeges lehet, valamint egy értékelést, amely bizonyítja, hogy teljesülnek a végrehajtási szabályokban szereplő követelmények.

ADR.AR.A.025 Az Ügynökség tájékoztatása

- a) Ha jelentős probléma merül fel a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak a bevezetésével kapcsolatban, az illetékes hatóságnak haladéktalanul értesítenie kell az Ügynökséget.
- b) Az illetékes hatóságnak közölnie kell az Ügynökséggel az általa kapott eseményjelentésekben szereplő, a repülésbiztonság szempontjából jelentős információkat.

ADR.AR.A.030 Haladéktalan reagálás a repülésbiztonsági problémákra**▼M4**

- a) A 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban az illetékes hatóságnak létre kell hoznia egy rendszert a repülésbiztonsággal kapcsolatos információk megfelelő szintű gyűjtésére, elemzésére és terjesztésére.

▼B

- b) Az Ügynökségnek létre kell hoznia egy rendszert a repülésbiztonságra vonatkozóan részére megküldött lényeges információk megfelelő szintű elemzésére, és haladéktalanul tájékoztatnia kell mindenről – ideértve az ajánlásokat és a végrehajtandó korrekciós intézkedéseket – a tagállamokat és a Bizottságot annak érdekében, hogy azok időben megoldást találhassanak a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak hatálya alá eső repülőtereket, repülőtér-üzemeltetőket és előtér-irányítói szolgálatokat érintő repülésbiztonsági problémákra.

⁽¹⁾ A polgári légi közlekedési események jelentéséről, elemzéséről és nyomon követéséről, valamint a 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 2003/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1321/2007/EK bizottsági rendelet és az 1330/2007/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 122., 2014.4.24., 18. o.).

▼B

- c) Az a) és b) bekezdésben említett információk kézhezvétele után az illetékes hatóságnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a repülésbiztonsági problémák elhárítására, ideértve repülésbiztonsági irányelveknek az ADR.AR.A.040. cikkel összhangban történő közzétételét.

▼M4

- d) A c) pontnak megfelelő intézkedésekről haladéktalanul értesíteni kell minden olyan repülőtér-üzemeltetőt vagy előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetet, amelynek az (EU) 2018/1139 rendelet és a rendelet alapján elfogadott meghatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok értelmében meg kell felelnie ezen intézkedéseknek. Az illetékes hatóságnak értesítenie kell az intézkedésekről az Ügynökséget is, valamint ha közös fellépésre van szükség, akkor a többi érintett tagállamot is.
- e) Azokról az intézkedésekről, amelyekről az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet értesítést kap, a szolgáltatás helye szerinti repülőtér-üzemeltetőjét is értesíteni kell.

▼B**ADR.AR.A.040 Repülésbiztonsági irányelvek**

- a) Az illetékes hatóság repülésbiztonsági irányelvet bocsát ki, ha olyan, nem biztonságos feltétel fennállását állapítja meg, amely az illetékes hatóság megítélése szerint azonnali intézkedést tesz szükségessé, többek között az Ügynökség által módosított vagy újonnan meghatározott légialkalmassági előírásoknak való megfelelés igazolását.
- b) A repülésbiztonsági irányelv, amelyet eljuttatnak az érintett repülőtér-üzemeltetőkhez vagy adott esetben az előtér-irányítói szolgálatokhoz, legalább tartalmazza a következőket:
1. a nem biztonságos körülmény meghatározása;
 2. az érintett terv, felszerelés vagy művelet meghatározása;
 3. a szükséges intézkedések és azok indokai, ideértve a módosított vagy új teljesítendő légialkalmassági előírásokat;
 4. az a határidő, amelyen belül eleget kell tenni a szükséges intézkedéseknek és;
 5. a hatálybalépésének időpontja.
- c) Az illetékes hatóság a repülésbiztonsági irányelv egy példányát eljuttatja az Ügynökségnek.
- d) Az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy a repülőtér-üzemeltetők és az előtér-irányítói szolgálatok megfelelnek-e az alkalmazandó repülésbiztonsági irányelveknek.

▼M4

- e) Azokról a repülésbiztonsági irányelvekről, amelyekről az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet értesítést kap, a szolgáltatás helye szerinti repülőtér-üzemeltetőjét is értesíteni kell.

▼B**B. ALRÉS — FELÜGYELET (ADR.AR.B)****ADR.AR.B.005 Felügyeleti rendszer**

- a) Az illetékes hatóságnak felügyeleti rendszert kell felállítania és fenntartania, amely legalább a következő részekből áll:
1. a hatóság szervezeti felépítését, valamint a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak való megfelelés elérésére szolgáló hatósági eszközöket és módszereket leíró dokumentált irányelvek és eljárások. Az eljárásokat naprakészen kell tartani, és azok alapvető munkadokumentumként szolgálnak az adott illetékes hatóságon belül minden kapcsolódó feladathoz;

▼B

2. elegendő számú személyzet, többek között repülőtéri ellenőrök, az illetékes hatóság feladatainak végrehajtásához és kötelezettségeinek teljesítéséhez. Szükséges, hogy ez a személyzet képesítéssel rendelkezzen a rá ruházott feladatok végrehajtására, rendelkezzen a szükséges tudással és tapasztalattal, valamint kezdő, munkahelyi, majd szinten tartó képzésben kell részesülnie, biztosítva ezzel, hogy az illetékességi területét érintő feladatait folyamatosan el tudja látni. Hatályban kell lennie egy olyan rendszernek, amely tervezhetővé teszi a személyzet rendelkezésre állását, így biztosítva minden kapcsolódó feladat megfelelő szintű ellátását;
 3. megfelelő létesítmények és irodák az illetékes hatóságra ruházott feladatok ellátásához;
 4. a felügyeleti rendszer vonatkozó követelményeknek való megfelelését és az eljárások – köztük a létrehozandó belső ellenőrzési folyamat és a repülésbiztonsági kockázatkezelési eljárások – helytállóságát figyelemmel kísérő hivatalos eljárás.
- b) Az illetékes hatóságnak a felügyeleti rendszeren belüli minden tevékenységi területén ki kell jelölnie egy vagy több személyt, aki teljes körű felelősséggel tartozik a vonatkozó feladat(ok) irányításáért.

▼M4

- c) Az illetékes hatóságnak ki kell dolgoznia a többi érintett illetékes hatóság vonatkozásában szükséges információk, többek között az összes megállapítással, az ilyen megállapítások nyomán hozott korrekciós intézkedésekkel, valamint az egynél több tagállamban nyilvántartásba vett előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetek ellenőrzése eredményeként hozott végrehajtási intézkedésekkel kapcsolatos információk cseréjének és a kölcsönös segítségnyújtásban való részvételnek az eljárásait.

▼B**ADR.AR.B.010. Minősített szervezetekre ruházott feladatok**

- a) A 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak hatálya alá eső személyek vagy szervezetek első engedélyezésével, illetve folyamatos ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat a tagállamok kizárólag minősített szervezetekre ruházhatják. A feladatok kiosztásakor az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell a következők meglétéről:
1. olyan hatályos rendszer, amelynek segítségével első alkalommal, majd pedig folyamatosan értékelni lehet azt, hogy a minősített szervezet megfelel-e a 216/2008/EK rendelet V. mellékletének;
- ezt a rendszert és az értékelése során kapott eredményeket dokumentálni kell;
2. a minősített szervezettel kötött, dokumentált, mindkét fél részéről a megfelelő vezetői szinten jóváhagyott megállapodás, amely egyértelműen meghatározza az alábbiakat:
 - i. elvégzendő feladatok;
 - ii. benyújtandó nyilatkozatok, jelentések és nyilvántartások;
 - iii. a feladatok végrehajtásához szükséges műszaki feltételek;
 - iv. kapcsolódó felelősségi körök; és
 - v. a feladatok végrehajtása során a felek tudomására jutott információk védelme.
- b) Az illetékes hatóságnak biztosítania kell, hogy az ADR.AR.B.005. cikk a) bekezdésének 4. pontja által megkövetelt belső ellenőrzési folyamat és a repülésbiztonsági kockázatok kezelésére szolgáló eljárás kiterjedjen a nevében végrehajtott összes engedélyezéssel és folyamatos ellenőrzéssel kapcsolatos feladatra.

▼B**ADR.AR.B.015. A felügyeleti rendszer változásai**

- a) Az illetékes hatóságnak fenn kell tartania egy olyan hatályos rendszert, amely azonosítja az illetékes hatóságnak a 216/2008/EK rendelet és a rendelet végrehajtási szabályai szerinti feladatainak végrehajtásával és kötelességeinek teljesítésével kapcsolatos képességeit érintő változásokat. Ennek a rendszernek lehetővé kell tennie, hogy az illetékes hatóság megtegye a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a felügyeleti rendszer a kívánalmaknak megfelelő és hatékony maradjon.
- b) Az illetékes hatóságnak naprakészen kell tartania felügyeleti rendszerét, hogy az időszertein tükrözze a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak a változásait, és ezáltal biztosítani tudja azok hatékony végrehajtását.
- c) Az illetékes hatóságnak értesítenie kell az Ügynökséget azon képességeinek megváltozásáról, amelyek a 216/2008/EK rendelet és a rendelet végrehajtási szabályai szerinti feladatainak végrehajtásával és kötelességeinek teljesítésével kapcsolatosak.

ADR.AR.B.020. Nyilvántartás vezetése

- a) Az illetékes hatóságnak ki kell alakítania egy nyilvántartási rendszert, amely biztosítja az alábbiak kívánalmak szerinti tárolását, hozzáférhetőségét és megbízható nyomon követhetőségét:
 - 1. a felügyeleti rendszer dokumentált irányelvei és eljárásai;
 - 2. a személyzet képzési, minősítési és jogosítási adatai;
 - 3. a feladatok minősített szervezeteknek történő kiosztása, beleértve az ADR.AR.B.010. cikkben előírt elemeket, valamint a kiosztott feladatok részletes adatait is;
 - 4. a repülőterek és repülőter-üzemeltetők engedélyezési eljárása és folyamatos ellenőrzése;
 - 5. az előtér-irányítói szolgálatok nyilatkozattételi eljárása és folyamatos ellenőrzése;
 - 6. a megegyező szintű repülésbiztonságnak és a különleges feltételeknek az engedélyezési feltételekben foglalt eseteivel kapcsolatos dokumentáció, valamint az eltérés elfogadásáról szóló intézkedési dokumentumok (DAAD), ha vannak ilyenek;
 - 7. a repülőter-üzemeltetők és az előtér-irányítói szolgálatok által javasolt alternatív megfelelési módzatok értékelése és az Ügynökség tájékoztatása azokról, valamint a maga az illetékes hatóság által használt alternatív megfelelési módzatok értékelése;
 - 8. a meg nem felelésre vonatkozó megállapítások, korrekciós intézkedések, az intézkedések lezárásának dátuma és észrevételek;
 - 9. megtett végrehajtási intézkedések;
 - 10. repülésbiztonsággal kapcsolatos információk és az azok nyomán hozott intézkedések;
- 11. az (EU) 2018/1139 rendelet 71. cikke szerinti rugalmassági előírások alkalmazása.

▼M4**▼B**

- b) Az illetékes hatóságnak jegyzéket kell vezetnie az általa kibocsátott összes engedélyről és a kapott nyilatkozatokról.
- c) A valamely repülőter és repülőter-üzemeltető engedélyezéséhez vagy valamely előtér-irányítói szolgálat nyilatkozatához kapcsolódó nyilvántartásokat az engedély vagy nyilatkozat érvényességi idejének végéig meg kell őrizni, amennyiben ez lehetséges.

▼B

- d) Az a) bekezdés 1–3. pontjához és az a) bekezdés 7–11. pontjához kapcsolódó nyilvántartásokat a vonatkozó adatvédelmi törvények értelmében legalább öt évig meg kell őrizni.

**C. ALRÉSZ – ELLENŐRZÉS, ENGEDÉLYEZÉS ÉS VÉGREHAJTÁS
(ADR.AR.C)**

ADR.AR.C.005 Ellenőrzés

- a) Az illetékes hatóság ellenőrzi a következőket:

1. az engedélyezési feltételeknek, valamint a repülőterekre és repülőter-üzemeltetőkre vonatkozó követelményeknek való megfelelés a jóváhagyás vagy engedély kiadása előtt;

▼M4

2. a repülőterek és repülőter-üzemeltetők vagy az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetek engedélyezési feltételeinek és a rájuk vonatkozó követelményeknek való folyamatos megfelelés; és

▼B

3. a megfelelő repülésbiztonsági intézkedések bevezetése az ADR.AR.A.030. cikk c) és d) bekezdése szerint.

- b) Az ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények:

1. olyan dokumentációnak kell tartoznia hozzá, amelyet kifejezetten arra szántak, hogy útmutatást nyújtson a repülésbiztonság ellenőrzéséért felelős személyeknek feladataik végrehajtásához;
2. tájékoztassa az érintett repülőter-üzemeltetőket és előtér-irányítói szolgáltatókat a repülésbiztonság ellenőrzését célzó intézkedések eredményeiről;
3. átvizsgálásokon és vizsgálatokon alapuljon, adott esetben beleértve az előre be nem jelentett ellenőrzéseket is; és
4. amennyiben további intézkedésekre van szükség – beleértve az ADR.AR.C.055. cikkben előre jelzett intézkedéseket is –, szolgáltasson ezt alátámasztó bizonyítékokat az illetékes hatóság részére.

- c) Az ellenőrzés hatókörének meghatározásakor figyelembe kell venni a múltbeli ellenőrzési tevékenység eredményeit és a meghatározott repülésbiztonsági prioritásokat.

- d) Az illetékes hatóságnak össze kell gyűjtenie és fel kell dolgoznia minden olyan adatot, amelyet az ellenőrzéshez, adott esetben az előre be nem jelentett ellenőrzésekhez hasznosnak ítélt.

- e) Az ellenőrzési hatáskör keretén belül az illetékes hatóság eldöntheti, hogy előir-e előzetes jóváhagyást a repülőter-üzemeltetője által felügyelt területen lévő akadályok, fejlemények és egyéb tevékenységek kapcsán az ADR.OPS.B.075 cikknek megfelelően, amelyek veszélyeztethetik a biztonságot és károsan érinthetik a repülőter-üzemeltetését.

ADR.AR.C.010. Ellenőrzési program

▼M4

- a) Az illetékes hatóságnak valamennyi repülőter-üzemeltető és előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet tekintetében:

▼B

1. ki kell alakítania és fenn kell tartania egy olyan ellenőrzési programot, amely felöleli az ADR.AR.C.005. cikk által előírt ellenőrzési feladatokat;
2. 48 hónapnál nem hosszabb megfelelő ellenőrzés-tervezési ciklust kell alkalmaznia.

- b) Az ellenőrzési programnak minden ellenőrzés-tervezési ciklusban tartalmaznia kell az átvizsgálásokat és vizsgálatokat, adott esetben az előre be nem jelentett ellenőrzéseket is.

▼M4

- c) Az ellenőrzési programnak és a tervezési ciklusnak tükröznie kell a repülőtér-üzemeltető, illetve az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet repülésbiztonsági teljesítményét és a repülőtér kockázatoknak való kitettségét.

▼B

- d) Az ellenőrzési programnak tartalmaznia kell az átvizsgálások és vizsgálatok esedékességi dátumát, valamint ezen átvizsgálások és vizsgálatok tényleges végrehajtásának dátumát.

ADR.AR.C.015. Az engedélyezési eljárás megindítása

- a) Amikor engedély első alkalommal történő kiadására irányuló kérelmet kap, az illetékes hatóságnak ellenőriznie kell, hogy a teljesülnek-e az alkalmazandó követelmények.
- b) Meglévő repülőtér esetén az illetékes hatóságnak elő kell írnia, hogy a repülőtér üzemeltetője milyen feltételek mellett végezhet üzemben tartási tevékenységet az engedélyezés ideje alatt, kivéve ha úgy dönt, hogy a repülőtér üzemeltetését erre az időre fel kell függeszteni. Az illetékes hatóságnak tájékoztatnia kell a repülőtér üzemeltetőjét az engedélyezési eljárás várható ütemezéséről, és a lehető legrövidebb időn belül ki kell állítania az engedélyt.
- c) Az illetékes hatóságnak az ADR.AR.C.020. cikkel összhangban meg kell állapítania az engedélyezés alapját, és arról értesítést kell küldenie.

ADR.AR.C.020. Az engedélyezés alapja

Az illetékes hatóságnak össze kell állítania és értesítenie kell a kérelmezőt az engedélyezés alapjáról, amelynek a következőket kell magában foglalnia:

- a) az Ügynökség által közzétett, az illetékes hatóság által alkalmasnak vélt, a repülőtér típusához és üzemeltetéséhez kapcsolódó, a vonatkozó kérelem benyújtásakor hatályos alkalmazandó légialkalmassági előírások, kivéve ha
 - 1. a kérelmező a később hatályba lépő módosításoknak való megfelelést választja; vagy
 - 2. az illetékes hatóság megállapítja, hogy e később hatályba lépő módosításoknak kell megfelelni;
- b) bármely olyan, a kérelmező által bizonyított rendelkezés, amelyet az illetékes hatóság megegyező szintű repülésbiztonságot nyújtóként elfogadott; és
- c) bármely, az ADR.AR.C.025. cikkel összhangban álló különleges feltétel, amelyet az illetékes hatóság szükségesnek ítél az engedélyezés alapjához csatoláshoz.

ADR.AR.C.025. Különleges feltételek

- a) Amennyiben az Ügynökség által közzétett, az ADR.AR.C.020. cikk a) bekezdése szerinti kapcsolódó légialkalmassági előírások nem megfelelőek vagy helytelenek, a 216/2008/EK rendelet Va. mellékletében foglalt alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében az illetékes hatóságnak részletes különleges műszaki előírásokat, úgynevezett különleges feltételeket kell előírnia a repülőtérre vonatkozóan, mivel:
 - 1. a légialkalmassági előírások fizikai, helyrajzi vagy a repülőtér elhelyezkedéséhez kapcsolódó hasonló korlátozások miatt nem teljesíthetők;
 - 2. a repülőtér újszerű vagy szokatlan kialakítású; vagy
 - 3. az adott repülőtér vagy hasonló tervezési sajátosságokkal rendelkező más repülőterek üzemeltetésével kapcsolatos tapasztalatok igazolták, hogy veszélybe kerülhet a repülésbiztonság.

▼B

- b) A különleges feltételeknek ilyen műszaki előírásokat, többek között betartandó korlátozásokat vagy követendő eljárásokat kell tartalmazniuk, ha az illetékes hatóság megítélése szerint biztosítani kell a 216/2008/EK rendelet Va. mellékletében foglalt alapvető követelményeknek való megfelelést.

ADR.AR.C.035. Az engedély kiadása

- a) Az illetékes hatóság az engedély kiadását megelőzően előírhatja vizsgálatok, tesztek, biztonsági értékelések vagy feladatok elvégzését.
- b) Az illetékes hatóság a következőket bocsátja ki:
1. egyetlen repülőtéri engedélyt; vagy
 2. a repülőtér, illetve a repülőtér üzemeltetője számára két külön engedélyt.
- c) Az illetékes hatóság akkor állíthatja ki a b) bekezdésben ismertetett engedély(ke)t, ha a repülőtér üzemeltetője az illetékes hatóság megelégedésére igazolta, hogy megfelel az ADR.OR.B.025. és ADR.OR.E.005. cikknek.
- d) Az engedélyt úgy kell tekinteni, hogy az magában foglalja a repülőtéri engedély alapját, a repülőtéri kézikönyvet, és adott esetben az illetékes hatóság által előírt más üzemben tartási feltételeket vagy korlátozásokat, valamint az eltérés elfogadásáról szóló intézkedési dokumentumokat (DAAD).
- e) Az engedély(ke)t korlátlan időtartamra kell kiadni. Az azon tevékenységekhez kapcsolódó jogosultságokat, amelyekre a repülőtér üzemeltetője jogosult, az engedélyhez csatolt feltételekben kell megadni.
- f) Az adott esetben az egyéb megfelelő szervezetekre ruházott feladatokat egyértelműen azonosítani kell, és fel kell sorolni.
- g) Az 1. szintű megállapításoktól eltérő és az engedély dátumáig lezáratlan megállapításokat repülésbiztonsági szempontból értékelni, valamint szükség esetén csökkenteni kell, és az illetékes hatóságnak az egyes megállapítások lezárását célzó korrekciós intézkedési tervet kell jóváhagynia.
- h) Ha az illetékes hatóság engedélyezni szeretné egy repülőtér üzemeltetője számára, hogy az ADR.OR.B.040. cikk d) bekezdésének megfelelően az illetékes hatóság előzetes jóváhagyása nélkül vezessen be változtatásokat, az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia egy a változtatások körét ismertető, valamint a változtatások megvalósításának és bejelentésének módját bemutató eljárást.

▼M4**ADR.AR.C.040. Változtatások – repülőtér-üzemeltető****▼B**

- a) Amikor az ADR.OR.B.40. cikkel összhangban előzetes jóváhagyást igénylő változtatásra irányuló kérelmet kap, az illetékes hatóságnak meg kell vizsgálnia a kérelmet, és adott esetben értesítenie kell a repülőtér üzemeltetőjét a következőkről:
1. az Ügynökség által közzétett, a javasolt változtatáshoz kapcsolódó és a kérelem benyújtásakor hatályos alkalmazandó légialkalmassági előírások, kivéve ha
 - a) a kérelmező a később hatályba lépő módosításoknak való megfelelést választja; vagy
 - b) az illetékes hatóság megállapítja, hogy e később hatályba lépő módosításoknak kell megfelelni;
 2. az Ügynökség által közzétett minden olyan más légialkalmassági előírás, amely az illetékes hatóság szerint közvetlenül kapcsolódik a javasolt változtatáshoz;
 3. az illetékes hatóság által az ADR.AR.C.025. cikkel összhangban előírt olyan különleges feltételek és azok módosításai, amelyek az illetékes hatóság szerint szükségesek; és
 4. a módosított engedélyezési feltételek, ha ezt a javasolt változás érinti.

▼B

- b) Az illetékes hatóság akkor hagyhatja jóvá a változtatást, ha a repülőtér üzemeltetője az illetékes hatóság megelégedésére igazolta, hogy megfelel az ADR.OR.B.040. cikkben és adott esetben az ADR.OR.E.005. cikkben foglalt követelményeknek.
- c) Ha a jóváhagyott változtatás érinti az engedély feltételeit, az illetékes hatóság módosítja ezeket.
- d) Az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia minden olyan feltételt, amelyet az üzemeltetőnek a változtatás ideje alatt teljesítenie kell.
- e) Ha a repülőtér üzemeltetője előzetes jóváhagyást igénylő változtatásokat vezet be anélkül, hogy megkapta volna az illetékes hatóság erre vonatkozó, az a) bekezdésben meghatározott jóváhagyását, az illetékes hatóságnak – minden további végrehajtási intézkedés sérelme nélkül – mérlegelnie kell az engedély felfüggesztését, korlátozását vagy visszavonását.
- f) Az előzetes jóváhagyást nem igénylő változtatások esetében az illetékes hatóságnak értékelnie kell a repülőtér-üzemeltető által az ADR.OR.B.040. cikk d) bekezdésével összhangban küldött értesítésben szereplő információkat, hogy ellenőrizze e változtatások megfelelő felügyeletét, valamint azt, hogy azok elegendő tesznek-e a rájuk vonatkozó légialkalmassági előírásoknak és más megfelelő követelményeknek. Ha úgy találja, hogy a követelmények bármilyen módon nem teljesülnek, az illetékes hatóság:
 1. értesíti a repülőtér üzemeltetőjét a teljesítés elmulasztásának tényéről, és további változtatásokat kér; és
 2. 1. vagy 2. szintű megállapítás esetén az ADR.AR.C.055. cikk szerint jár el.

▼M4**ADR.AR.C.050. Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetek nyilatkozata és változás bejelentése**

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet azon nyilatkozatának kézhezvételét követően, hogy valamely repülőtéren előtér-irányítói szolgáltatásokat kíván nyújtani, vagy az e nyilatkozatban szereplő információkban bekövetkezett változást bejelentő értesítés kézhezvételét követően az illetékes hatóságnak igazolnia kell a nyilatkozat vagy a változást bejelentő értesítés kézhezvételét, majd ellenőriznie kell, hogy a nyilatkozat vagy az értesítés a III. mellékletben (ADR.OR. rész) előírt valamennyi információt tartalmazza-e.
- b) Ha a nyilatkozat vagy a változást bejelentő értesítés nem tartalmazza a III. melléklet ADR.OR.F.005. pontjában előírt összes információt, vagy a benne szereplő információk nem felelnek meg az alkalmazandó követelményeknek, az illetékes hatóság értesíti az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetet és a szolgáltatásnyújtás helye szerinti repülőtér-üzemeltetőt a megfelelés hiányáról, és további tájékoztatást kér. Szükség esetén az illetékes hatóság vizsgálatot folytat a szervezetenél. Amennyiben meggyőződik a megfelelés hiányáról, az illetékes hatóság megteszi az e melléklet ADR.AR.C.055. pontja szerinti intézkedéseket.
- c) Az illetékes hatóság nyilvántartást vezet az ellenőrzése alatt álló előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet nyilatkozatairól és változást bejelentő értesítéseiről.

▼B**ADR.AR.C.055. Megállapítások, észrevételek, korrekciók és végrehajtási intézkedések**

- a) Az illetékes hatóságnak az ADR.AR.C.005. cikk a) bekezdése szerinti ellenőrzéshez rendelkeznie kell a megállapításokat repülésbiztonsági jelentőségük szempontjából elemző rendszerrel.
- b) Az illetékes hatóságnak 1. szintű megállapítást kell tennie bármilyen, a repülőtéri engedély alapjának, a 216/2008/EK rendeletben és a rendelet végrehajtási szabályaiban előírt vonatkozó követelményeknek, a repülőtér-üzemeltetők vagy előtér-irányítói szolgálatok eljárásainak és kézikönyveinek, illetve egy engedély feltételeinek vagy engedélynek, vagy egy nyilatkozat tartalmának való olyan jelentős meg nem felelés észlelésekor, amely csökkenti vagy súlyosan veszélyeztet a repülésbiztonságot.

▼B

1. szintű megállapítást kell tenni az alábbi esetekben:

1. nincs biztosítva az illetékes hatóság részére az ADR.OR.C.015. cikk szerinti hozzáférés a repülőtérhez és a repülőgép-üzemeltetők vagy előtér-irányítói szolgálatok létesítményeihez normál munkaidőben, két írásos kérelmezést követően sem;
2. az engedély megszerzése vagy az engedély érvényességének meghosszabbítása a benyújtott okirati bizonyíték meghamisításával történt;
3. bizonyíték van arra, hogy az engedélyt törvénysértő tevékenységre vagy csalásra használják; és
4. nincs a szervezetnél felelős vezető.

c) Az illetékes hatóságnak 2. szintű megállapítást kell tennie bármilyen, a repülőtéri engedély alapjának, a 216/2008/EK rendeletben és a rendelet végrehajtási szabályaiban előírt vonatkozó követelményeknek, a repülőtér-üzemeltetők vagy előtér-irányítói szolgálatok eljárásainak és kézikönyveinek, illetve egy engedély feltételeinek vagy engedélynek, vagy egy nyilatkozat tartalmának való olyan meg nem felelés észlelésekor, amely csökkenti vagy súlyosan kockáztatja a repülésbiztonságot.

d) Ha az ellenőrzés során vagy egyéb úton megállapítást tesz, az illetékes hatóságnak – a 216/2008/EK rendelet és a rendelet végrehajtási szabályai által megkövetelt minden egyéb tevékenység sérelme nélkül – írásban kell tájékoztatnia a repülőtér üzemeltetőit vagy az előtér-irányítói szolgálatot a megállapításról, és korrekciós intézkedéseket kell kérnie a feltárt meg nem felelés(ek) kiküszöbölésére.

1. 1. szintű megállapítások esetén az illetékes hatóságnak azonnali és megfelelő intézkedéseket kell tennie a repülőtér-üzemeltető vagy az előtér-irányítói szolgálat tevékenységének betiltása vagy korlátozása, illetve ha szükséges, az 1. szintű megállapítás jellegétől függően az említett szervezetek engedélyének mindaddig történő visszavonása vagy nyilatkozatának nyilvántartásból való törlése, illetve az engedély vagy a nyilatkozat részben vagy teljes mértékben történő korlátozása vagy felfüggesztése érdekében, amíg a repülőtér-üzemeltető vagy az előtér-irányítói szolgálat sikeresen végre nem hajtotta a szükséges korrekciós intézkedéseket.

2. 2. szintű megállapítások esetén az illetékes hatóság:

- a) cselekvési terv formájában a megállapítás természetének megfelelő határidőt szab a repülőtér üzemeltetőjének vagy az előtér-irányítói szolgálatnak a korrekciós intézkedések végrehajtására; és
- b) értékeli a repülőtér-üzemeltető vagy az előtér-irányítói szolgálat által javasolt korrekciós intézkedési és végrehajtási tervet, és ha az értékelés eredménye az, hogy azok elegendőek a meg nem felelés(ek) kiküszöbölésére, elfogadja a tervet.

3. Amennyiben a repülőtér-üzemeltető vagy az előtér-irányítói szolgálat nem nyújt be elfogadható korrekciós intézkedési tervet, vagy nem hajtja végre a korrekciós intézkedéseket az illetékes hatóság által elfogadott vagy meghosszabbított határidőig, a megállapítást 1. szintre kell emelni, és meg kell hozni a d) bekezdés 1. pontjában leírt intézkedéseket.

4. Az illetékes hatóságnak nyilvántartást kell vezetnie az összes felmerült megállapításról, adott esetben az általa alkalmazott végrehajtási intézkedésekről, valamint a megállapítások orvoslása érdekében végrehajtott összes korrekciós intézkedésről és azok végső határidejéről.

▼ B

- e) Az 1. vagy 2. szintű megállapítást nem igénylő esetekben az illetékes hatóság észrevételeket tesz.

▼ M4

- f) Az illetékes hatóság értesíti a szolgáltatás helye szerinti repülőtér üzemeltetőjét azokról a megállapításokról és észrevételekről, amelyeket az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetre vonatkozóan bocsátanak ki.

▼B*III. MELLÉKLET***▼M4****Szervezeti követelmények (ADR.OR rész)****▼B****A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK (ADR.OR.A)****ADR.OR.A.005 Hatály**

Ez a melléklet az alábbiak által teljesítendő követelményeket határozza meg:

- a) az engedélyezés, felügyelet, kézikönyvek és egyéb feladatkörei tekintetében a 216/2008/EK rendelet hatálya alá tartozó repülőtér-üzemeltetők; és
- b) az előtér-irányítói szolgálatok.

ADR.OR.A.010. Illetékes hatóság

E rész alkalmazásában az illetékes hatóság a repülőtér helye szerinti tagállam által kijelölt hatóság.

ADR.OR.A.015. Megfelelési módzatok

- a) A repülőtér-üzemeltető vagy az előtér-irányítói szolgálat használhat az Ügynökség által elfogadott megfelelési módzatokhoz képest alternatív megfelelési módzatokat is, hogy megfeleljen a 216/2008/EK rendelet és a rendelet végrehajtási szabályai támasztotta követelményeknek.
- b) Ha a repülőtér-üzemeltető vagy az előtér-irányítói szolgálat az Ügynökség által elfogadott elfogadható megfelelési módzatoktól (AMC) eltérő alternatív megfelelési módzatot szeretne használni, hogy megfeleljen a 216/2008/EK rendelet és a rendelet végrehajtási szabályai támasztotta követelményeknek, erről előzetesen tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot, és ehhez be kell nyújtania az alternatív megfelelési módzat részletes leírását. A leírásnak tartalmaznia kell minden esetlegesen kapcsolódó kézikönyv vagy eljárás módosítását, valamint egy olyan értékelést, amely bizonyítja, hogy a végeredmény megfelel a végrehajtási szabályok követelményeinek.

A repülőgép üzemeltetője vagy az előtér-irányítói szolgálat az illetékes hatóság előzetes jóváhagyása és az erről szóló értesítés kézhezvétele után hajthatja végre az alternatív megfelelési módzatokat, amint az az ADR.AR.A.015. cikk d) bekezdésében olvasható.

- c) Amennyiben az előtér-irányítói szolgáltatásokat nem maga a repülőtér-üzemeltető nyújtja, az ilyen szolgáltatásokat nyújtók szintén csak a szolgáltatás-nyújtás helye szerinti repülőtér üzemeltetőjének előzetes jóváhagyásával alkalmazhatnak az a) és b) bekezdés szerinti alternatív megfelelési módzatokat.

▼M4**B. ALRÉSZ – ENGEDÉLYEZÉS – REPÜLŐTEREK ÉS REPÜLŐTÉR-ÜZEMELTETŐK (ADR.OR.B.)****▼B****ADR.OR.B.005. A repülőterek és repülőtér-üzemeltetők engedélyezéssel kapcsolatos kötelezettségei**

A repülőtér üzemeltetésének megkezdése előtt, vagy valamely mentesség az 5. cikkkel összhangban történő visszavonását követően a repülőtér üzemeltetőjének meg kell szereznie az illetékes hatóság által kiadott megfelelő engedély(ke)t.

ADR.OR.B.015. Engedély iránti kérelem

- a) Az engedély iránti kérelmet az illetékes hatóság által megállapított formátumban és módon kell benyújtani.
- b) A kérelmezőnek a következőket kell benyújtania az illetékes hatóság részére:

1. a kérelmező hivatalos neve, kereskedelmi neve, címe és levelezési címe;

▼B

2. a következőkkel kapcsolatos információk és adatok:

i. a repülőtér helye;

▼M3

ii. a repülőtérén, valamint az ahhoz kapcsolódó légtérben végzett műveletek típusa; és

▼B

iii. a repülőtér kialakítása és létesítményei, az Ügynökség által összeállított, alkalmazandó engedélyezési követelményeknek megfelelően;

3. az Ügynökség által összeállított, alkalmazandó engedélyezési követelményektől való javasolt eltérések;

4. azok a dokumentumok, amelyek ismertetik, hogy a kérelmező miként felel meg a 216/2008/EK rendeletben és a rendelet végrehajtási szabályaiban meghatározott követelményeknek. A benyújtott dokumentációnak tartalmaznia kell egy olyan, a repülőtéri kézikönyvben szereplő eljárást, amely ismerteti, hogy az előzetes jóváhagyást nem igénylő változtatásokat hogyan fogják kezelni, és hogyan tájékoztatják ezekről az illetékes hatóságot; az eljárás későbbi változtatásaihoz az illetékes hatóság előzetes jóváhagyása szükséges;

5. azt igazoló bizonyítékok, hogy a repülőtér üzemeltetésére szolgáló erőforrások az alkalmazandó követelmények szerint megfelelőek;

6. a kérelmező és a repülőtér tulajdonosa és/vagy a földterület tulajdonosa közötti kapcsolatot igazoló dokumentumok;

7. a felelős vezető és az ADR.OR.D.015. cikkben előírt más kijelölt személyek neve és szükséges adatai; és

8. az ADR.OR.E.005. cikkben előírt repülőtéri kézikönyv egy példánya.

c) Ha az illetékes hatóság számára ez elfogadható, a 7. és 8. pontban említett információk az általa meghatározott későbbi – de még az engedély kiadását megelőző – időpontban is benyújthatók.

ADR.OR.B.025. A megfelelés bizonyítása

a) A repülőtér-üzemeltető:

1. minden szükséges intézkedést, vizsgálatot, tesztet, biztonsági értékelést és feladatot elvégez, és az illetékes hatóság felé igazolja:

i. a bejelentett engedélyezési feltételeknek, a változás esetén alkalmazandó légialkalmassági előírásoknak, adott esetben a repülésbiztonsági irányelveknek, valamint a 216/2008/EK rendeletben és annak végrehajtási szabályaiban foglalt vonatkozó követelményeknek való megfelelést;

ii. azt, hogy a repülőtér, valamint az akadályhatárolt és védelmi felületek és a repülőtérhez kapcsolódó más felületek sajátosságai és egyedi jellemzői nem veszélyeztetik a biztonságos üzemeltetést; és

▼M3

iii. azt, hogy létrehozták a repülőtér repülési eljárásait és megtették a kapcsolódó változtatásokat az (EU) 2017/373 bizottsági végrehajtási rendelettel ⁽¹⁾ összhangban.

▼B

2. benyújtja az illetékes hatóságnak a megfelelés igazolásának felhasznált módzatait; és

3. nyilatkozatot tesz az illetékes hatóságnak arról, hogy megfelel az a) bekezdés (1) pontjának.

⁽¹⁾ A Bizottság (EU) 2017/373 végrehajtási rendelete (2017. március 1.) a légiforgalmi szolgáltatást/léginavigációs szolgálatokat és más légiforgalmi szolgáltatási hálózati funkciókat és azok felügyeletét ellátó szolgáltatókra vonatkozó közös követelmények meghatározásáról, valamint a 482/2008/EK rendelet, az 1034/2011/EU, az 1035/2011/EU és az (EU) 2016/1377 végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről, továbbá a 677/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 62., 2017.3.8., 1. o.).

▼B

- b) A repülőtér-üzemeltető az ADR.OR.D.035. cikk rendelkezéseivel összhangban megőrizz és az illetékes hatóság kérésére annak rendelkezésére bocsát minden lényeges tervezési információt, beleértve a tervrajzokat, vizsgálati, teszt- és más fontos jelentéseket.

ADR.OR.B.030. Az engedély feltételei és az engedély jogosultjának jogosultságai

A repülőtér-üzemeltetőnek be kell tartania az engedélyhez csatolt feltételekben meghatározott illetékességet és jogosultságokat.

ADR.OR.B.035. Az engedély folyamatos érvényessége

- a) Az engedély érvényben marad, feltéve hogy:
1. a repülőtér-üzemeltető megfelel a 216/2008/EK rendelet és a rendelet végrehajtási szabályai vonatkozó követelményeinek és a repülőtér megfelel az engedélyezési feltételeknek, figyelembe véve a meg nem felelésre vonatkozó megállapítások kezelésével kapcsolatos, az ADR.OR.C.020. cikkben leírt rendelkezéseket;
 2. a repülőtér üzemeltetője az ADR.OR.C.015. cikkben meghatározott módon hozzáférést biztosít az illetékes hatóság számára saját szervezetehez, hogy az meg tudja állapítani, az üzemeltetés folyamatosan megfelel-e a 216/2008/EK rendelet és a rendelet végrehajtási szabályai vonatkozó követelményeinek; és
 3. az engedélyről nem mondanak le, illetve azt nem vonják be.
- b) Amennyiben bevonásra kerül vagy lemondanak róla, az engedélyt haladéktalanul vissza kell szolgáltatni az illetékes hatóságnak.

▼M4**▼B****ADR.OR.B.040. Változtatások**

- a) Az alábbiakat érintő összes változtatás:
1. az engedély feltételei, az engedélyezés alapja és a biztonság szempontjából kritikus repülőtéri felszerelés; vagy
 2. az ADR.OR.D.005. cikk b) bekezdése által előírt, repülőgép-üzemeltetői felügyeleti rendszer lényeges elemei;
- az illetékes hatóság előzetes jóváhagyását igényli.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak értelmében előzetes jóváhagyást igénylő egyéb változtatások esetén kérnie kell és meg kell szereznie az illetékes hatóság jóváhagyását.
- c) Az a) és b) bekezdés szerinti, változtatásra irányuló kérelmet még a változtatás végrehajtása előtt be kell nyújtani, hogy az illetékes hatóság megállapíthassa, az üzemeltető továbbra is megfelel-e a 216/2008/EK rendeletnek és a rendelet végrehajtási szabályainak, és hogy szükség esetén módosíthassa az engedélyt és a hozzá csatolt feltételeket.

A változtatás az ADR.AR.C.040. cikkel összhangban csak az illetékes hatóság hivatalos jóváhagyásának kézhezvétele után hajtható végre.

A repülőtér üzemeltetőjének a változtatás ideje alatt az illetékes hatóság által jóváhagyott feltételek szerint kell az üzemeltetést folytatnia.

▼B

- d) Az előzetes jóváhagyást nem igénylő változtatásokat az illetékes hatóság által az ADR.AR.C.035. cikk h) bekezdésével összhangban jóváhagyott eljárásban meghatározottak szerint kell kezelni, és tájékoztatni kell azokról az illetékes hatóságot.
- e) A repülőter-üzemeltetőnek az f) bekezdéssel és az ADR.OR.E.005. cikkel összhangban minden vonatkozó dokumentumot be kell nyújtania az illetékes hatóság részére.
- f) Az ADR.OR.D.005. cikkben meghatározott felügyeleti rendszerének részeként a repülőteret, annak üzemeltetését, szervezeti felépítését vagy felügyeleti rendszerét érintő változtatást javasló üzemeltetőnek:
 1. meg kell határoznia az érintett felek közötti kölcsönös összefüggéseket, és e szervezetekkel együttműködésben meg kell terveznie és el kell végeznie egy biztonsági értékelést;
 2. a feltevéseket és csökkentő intézkedéseket az érintett felekkel egyeztetve, következetesen kell kialakítania;
 3. biztosítania kell, hogy a változtatás értékelésének hatóköre a repülőtéri rendszer egészét magában foglalja, az ott zajló interakciókkal együtt; és
 4. biztosítania kell, hogy a biztonsági értékelést hiánytalan és érvényes érvek, bizonyítékok és biztonsági kritériumok meghatározásával és dokumentálásával támasszák alá; valamint hogy a változtatás – amennyire ez megvalósítható – minden esetben a biztonság javítását szolgálja.

ADR.OR.B.050. Az Ügynökség légialkalmassági előírásainak való folyamatos megfelelés

Az Ügynökség által meghatározott légialkalmassági előírások módosítását követően a repülőter-üzemeltetőjének:

- a) felülvizsgálat keretében meg kell határoznia a repülőterre alkalmazandó légi-alkalmassági előírásokat; és
- b) adott esetben az ADR.OR.B.040. cikk szerint kezdeményeznie kell a változtatási eljárást és végre kell hajtania a repülőteret érintő szükséges változtatásokat.

▼M4**▼B****ADR.OR.B.065. Az üzemeltetés megszüntetése**

A repülőter-üzemeltetését megszüntetni kívánó üzemeltetőnek:

- a) mielőbb értesítenie kell erről az illetékes hatóságot;
- b) szándékáról tájékoztatnia kell a megfelelő légiforgalmi tájékoztató szolgálatot;
- c) az üzemeltetés megszüntetésének napján át kell adnia az engedélyét az illetékes hatóságnak; és
- d) biztosítania kell, hogy megfelelő intézkedésekkel megakadályozzák a repülőter légi járművek általi nem tervezett használatát, kivéve ha az illetékes hatóság jóváhagyta a repülőter más célokra történő igénybevételét.

▼M4**ADR.OR.B.070. Az előter-irányítói szolgáltatásnyújtás megszüntetése**

A repülőter-üzemeltető:

- a) megteszi a megfelelő intézkedéseket az üzemeltetés megszüntetéséből adódó biztonsági kockázatok felmérése és csökkentése érdekében;
- b) az a) pontban említett intézkedésekről tájékoztatja a megfelelő légiforgalmi tájékoztató szolgálatot.

▼B**C. ALRÉSZ – A REPÜLŐTÉR-ÜZEMELTETŐ TOVÁBBI FELADATAI (ADR.OR.C)****ADR.OR.C.005 A repülőtér-üzemeltető feladatai**

- a) A repülőtér üzemeltetője felelős a repülőtér alábbiakkal összhangban történő biztonságos üzemeltetéséért és karbantartásáért:
1. a 216/2008/EK rendelet és annak végrehajtási szabályai;
 2. az engedély feltételei;
 3. a repülőtéri kézikönyv tartalma; és
 4. adott esetben a repülőtéren rendelkezésre álló repülőtéri felszerelésre vonatkozó más kézikönyvek.
- b) A repülőtér üzemeltetőjének közvetlenül biztosítania kell a következő szolgáltatásokat, vagy szükség szerint az e szolgáltatásokat nyújtó, felelős szervezetekkel megállapodások útján kell egyeztetnie:
1. a repülőtéri forgalom szintjének és az üzemben tartási körülményeknek megfelelő léginnavigációs szolgáltatások nyújtását; és
 2. a repülési eljárások alkalmazandó követelményeknek megfelelő kialakítását és fenntartását.
- c) A repülőtér-üzemeltetőnek egyeztetnie kell az illetékes hatósággal annak biztosítása érdekében, hogy a légi járművek biztonságával kapcsolatos vonatkozó információkat közzétegyék, és azok szerepeljenek a repülőtéri kézikönyvben, adott esetben ideértve a következőket is:
1. az alkalmazandó követelmények alóli megítélt mentességek és eltérések;
 2. bármely olyan rendelkezés, amelyet az illetékes hatóság az engedélyezés alapjának részeként megegyező szintű repülésbiztonságot nyújtóként elfogadott; és
 3. a repülőtér használatával kapcsolatos különleges feltételek és korlátozások.
- d) Amennyiben a repülőtéren a biztonságot veszélyeztető körülmény merül fel, a repülőtér-üzemeltetőnek haladéktalanul meg kell hoznia minden szükséges intézkedést, amellyel biztosítja, hogy a repülőtér biztonságot veszélyeztetőként meghatározott részeit a légi járművek ne használják.

▼M6

- e) A légi járművek repülőtéren történő biztonságos üzemben tartásának biztosítása érdekében a repülőtér-üzemeltetőnek közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén – a repülőtéren végzett műveletek típusának megfelelő – látás szerinti és nem látás szerinti segédeszközöket, meteorológiai berendezéseket és egyéb felszereléseket kell biztosítania és üzemeltetnie.

▼B**ADR.OR.C.015. Hozzáférés****▼M4**

Az (EU) 2018/1139 rendelet és a rendelet alapján elfogadott meghatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok vonatkozó követelményeinek való megfelelés megállapítása céljából a repülőtér-üzemeltető hozzáférést biztosít az illetékes hatóság által felhatalmazott személyek részére:

▼B

- a) az engedély vagy nyilatkozat tárgyát képező létesítményekhez, dokumentumokhoz, nyilvántartásokhoz, adatokhoz, eljárásokhoz és egyéb anyagokhoz, függetlenül attól, hogy készült-e erre vonatkozó szerződés vagy sem; és
- b) az illetékes hatóság által szükségesnek tartott intézkedések, vizsgálatok, tesztek, értékelések vagy feladatok elvégzése vagy megtekintése céljából.

ADR.OR.C.020. Meg nem felelésre vonatkozó megállapítások és korrekciós intézkedések**▼M4**

A megállapításokról szóló értesítés kézhezvétele után a repülőtér-üzemeltető:

▼B

- a) azonosítja a meg nem felelés kiváltó okát;
- b) kidolgoz egy korrekciós intézkedési tervet; és
- c) igazolja az illetékes hatóság által elfogadott korrekciós intézkedés végrehajtását az adott hatósággal egyeztetett határidőn belül, az ADR.AR.C.055. cikk d) bekezdésével összhangban.

▼ M4**ADR.OR.C.025. Haladéktalan reagálás a repülésbiztonsági problémákra – a repülésbiztonsági irányelveknek való megfelelés**

A repülőtér-üzemeltetőnek végre kell hajtania az illetékes hatóság által a II. melléklet ADR.AR.A.030. c) és ADR.AR.A.040. pontjával összhangban előírt valamennyi repülésbiztonsági intézkedést, a repülésbiztonsági irányelveket is ideértve.

▼ B**ADR.OR.C.030. Események bejelentése****▼ M4**

a) A repülőtér-üzemeltető a 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ és a 376/2014/EU rendeletben meghatározott módon jelentést tesz minden balesetről, súlyos repülőeseményről és eseményről az illetékes hatóságnak és minden olyan más szervezetnek, amely felé a repülőtér helye szerinti állam tájékoztatási kötelezettséget írt elő.

▼ B

b) Az a) bekezdés sérelme nélkül, az üzemeltetőnek jelentenie kell az illetékes hatóság és a repülőtéri felszerelés tervezéséért felelős szervezet felé minden működési rendellenességet, műszaki hibát, a műszaki adatokban szereplő határértékek túllépését, minden eseményt és minden olyan rendellenes körülményt, amely veszélyeztette vagy veszélyeztethette volna a biztonságot, de nem vezetett balesethez vagy súlyos repülőeseményhez.

c) A 996/2010/EU rendelet és a 2003/42/EK irányelv, az 1321/2007/EK bizottsági rendelet ⁽²⁾ és az 1330/2007/EK bizottsági rendelet ⁽³⁾ sérelme nélkül, az a) és b) bekezdésben említett jelentéseket az illetékes hatóság által előírt formában és módon kell megtenni, és azoknak tartalmazniuk kell a helyzetre vonatkozóan a repülőtér-üzemeltető vagy az előtér-irányítói szolgálat által ismert minden információt.

▼ M4

d) A repülőtér-üzemeltető a jelentéseket 72 órán belül megteszi attól számítva, hogy észlelte azt az eseményt, amelyre a jelentés vonatkozik, kivéve, ha ezt valamilyen rendkívüli körülmény megakadályozza.

e) Adott esetben a repülőtér-üzemeltetőnek intézkedéseket kell meghatároznia a hasonló események jövőbeni előfordulásának megelőzésére, és azokról haladéktalanul részletes jelentést kell készítenie. A jelentést a tagállam által előírt formában és módon kell elkészíteni.

▼ B**ADR.OR.C.040. Tűzmelegelőzés**

A repülőtér-üzemeltetőnek eljárásokat kell kidolgoznia az alábbiak biztosítására:

a) dohányzás tiltása a mozgási területen, a repülőtér más műveleti területein vagy azon területein, ahol tüzelőanyagot vagy más tűzveszélyes anyagot tárolnak;

b) nyílt láng használatának, illetve tűzveszélyt okozó tevékenység tiltása:

1. a repülőtér azon területein, ahol tüzelőanyagot vagy más tűzveszélyes anyagot tárolnak;

2. a repülőtér mozgási területén vagy más műveleti területein, kivéve ha erre a repülőtér-üzemeltető engedélyt ad.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 996/2010/EU rendelete (2010. október 20.) a polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatáról és megelőzéséről és a 94/56/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2010.11.12., 35. o.).

⁽²⁾ HL L 294., 2007.11.13., 3. o.

⁽³⁾ HL L 295., 2007.11.14., 7. o.

▼B**ADR.OR.C.045. Alkoholfogyasztás, pszichoaktív anyagok és gyógyszerek használata**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell dolgoznia az alkohol, pszichoaktív anyagok és gyógyszerek alábbiak általi fogyasztásának szintjére vonatkozó eljárásokat:
1. az üzemeltetési, mentési és tűzoltási tevékenységben és a repülőtér karbantartásban és felügyeletében részt vevő személyzet;
 2. a repülőtér mozgási területén vagy más műveleti területein dolgozó, kísérő nélküli személyek.
- b) Ezen eljárásoknak elő kell írnia, hogy ezek a személyek:
1. szolgálati idejük alatt nem fogyaszthatnak alkoholt;
 2. nem teljesíthetnek szolgálatot, ha a következők hatása alatt állnak:
 - i. alkohol vagy pszichoaktív anyagok; vagy
 - ii. olyan gyógyszerek, amelyek a biztonságot veszélyeztető módon befolyásolhatják az illető képességeit.

▼M4**D. ALRÉSZ – FELÜGYELET – REPÜLŐTÉR-ÜZEMELTETŐK (ADR.OR.D.)****▼B****ADR.OR.D.005 Felügyeleti rendszer**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek be kell vezetnie és működtetnie kell egy biztonságigazgatási rendszert is magában foglaló felügyeleti rendszert.
- b) A felügyeleti rendszer az alábbiakat foglalja magában:
1. világosan meghatározott felelősségi körök és elszámoltathatóság a repülőtér-üzemeltető szervezetének egészén belül, beleértve a felső vezetés közvetlen elszámoltathatóságát repülésbiztonsági kérdésekben;
 2. a repülőtér-üzemeltető repülésbiztonsággal kapcsolatos általános filozófiájának és elveinek, azaz repülésbiztonsági irányelveinek a felelős vezető aláírásával ellátott ismertetése;
 3. a műveletekből eredő veszélyek azonosítását biztosító hivatalos eljárás;
 4. a repülőtéri műveletekből fakadó kockázatok elemzését, értékelését és csökkentését biztosító hivatalos eljárás;
 5. a repülőtér-üzemeltető szervezete által a biztonságigazgatási rendszer repülésbiztonsági mutatói és repülésbiztonsági célértékei tekintetében elért repülésbiztonsági teljesítmény ellenőrzése és a biztonsági kockázatok szabályozó intézkedések hatékonyságának hitelesítése;
 6. olyan hivatalos eljárás, amelynek célja:
 - i. a repülőtér-üzemeltető szervezetében, a felügyeleti rendszerben, a repülőtérén vagy annak üzemeltetésében bekövetkező, a szokásos folyamatokat, eljárásokat és szolgáltatásokat esetlegesen érintő változások azonosítása;
 - ii. a változások végrehajtását megelőzően a repülésbiztonsági teljesítményt szavatoló intézkedések ismertetése; és
 - iii. a biztonsági kockázatok szabályozó, a műveleti környezetet érintő változások nyomán feleslegessé vált vagy már nem hatékony intézkedések megszüntetése vagy módosítása;
 7. az a) bekezdésben említett felügyeleti rendszer felülvizsgálatát, a biztonságigazgatási rendszer elégtelen teljesítménye okainak azonosítását, az ilyen elégtelen teljesítmény műveleti következményeinek meghatározását és az ilyen okok kiküszöbölését vagy csökkentését célzó hivatalos eljárások;

▼B

8. repülésbiztonsági képzési program, amely biztosítja, hogy az üzemeltetési, mentési és tűzoltási tevékenységben és a repülőtér karbantartásában és felügyeletében részt vevő személyzet megfelelően képzett és alkalmas a biztonságigazgatási rendszerben szükséges feladatok ellátására;
 9. hivatalos repülésbiztonsági tájékoztatási eszközök, amelyek biztosítják, hogy a személyzet maradéktalanul ismerje a biztonságigazgatási rendszert, közlik a biztonság szempontjából kritikus információkat és magyarázatot adnak az egyes biztonsági intézkedéseknek, valamint a biztonsági eljárások bevezetésének vagy módosításának okairól;
 10. a biztonságigazgatási rendszer összehangolása a repülőtéri kényszerhelyzet-elhárítási tervvel; valamint a repülőtéri kényszerhelyzet-elhárítási terv összehangolása azon szervezetek kényszerhelyzet-elhárítási tervével, amelyekkel előbbinek a repülőtéri szolgáltatások nyújtása során összhangban kell működnie; és
 11. hivatalos eljárás annak figyelemmel kísérésére, hogy teljesíti-e a szervezet a vonatkozó követelményeket.
- c) A repülőtér-üzemeltetőnek a felügyeleti rendszer valamennyi lényeges eljárását dokumentálnia kell.
- d) A felügyeleti rendszernek arányosnak kell lennie a szervezet méretével és tevékenységeivel, tekintettel az e tevékenységekkel járó veszélyekre és a hozzájuk társuló kockázatokra.
- e) Ha a repülőtér-üzemeltető léginnavigációs szolgáltatói engedéllyel is rendelkezik, gondoskodnia kell arról, hogy a felügyeleti rendszer az engedély hatálya alá tartozó minden tevékenységre kiterjedjen.

▼M5**ADR.OR.D.007. A légiforgalmi adatok és a légiforgalmi tájékoztatás felügyelete**

- a) Felügyeleti rendszerének részeként a repülőtér-üzemeltetőnek az alábbiakra vonatkozó minőségirányítási rendszert kell bevezetnie és működtetnie:
1. az üzemeltető légiforgalmi adatokkal kapcsolatos tevékenységei;
 2. az üzemeltető légiforgalmi tájékoztatási tevékenységei.
- b) Felügyeleti rendszerének részeként a repülőtér-üzemeltetőnek biztonságirányítási rendszert kell létrehoznia a hozzá beérkező vagy az általa előállított, illetve egyéb módon felhasznált üzemeltetési adatok biztonságának garantálása érdekében, oly módon, hogy a műveleti adatokhoz való hozzáférést az engedéllyel rendelkezők körére korlátozza.
- c) A repülőtér-üzemeltető biztonságirányítási rendszerében meg kell határozni a következő elemeket:
1. az adatvédelmi kockázat elemzésével és csökkentésével, a biztonság nyomon követésével és javításával, a biztonsági vizsgálatokkal és a tanulságok terjesztésével kapcsolatos eljárások;
 2. a biztonsági előírások megszegésének észlelésére és a személyzet megfelelő biztonsági figyelmeztetésekkel történő riasztására szolgáló eszközök;
 3. a biztonsági előírások megsértéséből eredő hatások ellenőrzésére, valamint az újbóli bekövetkezést megelőző helyreállítási intézkedések és kockázatcsökkentő eljárások azonosítására szolgáló eszközök.
- d) A repülőtér-üzemeltetőnek a légiforgalmi adatok védelme tekintetében biztosítania kell személyzete biztonsági ellenőrzését.

▼ M5

- e) A repülőtér-üzemeltetőnek meg kell tennie a szükséges intézkedéseket légi-forgalmi adatainak a kiberbiztonsági fenyegetésekkel szembeni védelme érdekében.

▼ B**ADR.OR.D.010. Szerződés alapján végzett tevékenységek**

- a) A szerződés alapján végzett tevékenységek magukban foglalnak a repülőtér-üzemeltető engedélyének hatálya alá tartozó és az engedély feltételeivel összhangban álló minden olyan tevékenységet, amelyet más, ilyen tevékenység végrehajtására saját engedéllyel rendelkező, vagy engedéllyel nem rendelkező, de a repülőtér-üzemeltető engedélyének hatálya alatt tevékenykedő szervezet hajt végre. A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy amikor tevékenységének bármely részét szerződéssel kiszervezi vagy bér munkában végezteti el, a szerződés alapján vagy bér munkában végeztetett szolgáltatás vagy a beszerzett felszerelés vagy rendszer megfelel a vonatkozó követelményeknek.
- b) Amikor a repülőtér üzemeltetője szerződéssel kiszervezi tevékenységének bármely részét egy olyan szervezet általi végrehajtásra, amely saját maga nem rendelkezik az adott tevékenység végzésére szóló, az e résznek megfelelő engedéllyel, a szerződés alapján dolgozó szervezetnek a repülőtér-üzemeltető engedélyének hatálya és ellenőrzése alatt kell tevékenykednie. A repülőtér üzemeltetőjének biztosítania kell, hogy az illetékes hatóság hozzáférhessen a szerződés alapján dolgozó szervezethez, és ellenőrizhesse a vonatkozó követelményeknek való folyamatos megfelelést.

ADR.OR.D.015. Személyi feltételek

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell neveznie egy felelős vezetőt, aki jogosult biztosítani azt, hogy minden tevékenységet a vonatkozó követelményekkel összhangban lehessen finanszírozni és végrehajtani. A felelős vezető felel a hatékony felügyeleti rendszer kialakításáért és fenntartásáért.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell neveznie az alábbi területek irányításáért és felügyeletéért felelős személyeket:

1. a repülőtér-üzembentartási szolgáltatások; és
2. a repülőtér karbantartása.

- c) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell neveznie a biztonságigazgatási rendszer kialakításáért, fenntartásáért és mindennapi irányításáért felelős személyeket.

Ezek a személyek a szervezet más vezetőitől függetlenül járnak el, közvetlen hozzáféréssel rendelkeznek a felelős vezetőhöz és a biztonsági kérdésekkel foglalkozó megfelelő vezetőségi tagokhoz, és a felelős vezetőnek tartoznak elszámolással.

- d) A repülőtér-üzemeltetőnek elegendő számú szakképzett szakemberrel kell rendelkeznie a tervezett feladatoknak és tevékenységeknek a vonatkozó előírások betartásával történő végrehajtásához.
- e) A repülőtér-üzemeltetőnek elegendő számú felügyelőt kell alkalmaznia a szakszemélyzet felügyeletével kapcsolatos meghatározott feladatok és kötelezettségek ellátására, figyelembe véve a szervezeti felépítést és az alkalmazott szakemberek számát.
- f) A repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a repülőtér működtetésében, karbantartásában és irányításában érintett személyzet megfelelő képzésben részesült a képzési programnak megfelelően.

▼ M5**ADR.OR.D.017. A képzések és jártassági vizsgák programjai**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek képzési programot kell kialakítania és végrehajtania a repülőtér üzemeltetésében, karbantartásában és irányításában részt vevő személyzet számára, hogy biztosítsa a személyzet szakmai alkalmasságának folyamatosságát, valamint azt, hogy a személyzet tudatában legyen a repülőtér üzemeltetésére vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak, valamint funkciói és feladatai, illetve a repülőtér-üzemeltetés egésze közötti kapcsolatnak.

▼M5

b) Az a) pontban említett képzésnek:

- (1) tartalmaznia kell alap-, szinten tartó, ismeretfrissítő és továbbképzést;
- (2) a személyzet funkcióihoz és feladataihoz szabottnak kell lennie;
- (3) tartalmaznia kell az alkalmazandó műveleti eljárásokat és a repülőtér követelményeit, valamint a vezetést.

c) A repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a személyzet bármely egyéb olyan tagja – beleértve más olyan szervezet személyzetének tagjait is, amely a repülőtéren üzemeltetést végez vagy szolgáltatásokat nyújt –, aki kíséret nélkül beléphet a mozgási területre és a repülőtér egyéb üzemi területein, megfelelő képzettséggel és képesítéssel rendelkezzen a kíséret nélküli belépésre.

d) A c) pontban említett képzésnek:

- (1) tartalmaznia kell alap-, szinten tartó, ismeretfrissítő és továbbképzést;
- (2) tartalmaznia kell az alkalmazandó műveleti eljárásokat és a repülőtér követelményeit, valamint a vezetést.

e) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy a személyzet a) és c) pontban említett tagjai sikeresen elvégezzék a szükséges alapképzést azelőtt, hogy a következőkre engedélyt kapnának:

- (1) feladataik felügyelet nélküli ellátása;
- (2) kíséret nélküli belépés a repülőtér mozgási területére és más műveleti területeire.

Az alapképzésnek tartalmaznia kell megfelelő időtartamú elméleti és gyakorlati képzést, valamint a képzésen részt vevő személyzet szakmai értékelését.

f) Annak érdekében, hogy az a) és c) pontban említett személyzet továbbra is felügyelet nélkül láthassa el feladatait és kíséret nélkül beléphessen a mozgási területre és a repülőtér egyéb üzemi területeire, feltéve, hogy e rész vagy az ADR.OPS rész másként nem rendelkezik, a repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy az ilyen személyzet tagjai képzésben részesüljenek a repülőtér üzemeltetésére vonatkozó szabályokról és eljárásokról, a következők sikeres elvégzésével:

- (1) szinten tartó képzés, az alapképzésüktől számítva legfeljebb 24 hónapos időközönként. Ha a szinten tartó képzésre ezen időtartam utolsó 3 naptári hónapjában kerül sor, akkor az új időszakot az eredeti intervallum lejárat dátumától kell számítani;
- (2) amennyiben legalább 3 és legfeljebb 12 egymást követő hónapon át nem végzik repülőtéri feladataikat, akkor feladataik felügyelet nélkül történő ellátása és a mozgási területre és a repülőtér egyéb üzemi területeire való, kíséret nélkül történő belépést megelőzően ismeretfrissítő képzés. 12 egymást követő hónapot meghaladó távollét esetén a személyzet ilyen tagjai kötelesek a c) pontnak megfelelő alapképzésen részt venni;
- (3) a működési környezet vagy a kijelölt feladatok változásai miatt szükség szerint továbbképzés.

g) A repülőtér-üzemeltetőnek az a) pontban említett személyzet tekintetében jártasságvizsga-programot kell kidolgoznia és bevezetnie, és gondoskodnia kell arról, hogy a személyzet c) pontban említett tagjai a jártasságvizsga-programmal összhangban bizonyítsák a feladataik ellátásához szükséges képességeiket, és így módon biztosítsák az alábbiakat:

- (1) szakmai alkalmasságuk folyamatosága;
- (2) a funkciókra és feladatokra vonatkozó szabályok és eljárások ismerete.

▼M5

Amennyiben ez a rész és az ADR.OPS rész másképpen nem rendelkezik, a repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy az a) és c) pontban említett személyek az alapképzés elvégzését követően 24 hónapnál nem hosszabb időközönként jártassági vizsgát tegyenek.

- h) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy:
- (1) a képzéseket megfelelően képzett és tapasztalt oktatók, az értékeléseket és a jártassági vizsgákat pedig megfelelően képzett és tapasztalt értékelők végezzék;
 - (2) a képzés nyújtására és adott esetben a jártassági vizsgák elvégzésére megfelelő létesítmények, eszközök és berendezések álljanak rendelkezésre.
- i) A repülőtér-üzemeltetőnek eljárásokat kell kidolgoznia és végrehajtania a képzések és jártassági vizsgák programjainak végrehajtására vonatkozóan, és:
- (1) a szakképzettségre, a képzésekre és a jártassági vizsgákra vonatkozó megfelelő nyilvántartást kell vezetnie, így módon bizonyítva, hogy megfelel ennek a követelménynek;
 - (2) ezeket a nyilvántartásokat kérésre a személyzet érintett tagjainak rendelkezésére kell bocsátania;
 - (3) amennyiben egy személy másik munkáltató alkalmazottja lesz, a repülőtér-üzemeltetőnek az új munkáltató rendelkezésére kell bocsátania az adott személyre vonatkozó nyilvántartásokat.

▼B**ADR.OR.D.020. A létesítményekre vonatkozó követelmények**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy alkalmas és megfelelő létesítmények álljanak saját vagy azon felek személyzetének rendelkezésére, amelyekkel a repülőtér-üzembentartási és -karbantartási szolgáltatások nyújtására szerződést kötött.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek a műszaki utasításnak megfelelően ki kell jelölnie a repülőtér azon megfelelő területeit, ahol a repülőtéren átszállított veszélyes áruk tárolhatók.

ADR.OR.D.025. A tevékenység összehangolása más szervezetekkel

A repülőtér-üzemeltető:

- a) biztosítja, hogy a repülőtér felügyeleti rendszere szavatolja a repülőtéren működő vagy ott szolgáltatásokat nyújtó más szervezetek biztonsági eljárásaival való összhangot és együttműködést; és
- b) biztosítja, hogy ezek a szervezetek olyan biztonsági eljárásokkal rendelkezzenek, amelyek megfelelnek a 216/2008/EK rendeletben és a rendelet végrehajtási szabályaiban előírt vonatkozó követelményeknek, valamint a repülőtéri kézikönyvben foglalt követelményeknek.

ADR.OR.D.027. Biztonsági programok

A repülőtér-üzemeltető:

- a) a biztonságot, valamint a biztonsággal kapcsolatos információk cseréjét előmozdító programokat dolgoz ki, irányít és hajt végre; és
- b) arra ösztönzi a repülőtéren működő vagy ott szolgáltatásokat nyújtó szervezeteket, hogy közreműködjenek ezekben a programokban.

ADR.OR.D.030. Biztonsági jelentési rendszer

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek létre kell hoznia és végre kell hajtania a személyzet, valamint a repülőtéren működő vagy ott szolgáltatásokat nyújtó valamennyi szervezet által alkalmazandó biztonsági jelentési rendszert, javítva ezáltal a repülőtéri biztonságot és a repülőtér biztonságos használatát.

▼B

- b) A repülőtér-üzemeltető az ADR.OR.D.005. cikk b) bekezdése 3. pontjának megfelelően:
1. előírja, hogy az a) bekezdésben említett személyzet és szervezetek a biztonsági jelentési rendszert használják a balesetek, súlyos repülőesemények és események kötelező jelentésére;
 2. biztosítja, hogy a biztonsági jelentési rendszert a biztonságot esetlegesen érintő hibák, meghibásodások vagy biztonsági veszélyek önkéntes jelentésére is használhassák.
- c) A biztonsági jelentési rendszernek biztosítani kell a bejelentő személyazonosságának védelmét, ösztönöznie kell az önkéntes jelentést és lehetővé kell tennie a jelentések névtelen benyújtását.
- d) A repülőtér-üzemeltető:
1. valamennyi benyújtott jelentést nyilvántartásba vesz;
 2. a biztonsági hiányosságok orvosolása és tendenciák meghatározása céljából adott esetben megvizsgálja és kiértékeli a jelentéseket;
 3. biztosítja, hogy a repülőtéren működő vagy ott szolgáltatásokat nyújtó, a biztonsági problémában érintett szervezetek részt vegyenek az ilyen jelentések vizsgálatában, valamint hogy a meghatározott javító és/vagy megelőző intézkedéseket végrehajtsák;
 4. adott esetben kivizsgálja a jelentésben foglaltakat; és
 5. a méltányossági alapú repülésbiztonsági kultúra („just culture”) elveivel összhangban tartózkodik a vétkesség megállapításától.

ADR.OR.D.035. Nyilvántartás vezetése

- a) A repülőtér-üzemeltető köteles a 216/2008/EK rendelet és a rendelet végrehajtási szabályai értelmében végzett valamennyi tevékenységét felölelő, megfelelő nyilvántartási rendszert létrehozni.
- b) A nyilvántartás formátumát a repülőtéri kézikönyvben kell meghatározni.
- c) A nyilvántartásokat olyan módon kell tárolni, amely biztosítja a sérülés, megváltoztatás és lopás elleni védelmüket.
- d) A nyilvántartási adatokat legalább 5 évig meg kell őrizni, az alábbiak szerint kivételt képeznek ez alól a következők:
1. a repülőtér engedélyezési feltételeit, az alkalmazott alternatív megfelelési módokat és a repülőtér vagy a repülőtér-üzemeltető engedélyét (engedélyeit) az engedély hatályáig meg kell őrizni;
 2. a más szervezetekkel kötött megállapodásokat azok érvényességének végéig meg kell őrizni;
 3. a repülőtéri felszerelés vagy a repülőtéren alkalmazott rendszerek kézikönyveit e felszerelések vagy rendszerek repülőtéri használatának ideje alatt meg kell őrizni;
 4. a biztonsági értékelő jelentéseket a rendszer/eljárás/tevékenység élettartamának végéig meg kell őrizni;
 5. a személyzet képzési, képezési és egészségügyi nyilvántartási adatait, valamint adott esetben jártassági vizsgáikat a munkaviszonyuk megszűnését követő legalább négy évig vagy addig meg kell őrizni, amíg az illetékes hatóság foglalkoztatásuk helyszínét átvizsgálja;

▼M5

6. a veszélynyilvántartás aktuális változata;
7. a vezetői engedélyeket és adott esetben a nyelvvizsga-bizonyítványokat a személy munkaviszonyának megszűnését követő legalább négy évig, illetve a vezetői engedély visszavonását vagy törlését követően legalább négy évig, vagy e tevékenységi terület illetékes hatóság általi ellenőrzéséig meg kell őrizni; és

▼M5

8. a járműengedélyeket és a repülőtér-üzemeltetők járműkarbantartási feljegyzéseit azon időpontot követően legalább négy évig meg kell őrizni, amikor a járművet kivonják a műveletekből, vagy amíg e tevékenységi területet az illetékes hatóság ellenőrizte.

▼B

- e) Valamennyi nyilvántartásra a vonatkozó adatvédelmi törvények alkalmazandók.

**E. ALRÉSZ – REPÜLŐTÉRI KÉZIKÖNYV ÉS DOKUMENTÁCIÓ
(ADR.OR.E)**

ADR.OR.E.005 A repülőtéri kézikönyv

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell dolgoznia és fenn kell tartania a repülőtéri kézikönyvet.
- b) A repülőtéri kézikönyv tartalmának tükröznie kell – az esettől függően – az engedélyezés alapját, valamint az ebben a részben és az ADR.OPS részben előírt követelményeket, és nem mondhat ellent az engedély feltételeinek. A repülőtéri kézikönyvnek tartalmaznia kell a repülőtér, a repülőtéri felszerelés, valamint az akadályhatárolt és védelmi felületek és a repülőtérhez kapcsolódó más felületek biztonságos használatához, üzemeltetéséhez és karbantartásához szükséges minden szükséges információt, vagy ezekre hivatkozni kell.
- c) A repülőtéri kézikönyv több részben is kiadható.
- d) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy a repülőtéri személyzet és minden más érintett szervezet személyzete egyszerűen hozzáférjen a repülőtéri kézikönyv feladatai és kötelezettségeik ellátásához szükséges részeihez.
- e) A repülőtér-üzemeltető:
 1. az ADR.OR.B.040. cikk értelmében előzetes jóváhagyást igénylő tételek esetében a hatálybalépés dátumát megelőzően benyújtja a repülőtéri kézikönyv tervezett módosításait és felülvizsgálatait az illetékes hatósághoz, és gondoskodik arról, hogy azok csak az illetékes hatóság jóváhagyását követően lépjenek hatályba;
 2. amennyiben a repülőtéri kézikönyv javasolt módosításához vagy felülvizsgálatához az ADR.OR.B.040. cikk d) bekezdése és az ADR.OR.B.015. cikk b) bekezdése szerint mindössze az illetékes hatóság tájékoztatására van szükség, a hatálybalépés dátumát megelőzően benyújtja a repülőtéri kézikönyv tervezett módosításait és felülvizsgálatait az illetékes hatósághoz.
- f) Amennyiben a repülésbiztonság érdekében módosításokra vagy változtatásokra van szükség, azok az e) bekezdés ellenére azonnal közzétehetők és alkalmazhatók, feltéve, hogy minden szükséges jóváhagyás kérelmezése megtörtént.
- g) A repülőtér-üzemeltető:
 1. felülvizsgálja a repülőtéri kézikönyv tartalmát, naprakészen tartja és szükség esetén biztosítja annak módosítását;
 2. az illetékes hatóság által előírt minden módosítást és változtatást bevezet a repülőtéri kézikönyvbe; és
 3. a repülőtér teljes személyzetét és más érintett szervezetek személyzetét tájékoztatja a feladataikat tartalmazó és a kötelezettségeikről szóló részek változásairól.
- h) A repülőtér üzemeltetőjének biztosítania kell, hogy a más jóváhagyott dokumentumokból származó információk vagy azok bármely módosítása megfelelően tükröződjön a repülőtéri kézikönyvben. Ez nem akadályozza meg a repülőtér-üzemeltetőt abban, hogy a repülőtéri kézikönyvben ezeknél korlátozottabb adatokat és eljárásokat tegyen közzé.

▼B

- i) A repülőtér-üzemeltető biztosítja, hogy:
 - 1. a repülőtéri kézikönyv nyelve az illetékes hatóság számára közérthető legyen;
 - 2. a személyzet valamennyi tagja – írásban és szóban egyaránt – értse azt a nyelvet, amelyen a repülőtéri kézikönyvnek és más üzemben tartási dokumentumoknak a feladataikra és kötelezettségeikre vonatkozó részeit írták.
- j) A repülőtér-üzemeltető biztosítja, hogy a repülőtéri kézikönyv(et):
 - 1. a repülőtér felelős vezetője aláírásával ellátja;
 - 2. nyomtatott vagy elektronikus formátumú és könnyen módosítható;
 - 3. a változatok ellenőrzésének kezelésére szolgáló rendszer részét képezi, amelyet a repülőtéri kézikönyvben alkalmaznak és feltüntetnek; és
 - 4. figyelembe veszi az emberi tényező alapelveket, és szerkezete megkönnyíti annak összeállítását, használatát és felülvizsgálatát.
- k) A repülőtér-üzemeltetőnek a repülőtéri kézikönyv legalább egy teljes és aktuális példányát a repülőtéren kell tartania, és ellenőrzés céljából azt az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátania.
- l) A repülőtéri kézikönyv tartalma a következő:
 - 1. általános;
 - 2. repülőtéri felügyeleti rendszer, képesítési és képzési követelmények;
 - 3. a repülőtér területét jellemző sajátosságok;
 - 4. a repülőtérnek a légiforgalmi tájékoztató szolgáltatnak bejelentendő sajátosságai; és
 - 5. a repülőtér-üzemeltetési eljárások, repülőtéri felszerelés és repülésbiztonsági intézkedések sajátosságai.

ADR.OR.E.010. A dokumentációra vonatkozó követelmények

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy rendelkezésre álljon minden egyéb előírt dokumentáció, valamint azok módosításai.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek képesnek kell lennie az üzemben tartási kézikönyvek és egyéb információk késedelem nélküli kiosztására.

▼M4**F. ALRÉSZ – ELŐTÉR-IRÁNYÍTÓI SZOLGÁLTATÁS (ADR.OR.F.)****ADR.OR.F.001. Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet feladatkörei**

Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek az alábbiakkal összhangban kell biztosítania az előtér-irányítói szolgáltatást:

- a) az (EU) 2018/1139 rendelet VII. mellékletében, valamint az e rendelet III. mellékletében (ADR.OR. rész) és IV. mellékletében (ADR.OPS. rész) meghatározott követelmények;
- b) a szervezet nyilatkozata;
- c) a repülőtéri kézikönyvben foglalt üzemeltetési eljárások;
- d) a szervezet felügyeleti rendszerét ismertető kézikönyv az ADR.OR.F.095. pontnak megfelelően;
- e) az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásához használt egyéb kézikönyvek.

▼ M4**ADR.OR.F.005. Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet nyilatkozata**

a) Ha egy előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet az ADR.OPS.D.001. a) 1. és a) 2. pontban meghatározottak szerinti minimális irányítást szándékozik nyújtani légi járművek számára, a szolgáltatás tervezett megkezdése előtt legalább két hónappal nyilatkozatot kell benyújtania az illetékes hatóságnak. A nyilatkozatnak a következő információkat kell tartalmaznia:

- (1) az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet neve;
- (2) az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet elérhetősége;
- (3) a felelős vezető neve és elérhetősége;
- (4) a tervezett szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállam repülőtérének/repülőtérjeinek neve;
- (5) a szolgáltatásnyújtás helye szerinti egyéb tagállamokban található repülőtér-terek listája;
- (6) az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtás megkezdésének tervezett időpontja;
- (7) nyilatkozat, amely megerősíti, hogy a szervezet hivatalos megállapodásokat kötött annak a repülőtérnek az üzemeltetőjével és légiforgalmi szolgáltatójával, amelyen előtér-irányítói szolgáltatást szándékozik nyújtani;
- (8) nyilatkozat, amely megerősíti, hogy az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet repülésbiztonsági irányelveket dolgozott ki, és ezeket az irányelveket az ADR.OR.F.045. b) 2. ponttal összhangban alkalmazni fogja a nyilatkozat hatálya alá tartozó szolgáltatás nyújtása során;
- (9) nyilatkozat, amely megerősíti, hogy az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet a nyilatkozat hatálya alá tartozó szolgáltatás nyújtása során folyamatosan megfelel az (EU) 2018/1139 rendelet VII. mellékletében, valamint az e rendelet III. mellékletében (ADR.OR. rész) és IV. mellékletében (ADR.OPS. rész) meghatározott követelményeknek.

b) Az a) ponttól eltérve, abban az esetben, ha egy engedéllyel rendelkező repülőtér-üzemeltető vagy egy jóváhagyott légiforgalmi szolgáltató előtér-irányítói szolgáltatást szándékozik nyújtani:

- (1) értesíti az illetékes hatóságot;
- (2) felülvizsgálja repülésbiztonsági irányelveit, hogy azok tartalmazzák az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtást;
- (3) benyújtja az illetékes hatóságnak a szolgáltatás nyújtására alkalmazni kívánt személyzet képzési programját.

ADR.OR.F.010. A nyilatkozat folyamatos érvényessége

Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet által az ADR.OR.F.005. pont szerint tett nyilatkozat érvényben marad, feltéve, hogy:

- a) az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet megfelel az (EU) 2018/1139 rendelet VII. mellékletében, valamint az e rendelet III. mellékletében (ADR.OR. rész) és IV. mellékletében (ADR.OPS. rész) meghatározott követelményeknek, figyelembe véve a meg nem felelésre vonatkozó megállapítások kezelésével kapcsolatos, az e melléklet ADR.OR.F.035. pontjában leírt rendelkezéseket;

▼ M4

- b) az illetékes hatóság e melléklet ADR.OR.F.030. pontjával összhangban hozzáférést kap az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezethez annak érdekében, hogy megállapítsa az (EU) 2018/1139 rendelet VII. mellékletében, valamint az e rendelet III. mellékletében (ADR.OR. rész) és IV. mellékletében (ADR.OPS. rész) meghatározott követelményeknek való folyamatos megfelelést;
- c) az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet nem vonta vissza nyilatkozatát és nem kapott értesítést az illetékes hatóságtól arról, hogy szüntesse meg a nyilatkozat hatálya alá tartozó egyes vagy valamennyi szolgáltatását.

ADR.OR.F.015. Az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtás megkezdése

Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet akkor kezdi meg az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtást, amikor:

- a) az illetékes hatóság befogadta a nyilatkozatot;
- b) a szervezet az ADR.OR.F.085., illetve az ADR.OR.F.090. pontnak megfelelően hivatalos megállapodásokat kötött annak a repülőtérnek az engedéllyel rendelkező üzemeltetőjével és jóváhagyott légiforgalmi szolgáltatójával, amelyen a szolgáltatást nyújtani fogja;
- c) bizonyítékot szolgáltat arról, hogy személyzete elvégezte az előírt alapképzést és munkahelyi képzést.

ADR.OR.F.020. Az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtás megszüntetése

Az az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet, amely egy repülőtérén véglegesen meg kívánja szüntetni a szolgáltatásnyújtást:

- a) haladéktalanul értesíti a repülőtér-üzemeltetőt és az illetékes hatóságot, hogy azok megtehessek a megfelelő intézkedéseket a szolgáltatás biztonságos folytatása érdekében;
- b) a szolgáltatásnyújtás megszüntetésének napján módosított nyilatkozatot nyújt be az illetékes hatóságnak vagy kérelmezi nyilatkozata törlését.

ADR.OR.F.025. Változtatások

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek egyeztetnie kell a repülőtér-üzemeltetővel az ADR.OR.F.005. a) pontban meghatározott nyilatkozatban szereplő információkban, az ADR.OR.F.005. b) pontban említett képzési programban vagy az ADR.OR.F.095. pontban említett, felügyeleti rendszert ismertető kézikönyvben bekövetkező változásokról.
- b) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek haladéktalanul értesítenie kell az illetékes hatóságot az a) pontban meghatározott bármely változásról, és szükség esetén módosított nyilatkozatot kell benyújtania.
- c) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek a d) ponttal összhangban az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátania a vonatkozó dokumentumokat.
- d) Amennyiben az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet az ADR.OR.F.045. pontban említett felügyeleti rendszerének részeként a szervezeti felépítését, felügyeleti rendszerét vagy képzési programját érintően változtatást javasol, akkor:

▼ M4

- (1) meg kell határozni az érintett felek közötti kölcsönös összefüggéseket, és e szervezetekkel együttműködésben meg kell terveznie és el kell végeznie egy biztonsági értékelést;
- (2) a feltevéseket és a kockázatsökkentő intézkedéseket az érintett felekkel egyeztetve, következetesen kell kialakítani;
- (3) biztosítani kell, hogy a változtatás értékelésének hatóköre a repülőtéri rendszer egészét magában foglalja, az ott zajló interakciókkal együtt;
- (4) biztosítani kell, hogy a biztonsági értékelést hiánytalan és érvényes érvek, bizonyítékok és biztonsági kritériumok meghatározásával és dokumentálásával támasszák alá; valamint hogy a változtatás – amennyire ez megvalósítható – minden esetben a biztonság javítását szolgálja.

ADR.OR.F.030. Hozzáférés

Annak megállapítása céljából, hogy egy előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet a nyilatkozatának megfelelően működik-e, az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek biztosítani kell, hogy az illetékes hatóság megfelelő felhatalmazásával rendelkező bármely személy bármikor:

- a) hozzáférést kapjon a tevékenységéhez kapcsolódó bármely létesítményhez, dokumentumhoz, nyilvántartáshoz, adathoz, eljáráshoz és egyéb anyaghoz;
- b) elvégezhesse vagy megtekinthesse az illetékes hatóság által szükségesnek tartott intézkedéseket, vizsgálatokat, tesztek, értékeléseket vagy feladatokat.

ADR.OR.F.035. Megállapítások és korrekciós intézkedések

- a) Miután az illetékes hatóság a II. melléklet ADR.AR.C.055. pontjának megfelelően megállapításról tájékoztatja az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetet, ez utóbbi az illetékes hatóság által meghatározott határidőn belül megteszi a következő lépéseket:

- (1) azonosítja a meg nem felelés alapvető okát;
- (2) korrekciós intézkedési tervet dolgoz ki;
- (3) igazolja az illetékes hatóság által elfogadott korrekciós intézkedés végrehajtását az adott hatósággal egyeztetett határidőn belül, a II. melléklet ADR.AR.C.055. d) pontjával összhangban.

- b) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek tájékoztatnia kell a repülőtér-üzemeltetőt az a) pontban részletezett intézkedésekről, és adott esetben össze kell hangolnia vele ezeket az intézkedéseket.

ADR.OR.F.040. Haladéktalan reagálás a repülésbiztonsági problémákra – a repülésbiztonsági irányelveknek való megfelelés

Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek:

- a) végre kell hajtania az illetékes hatóság által a II. melléklet ADR.AR.A.030. c) és ADR.AR.A.040. pontjával összhangban előírt valamennyi repülésbiztonsági intézkedést, a repülésbiztonsági irányelveket is ideértve;
- b) az a) pontban említett intézkedések végrehajtása során szükség esetén egyeztetnie kell a repülőtér-üzemeltetővel és a légiforgalmi szolgáltatóval.

ADR.OR.F.045. Felügyeleti rendszer

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek, a repülőtér-üzemeltetőnek vagy a légiforgalmi szolgáltatónak – ha ez utóbbi részben vagy kizárólagosan előtér-irányítói szolgáltatásokat nyújt – be kell vezetnie és működtetnie kell egy biztonságigazgatási rendszert is magában foglaló, a szóban forgó tevékenységekre is alkalmazandó felügyeleti rendszert.

▼ **M4**

b) A felügyeleti rendszer az alábbiakat foglalja magában:

- (1) világosan meghatározott felelősségi körök és elszámoltathatóság a szervezet egészén belül, beleértve a felső vezetés közvetlen elszámoltathatóságát repülésbiztonsági kérdésekben;
- (2) az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet repülésbiztonsággal kapcsolatos általános filozófiájának és elveinek, azaz repülésbiztonsági irányelveinek a felelős vezető aláírásával ellátott ismertetése;
- (3) a műveletekből eredő veszélyek azonosítását biztosító hivatalos eljárás;
- (4) az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásából fakadó biztonsági kockázatok elemzését, értékelését és csökkentését biztosító hivatalos eljárás;
- (5) az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet által a biztonságigazgatási rendszer repülésbiztonsági mutatói és repülésbiztonsági célértékei tekintetében elért repülésbiztonsági teljesítmény ellenőrzésére és a biztonsági kockázatokat szabályozó intézkedések hatékonyságának hitelesítésére szolgáló módszerek;
- (6) olyan hivatalos eljárás, amelynek célja:
 - i. a szervezetben, annak felügyeleti rendszerében vagy az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásában bekövetkező, a szokásos folyamatokat, eljárásokat és szolgáltatásokat esetlegesen érintő változások azonosítása;
 - ii. a változások végrehajtását megelőzően a repülésbiztonsági teljesítményt szavatoló intézkedések ismertetése;
 - iii. a biztonsági kockázatokat szabályozó, a műveleti környezetet érintő változások nyomán feleslegessé vált vagy már nem hatékony intézkedések megszüntetése vagy módosítása;
- (7) az a) pontban említett felügyeleti rendszer felülvizsgálatát, a biztonságigazgatási rendszer elégtelen teljesítménye okának/okainak azonosítását, az ilyen elégtelen teljesítmény műveleti következményeinek meghatározását és az ilyen ok/okok kiküszöbölését vagy csökkentését célzó hivatalos eljárás;
- (8) repülésbiztonsági képzési program, amely biztosítja, hogy az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásában részt vevő személyzet megfelelően képzett és alkalmas legyen a biztonságigazgatási feladatok ellátására;
- (9) hivatalos repülésbiztonsági tájékoztatási eszközök, amelyek biztosítják, hogy a személyzet maradéktalanul ismerje a biztonságigazgatási rendszert, közlik a biztonság szempontjából kritikus információkat és magyarázatot adnak az egyes biztonsági intézkedések, valamint a biztonsági eljárások bevezetésének vagy módosításának okairól;
- (10) hivatalos eljárás annak figyelemmel kísérésére, hogy a szervezet teljesít-e a vonatkozó követelményeket.

c) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek a felügyeleti rendszer valamennyi lényeges eljárását kézikönyvben kell dokumentálnia.

ADR.OR.F.050. Az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtáshoz használt rendszerek működési rendellenességének jelentése

A 376/2014/EU rendelet sérelme nélkül, az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek jelentenie kell a repülőtér helye szerinti állam illetékes hatósága, a repülőtér-üzemeltető és az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtásban használt repülőtéri felszerelések tervezéséért felelős szervezet felé minden működési rendellenességet, műszaki hibát, a műszaki adatokban szereplő határértékek túllépését, minden eseményt és minden olyan rendellenes körülményt, amely veszélyeztette vagy veszélyeztethette volna a biztonságot, de nem vezetett balesethez vagy súlyos repülőeseményhez.

▼ M4**ADR.OR.F.055. Biztonsági jelentési rendszer**

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek a személyzet által alkalmazandó biztonsági jelentési rendszert kell létrehoznia és végrehajtania.
- b) Az ADR.OR.F.045. b) 3. pontban említett eljárás részeként az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet:
- (1) biztosítja, hogy személyzete a biztonsági jelentési rendszert használja a balesetek, súlyos repülőesemények és események kötelező jelentésére;
 - (2) biztosítja, hogy a biztonsági jelentési rendszert a biztonságot esetlegesen érintő hibák, meghibásodások vagy biztonsági veszélyek önkéntes jelentésére is használni lehessen.
- c) A biztonsági jelentési rendszernek biztosítania kell a bejelentő személyazonosságának védelmét, ösztönöznie kell az önkéntes jelentést és lehetővé kell tennie a jelentések névtelen benyújtását.
- d) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet:
- (1) valamennyi benyújtott jelentést nyilvántartásba vesz;
 - (2) továbbítja a jelentéseket a repülőtér-üzemeltetőnek és adott esetben a légiforgalmi szolgálatnak;
 - (3) a biztonsági hiányosságok kezelése és a tendenciák azonosítása érdekében a repülőtér-üzemeltetővel vagy a légiforgalmi szolgálatotól vagy mindkettővel együttműködve elemzi és értékeli a jelentéseket;
 - (4) adott esetben részt vesz a jelentések repülőtér-üzemeltető által végzett kivizsgálásában;
 - (5) a méltányossági alapú repülésbiztonsági kultúra („just culture”) elveivel összhangban tartózkodik a vétkesség megállapításától.

ADR.OR.F.060. Biztonsági programok

Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek részt kell vennie a repülőtér-üzemeltető által létrehozott biztonsági programokban.

ADR.OR.F.065. Személyi feltételek

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek:
- (1) ki kell neveznie egy felelős vezetőt, aki jogosult biztosítani azt, hogy minden tevékenységet a vonatkozó követelményekkel összhangban lehessen finanszírozni és végrehajtani. A felelős vezető felel a hatékony felületesi rendszer kialakításáért és fenntartásáért;
 - (2) ki kell neveznie az előtér-irányítással kapcsolatos üzemeltetési szolgáltatások irányításáért és felügyeletéért felelős személyt;
 - (3) ki kell neveznie a biztonságigazgatási rendszer kialakításáért, fenntartásáért és mindennapi irányításáért felelős személyt. E személy a szervezet más vezetőitől függetlenül jár el, közvetlen kapcsolatban áll a felelős vezetővel és a biztonsági kérdésekkel foglalkozó megfelelő vezetőségi tagokkal, és a felelős vezetőnek tartozik elszámolással;
 - (4) elegendő számú szakképzett szakemberrel kell rendelkeznie a tervezett feladatoknak és tevékenységeknek a vonatkozó követelmények betartásával történő végrehajtásához;

▼ **M4**

- (5) elegendő számú felügyelőt kell alkalmaznia a személyzet felügyeletével kapcsolatos meghatározott feladatok és kötelezettségek ellátására, figyelembe véve a szervezeti felépítést és az alkalmazottak számát;
 - (6) gondoskodnia kell arról, hogy az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtásban részt vevő személyzet a képzési programmal összhangban megfelelő képzésben részesüljön.
- b) Ha az előtér-irányítói szolgáltatásokat részben vagy kizárólagosan a repülőtér-üzemeltető vagy a légiforgalmi szolgáltató nyújtja, gondoskodniuk kell arról, hogy az a) pont követelményei beépüljenek a saját felügyeleti rendszerükön belül meghatározott felelősségi körökbe.

ADR.OR.F.075. Alkoholfogyasztás, pszichoaktív anyagok és gyógyszerek használata

Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek az előtér-irányítói szolgáltatásnyújtásban részt vevő személyzete tekintetében, az ADR.OR.C.045. ponttal összhangban végre kell hajtania a repülőtér-üzemeltető által létrehozott eljárásokat az alkoholfogyasztás, a pszichoaktív anyagok és a gyógyszerek használata vonatkozásában.

ADR.OR.F.080. Nyilvántartás

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek az (EU) 2018/1139 rendelet és a rendelet alapján elfogadott meghatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok értelmében végzett valamennyi tevékenységét felölelő, megfelelő nyilvántartási rendszert kell létrehoznia.
- b) A nyilvántartás formátumát a felügyeleti rendszert ismertető kézikönyvben kell meghatározni.
- c) A nyilvántartásokat olyan módon kell tárolni, amely biztosítja a sérülés, megváltoztatás és lopás elleni védelmüket.
- d) A nyilvántartási adatokat legalább 5 évig meg kell őrizni, az alábbiak kivételével:
- (1) az érvényben lévő nyilatkozatot addig kell megőrizni, amíg az érvényes;
 - (2) a más szervezetekkel kötött írásbeli megállapodásokat addig kell megőrizni, amíg azok hatályosak;
 - (3) a biztonsági értékelő jelentéseket a rendszer, eljárás vagy tevékenység életciklusának végéig kell megőrizni;
 - (4) a személyzet képzési és képesítési adatait, valamint jártassági vizsgáikat a munkaviszonyuk megszűnését követő legalább négy évig vagy addig meg kell őrizni, amíg az illetékes hatóság el nem végezte tevékenységi területük ellenőrzését.
- e) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek létre kell hoznia és fenn kell tartania egy veszélynyilvántartást.

ADR.OR.F.085. Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet és a repülőtér-üzemeltető közötti hivatalos megállapodás

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek hivatalos megállapodást kell kötnie annak a repülőtérnek az üzemeltetőjével, amelyiken előtér-irányítói szolgáltatást kíván nyújtani.
- b) A megállapodást a szolgáltatásnyújtás megkezdése előtt kell megkötöni.
- c) A hivatalos megállapodás legalább a következőket tartalmazza:
- (1) a megállapodás időtartama;

▼M4

- (2) azon terület meghatározása, amelyen az előtér-irányítói szolgáltatást nyújtják;
- (3) azon szolgáltatások listája, amelyeket az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet fog végezni;
- (4) az üzemeltetési információknak a repülőtér-üzemeltető és az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet közötti cseréjét lehetővé tevő módszerek.

ADR.OR.F.090. Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet és a légiforgalmi szolgáltató közötti hivatalos megállapodás

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek hivatalos megállapodást kell kötnie annak a repülőtérnek a légiforgalmi szolgáltatójával, amelyiken előtér-irányítói szolgáltatást kíván nyújtani.
- b) A megállapodást a szolgáltatásnyújtás megkezdése előtt kell megkötöni.
- c) A hivatalos megállapodás legalább a következőket tartalmazza:
 - (1) a megállapodás időtartama;
 - (2) a szolgáltatásnyújtás köre, beleértve a légi járművek indulási engedélyeinek, gurulásának és tolatásának koordinációját;
 - (3) az előtér-irányítói szolgáltató és a légiforgalmi szolgáltató közötti átadási pontok;
 - (4) az üzemeltetési információknak a légiforgalmi szolgáltató és az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet közötti cseréjét lehetővé tevő módszerek;
 - (5) a légi járművek indulási engedélyeinek, gurulásának és tolatásának koordinációja.

ADR.OR.F.095. A felügyeleti rendszert ismertető kézikönyv

- a) Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet:
 - (1) létrehoz és fenntart egy felügyeleti rendszert ismertető kézikönyvet;
 - (2) biztosítja, hogy személyzete könnyen hozzáférjen a kézikönyvhöz és értesüljön annak esetleges változásairól;
 - (3) a repülőtér-üzemeltetővel folytatott konzultációt követően és azzal összhangban a hatálybalépés időpontja előtt tájékoztatja az illetékes hatóságot a kézikönyv tervezett módosításairól és felülvizsgálatairól;
 - (4) felülvizsgálja a kézikönyv tartalmát, naprakészen tartja azt és szükség esetén biztosítja annak módosítását;
 - (5) az illetékes hatóság által előírt minden módosítást és felülvizsgálatot bevezet a kézikönyvbe;
 - (6) az egyéb érintett szervezeteket tájékoztatja a feladataik szempontjából releváns részek változásairól;
 - (7) biztosítja, hogy a más jóváhagyott dokumentumokból származó információk vagy azok bármely módosítása megfelelően tükröződjön a kézikönyvben;
 - (8) gondoskodik arról, hogy a kézikönyv az illetékes hatóság által elfogadott nyelven készüljön;
 - (9) biztosítja, hogy a személyzet valamennyi tagja – írásban és szóban egyaránt – értse azt a nyelvet, amelyen a kézikönyvnek és más dokumentumoknak a feladataikra és kötelezettségeikre vonatkozó részei készültek;

▼M4

- (10) gondoskodik arról, hogy a kézikönyvet a szervezet felelős vezetője aláírásával lássa el;
 - (11) biztosítja, hogy a kézikönyv nyomtatott vagy elektronikus formátumú és könnyen módosítható legyen;
 - (12) biztosítja, hogy a kézikönyv rendelkezzen a változatok követésére szolgáló rendszerrel, amelyet a kézikönyvben alkalmaznak és feltüntetnek;
 - (13) biztosítja, hogy a kézikönyv vegye figyelembe az emberi tényezővel kapcsolatos alapelveket, és szerkezete megkönnyítse annak összeállítását, használatát és változtatását;
 - (14) a kézikönyv legalább egy teljes és aktuális példányát a szolgáltatásnyújtás helye szerinti repülőtéren tartja, és ellenőrzés céljából azt az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja.
- b) A kézikönyv tartalmát az alábbiak szerint kell strukturálni:
- (1) általános rész;
 - (2) a szervezet felügyeleti rendszere és képesítési követelményei.
- c) Ha az előtér-irányítói szolgáltatásokat részben vagy kizárólagosan a repülőtér-üzemeltető vagy a légiforgalmi szolgáltató nyújtja, gondoskodniuk kell arról, hogy a b) pont vonatkozó követelményei beépüljenek a repülőtéri kézikönyvbe, illetve a légiforgalmi szolgálati üzemeltetési kézikönyvbe.

ADR.OR.F.100. A dokumentációra vonatkozó követelmények

Az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezet:

- a) a repülőtéri kézikönyv előtér-irányítói szolgáltatásnyújtást érintő részeit operatív személyzete rendelkezésére bocsátja;
- b) az illetékes hatóság által előírt minden egyéb dokumentációt, valamint azok módosításait rendelkezésre bocsátja;
- c) az üzemeltetési utasításokat és egyéb információkat késedelem nélkül terjeszti.

▼B*IV. MELLÉKLET***Műveleti követelmények — Repülőterek c. rész (ADR.OPS rész)****A. ALRÉSZ – REPÜLŐTÉRI ADATOK (ADR.OPS.A)****ADR.OPS.A.005. Repülőtéri adatok**

A repülőtér-üzemeltető adott esetben:

- a) meghatározza, dokumentálja és fenntartja a repülőtérre és az igénybe vehető szolgáltatásokra vonatkozó adatokat;
- b) a repülőtérre és az igénybe vehető szolgáltatásokra vonatkozóan adatokkal szolgál a felhasználóknak, valamint az érintett légiforgalmi szolgáltatóknak és légiforgalmi tájékoztató szolgáltatóknak.

▼M5**ADR.OPS.A.010. Adatminőségi követelmények**

A repülőtér-üzemeltetőnek hivatalos megállapodást kell kötnie azokkal a szervezetekkel, amelyekkel légiforgalmi adatokat és/vagy légiforgalmi információkat cserél, és biztosítania kell a következőket:

- a) a repülőtérre és az igénybe vehető szolgáltatásokra vonatkozó valamennyi adat előírt minőségben történő szolgáltatása; az adatminőségi követelmények betartása az adatok létrehozása és az adatátvitel során;
- b) a légiforgalmi adatok pontossága feleljen meg a léginavigációs adatkatalógusban meghatározottaknak;
- c) a légiforgalmi adatok megbízhatóságának fenntartása az adatok létrehozásától az adatátvitelig tartó folyamat során, a légiforgalmi adatkatalógusban meghatározott megbízhatósági besorolás alapján. Továbbá eljárásokat kell bevezetni annak érdekében, hogy:
 - (1) a mindennapi adatok tekintetében elkerülhető legyen a sérülés az adatfeldolgozás teljes folyamata során;
 - (2) a lényeges adatok tekintetében ne forduljon elő sérülés a folyamat egyetlen szakaszában sem, és szükség esetén további eljárások alkalmazására kerüljön sor az esetleges kockázatok kezelésére a rendszer teljes struktúrájában, az adatok megbízhatóságának e szinten történő biztosítása érdekében;
 - (3) a kritikus adatok tekintetében ne forduljon elő sérülés a folyamat egyetlen szakaszában sem, és további, integritást biztosító eljárások alkalmazására kerüljön sor a rendszer teljes struktúrájának alapos elemzése során esetleges adatmegbízhatósági kockázatokként azonosított hibák hatásainak teljeskörű mérséklése érdekében;
- d) a légiforgalmi adatok felbontása összhangban álljon az adatok tényleges pontosságával;
- e) a légiforgalmi adatok nyomonkövethetők legyenek;
- f) a légiforgalmi adatok időszerűek legyenek, beleértve az érvényességi idő korlátozásait;
- g) a légiforgalmi adatok teljesek legyenek;
- h) a szolgáltatott adatok formátuma feleljen meg az előírt követelményeknek.

▼ B**ADR.OPS.A.015. A repülőtér-üzemeltetők és a légiforgalmi tájékoztató szolgálatok tevékenységének összehangolása**

- a) Annak érdekében, hogy a légiforgalmi tájékoztató szolgálatok hozzájussanak a naprakész repülés előtti tájékoztatást lehetővé tevő információkhoz és repülés közbeni tájékoztatást tudjanak nyújtani, a repülőtér-üzemeltetőnek a lehető legrövidebb időn belül közölnie kell az érintett légiforgalmi tájékoztató szolgálatokkal a következőket:
1. a repülőtéri körülményekre, a mozgásképtelenné vált légi jármű eltávolítását, a mentést és a tűzoltást célzó rendszerekre, valamint a vizuális siklópálya kijelölő rendszerre vonatkozó információk;
 2. a repülőtéren található kapcsolódó létesítmények, szolgáltatások és navigációs segédesszközök működési állapota;
 3. a működés szempontjából jelentősnek ítélt minden további információ.
- b) A léginavigációs rendszer módosításainak bevezetése előtt a repülőgép-üzembentartónak megfelelően figyelembe kell vennie, hogy az érintett légiforgalmi tájékoztató szolgálatoknak mennyi időre van szükségük a közzétételre szánt kapcsolódó anyagok előkészítéséhez, elkészítéséhez és kiadásához.

▼ M5**ADR.OPS.A.020 Közös referenciarendszerek**

Légi navigáció céljára a repülőtér-üzemeltetőnek a következőket kell használnia:

- a) a Világszintű Geodéziai Rendszer – 1984 (WGS-84) mint vízszintes referenciarendszer;
- b) a középtengersizint (MSL) alappont mint függőleges referenciarendszer;
- c) a Gergely-naptár és az egyeztetett világidő (UTC) mint időreferencia-rendszerek.

ADR.OPS.A.025. Adathibák észlelése és hitelesítése

A légiforgalmi tájékoztató szolgálat (AIS) számára történő adatelőállítás, -feldolgozás vagy -átvitel során a repülőtér üzemeltetője:

- a) biztosítja digitális adathibaészlelő módszerek alkalmazását a légiforgalmi adatok átvitele és tárolása során az alkalmazandó adatmegbízhatósági szintek támogatása érdekében;
- b) biztosítja, hogy a légiforgalmi adatok átvitele tekintetében megfelelő hitelesítési eljárás alkalmazására kerül sor, melynek révén az átvevők meg tudják állapítani, hogy az adatok vagy az információk ellenőrzött forrásból származnak.

ADR.OPS.A.030. Légiforgalmi adatkatalógus

Az AIS számára történő adatelőállítás, -feldolgozás vagy -átvitel során a repülőtér-üzemeltetőnek biztosítani kell, hogy az (EU) 2017/373 bizottsági végrehajtási rendelet⁽¹⁾ III. mellékletének 1. függelékében (ATM/ANS.OR rész) szereplő légiforgalmi adatok megfeleljenek az adatkatalógus szerinti előírásoknak.

⁽¹⁾ A Bizottság (EU) 2017/373 végrehajtási rendelete (2017. március 1.) a légiforgalmi szolgáltatást/léginavigációs szolgálatokat és más légiforgalmi szolgáltatási hálózati funkciókat és azok felügyeletét ellátó szolgáltatókra vonatkozó közös követelmények meghatározásáról, valamint a 482/2008/EK rendelet, az 1034/2011/EU, az 1035/2011/EU és az (EU) 2016/1377 végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről, továbbá a 677/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 62., 2017.3.8., 1. o.).

▼ **M5****ADR.OPS.A.035. Az adatok validálása és ellenőrzése**

Az AIS számára történő adatelőállítás, -feldolgozás vagy -átvitel során a repülőtér-üzemeltetőnek biztosítani kell validálási és ellenőrzési módszerek alkalmazását annak érdekében, hogy a légiforgalmi adatok megfeleljenek a kapcsolódó adatminőségi követelményeknek. Ezen túlmenően:

- a) az ellenőrzés során biztosítani kell a légiforgalmi adatok sérülésektől mentes átvételét, valamint azt, hogy a légiforgalmi adatok feldolgozása során ne forduljon elő sérülés;
- b) a manuálisan bevitt légiforgalmi adatokat és a légiforgalmi tájékoztatást az esetlegesen bevitt hibák kiszűrése érdekében független ellenőrzésnek kell alávetni;
- c) amennyiben új légiforgalmi adatok előállítása vagy kiszámítása érdekében légiforgalmi adatok felhasználására kerül sor, akkor a kiindulási adatokat ellenőrizni és validálni kell, kivéve, ha azok ellenőrzött forrásból származnak.

ADR.OPS.A.040. Hibakezelési követelmények

A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítani kell, hogy:

- a) az adatok előállítása során és az adatszolgáltatást követően feltárt hibákat orvosolják, javítsák vagy megszüntessék;
- b) elsőbbséget kapjon a kritikus és az alapvető légiforgalmi adatokban keletkező hibák kezelése.

ADR.OPS.A.045. Metaadatok

A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítani kell, hogy a metaadatok tartalmazzák legalább a következőket:

- a) a légiforgalmi adatok előállításával, átvitelével vagy manipulálásával kapcsolatos bármely tevékenységet végző szervezetek vagy szervek megnevezése;
- b) a végzett tevékenység;
- c) a tevékenység végzésének dátuma és időpontja.

ADR.OPS.A.050. Adatátvitel

A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítani kell a légiforgalmi adatok elektronikus úton történő átvitelét.

ADR.OPS.A.055. Eszközök és szoftver

Az AIS számára történő adatelőállítás, -feldolgozás vagy -átvitel során a repülőtér-üzemeltetőnek biztosítani kell, hogy a légiforgalmi adatfolyamok támogatása vagy automatizálása érdekében alkalmazott eszközök és szoftverek a légiforgalmi adatok minőségének gyengítése nélkül töltsék be funkciójukat.

ADR.OPS.A.057. NOTAM létrehozása

a) A repülőtér-üzemeltető:

- (1) eljárásokat hoz létre és hajt végre, amelyekkel összhangban az illetékes légiforgalmi tájékoztató szolgálat által kiadandó azon NOTAM-okat létrehozza, amelyek:
 - i. a légiforgalmi berendezések, szolgálatok, eljárások vagy veszélyek létesítésére, keletkezésére, állapotára vagy változására vonatkozóan olyan tájékoztatást tartalmaznak, amelynek kellő időben történő ismerete alapvető fontosságú a repülésben érintett személyzet számára.
 - ii. ideiglenes jellegű és rövid időtartamra szóló információt tartalmaznak, illetve működési szempontból jelentős végleges változásokat, vagy rövid időtartamra szóló, de sürgősséggel meghozott ideiglenes változtatásokat érintenek, kivéve a terjedelmes szöveget és/vagy grafikát, vagy mindkettőt;

▼ M5

- (2) a repülőtéri személyzet egyes olyan tagjait, akik sikeresen elvégezték a megfelelő képzést, és bizonyították alkalmasságukat, kijelöli arra, hogy NOTAM-okat hozzanak létre, és megfelelő tájékoztatást nyújt azoknak a légiforgalmi tájékoztató szolgáltatóknak, amelyekkel megállapodást kötött;
 - (3) gondoskodik arról, hogy a repülőtéri személyzet összes többi olyan tagja, akinek feladatai közé tartozik a NOTAM-ok használata, sikeresen elvégezze a szükséges képzést, és bizonyítsa e feladat ellátásához szükséges készségeit.
- b) Ha az alábbi információk megadására van szükség, a repülőtér-üzemeltető NOTAM-ot hoz létre:
- (1) repülőterek vagy helikopter-leszállóhelyek vagy futópályák létesítése, lezárása vagy az üzemeltetésükben bekövetkező jelentős változások;
 - (2) repülőtéri szolgálatok létrehozása, visszavonása, vagy a működtetésükben bekövetkező jelentős változások;
 - (3) a repülőtér-üzemeltető felelősségi körébe tartozó rádiónavigációs és levegő-föld összeköttetés szolgálatok létrehozása, visszavonása, vagy a működtetésükben bekövetkező jelentős változások;
 - (4) az üzemeltetést közvetlenül befolyásoló készenléti és biztonsági rendszerek rendelkezésre állásának a hiánya;
 - (5) vizuális segédeszközök létrehozása, visszavonása vagy jelentős változásai;
 - (6) repülőtéri világítási rendszerek lényeges alkotóelemei működésének megszakadása vagy újbóli üzembe állása;
 - (7) a repülőtér-üzemeltető felelősségi körébe tartozó léginavigációs szolgálatok létrehozása, visszavonása, vagy az eljárásaikban bekövetkező jelentős változások;
 - (8) a munkaterületen jelentős meghibásodások vagy akadályok előfordulása vagy kijavítása;
 - (9) üzemanyag, olaj vagy oxigén rendelkezésre állásában bekövetkező változások vagy a rendelkezésre állással kapcsolatos korlátozások;
 - (10) a légi navigációt gátló akadályok jelölését szolgáló, veszélyt jelző jeladó létrehozása, visszavonása vagy jelentős változásai;
 - (11) tervezett lézersugárzások, lézerekjelzések és keresőfények, ha a légi-jármű-vezetők éjjellátó képessége valószínűsíthetően csökken;
 - (12) a légi navigációt gátló akadályok létesítése, eltávolítása vagy változtatásai a felszállási/emelkedési, megszakított megközelítési és megközelítési területeken, valamint a futópályasávon;
 - (13) a repülőtér- vagy helikopter-leszállóhely mentési és tűzoltási kategóriájában bekövetkező változások;
 - (14) a mozgási területen hó, latyak, jég, radioaktív anyagok, mérgező vegyi anyagok, vulkáni hamulerakódás vagy víz miatti veszélyes körülmények jelenléte, megszüntetése vagy jelentős változásai;

▼ **M5**

- (15) a futópálya vagy annak egy része csúszós nedves;
 - (16) futópálya-jelölési munkák miatt egy futópálya nem áll rendelkezésre; vagy a futópálya hozzáférhetővé tételéhez szükséges időre vonatkozó információ, amennyiben az ilyen munkákhoz használt berendezés szükség esetén eltávolítható;
 - (17) a légi navigációra veszélyes tényezők jelenléte, beleértve a vadon élő állatok jelenlétét, az akadályokat, a kijelzőket és a nagyobb rendezvényeket.
- c) A b) pont alkalmazásában a repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy:
- (1) a NOTAM-ot úgy hozzák létre, hogy az érintett feleknek elegendő ideje legyen a szükséges intézkedések megtételére, az üzemképtelenség, vulkáni tevékenység, radioaktív anyag vagy mérgező vegyi anyagok kibocsátása, illetve egyéb, előre nem látható események esetét kivéve;
 - (2) a repülőtéren található kapcsolódó berendezések, szolgáltatások és navigációs segédeszközök üzemképtelenségéről tájékoztató NOTAM-ban meg legyen adva az üzemképtelenség becsült időtartama, illetve a szolgáltatás helyreállításának várható ideje;
 - (3) az állandó érvényű NOTAM kiadását követő három hónapon belül a NOTAM-ban foglalt információk kerüljenek be az érintett légiforgalmi tájékoztatási termékekbe;
 - (4) az ideiglenes érvényű, hosszú időszakra szóló NOTAM kiadását követő három hónapon belül a NOTAM-ban foglalt információk kerüljenek be az AIP-kiegészítésbe;
 - (5) amennyiben egy becsült érvényességi idejű NOTAM váratlanul túllépi a három hónapos határidőt, helyettesítő NOTAM-ot kell létrehozni, kivéve, ha az adott körülmény várhatóan további három hónapnál hosszabb ideig fog tartani; ebben az esetben a repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy az információkat AIP-kiegészítésben közlétegyék.
- d) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell továbbá, hogy:
- (1) a d) 4. pontban foglaltak kivételével az általa létrehozott valamennyi NOTAM az e melléklet 1. függelékében meghatározott NOTAM-sablonban megadott sorrendben tartalmazza a vonatkozó információkat;
 - (2) a NOTAM-ok szövege az ICAO NOTAM Kódok számára kijelölt jelekből/egységes rövidített frazeológiából álljon össze, kiegészítve az ICAO rövidítésekkel, helységazonosító kódokkal, azonosító jelekkel, jelölésekkel, hívójelekkel, frekvenciákkal, számokkal és kódolatlan szöveggel;
 - (3) a NOTAM az érintett légiforgalmi tájékoztató szolgálatokkal való megállapodásnak megfelelően angol nyelven vagy az adott ország nyelvén készüljön;
 - (4) a mozgási területen lévő hóra, latyakra, jégre, dérre, állóvízre vagy hóval, hókásával, jéggel, dérrel, állóvízzel összefüggésben keletkezett vízre vonatkozó tájékoztatás SNOWTAM formájában kerüljön közzétételre, amely az e melléklet 2. függelékében foglalt SNOWTAM-sablonban bemutatott sorrendben tartalmazza az információkat;
 - (5) ha egy NOTAM-ban hibák fordulnak elő, a hibás NOTAM helyettesítése érdekében egy új sorszámmal ellátott NOTAM kerüljön kiadásra, vagy a hibás NOTAM törlésre kerüljön és új NOTAM kerüljön kiadásra;
 - (6) egy korábban kiadott NOTAM-ot törölő vagy helyettesítő NOTAM kiadása esetén:
 - a) a korábbi NOTAM sorozata és száma/éve fel legyen tüntetve;
 - b) a két NOTAM helységazonosító kódja és tárgya legyen azonos;

▼M5

- (7) egy új NOTAM-mal csak egy NOTAM legyen törölhető vagy helyettesíthető;
 - (8) minden NOTAM csak egyetlen tárgyra, és annak egyetlen jellemzőjére vonatkozzon;
 - (9) minden NOTAM-nak a lehető legrövidebb legyen, és jelentése más dokumentumokra való hivatkozás nélkül is világos legyen;
 - (10) az állandó érvényű vagy hosszú időszakra szóló átmeneti tájékoztatást tartalmazó NOTAM megfelelő hivatkozásokat tartalmazzon az AIP-ra vagy az AIP-kiegészítésre;
 - (11) az egyes repülőterekre vonatkozó NOTAM-ok szövegébe foglalt ICAO helységazonosító kód megegyezzen azzal, amelyik a Location Indicators (Helységazonosító kódok) című kiadványban szerepel. Ezeknek a kódoknak a rövidített formája nem használható.
- e) A repülőtér-üzemeltetőnek az általa létrehozott NOTAM közzétételét követően felül kell vizsgálnia annak tartalmát, így biztosítva annak pontosságát, és gondoskodnia kell az információknak a repülőtér valamennyi érintett munkavállalója és szervezete számára történő terjesztéséről.
- f) A repülőtér-üzemeltetőnek nyilvántartást kell vezetnie:
- (1) az általa létrehozott és a kiadott NOTAM-okról;
 - (2) az a) 2. és a) 3. pont végrehajtásáról.

ADR.OPS.A.060. A felszíni szennyező anyagok jelentése

A repülőtér-üzemeltetőnek tájékoztatnia kell a légiforgalmi tájékoztató szolgálatot és a légiforgalmi szolgálati egységeket a mozgási területen tapasztalható, a légi járműveket és a repülőtér üzemeltetését befolyásoló operatív jelentőséggel bíró körülményekről és különösen az alábbiak jelenlétéről:

- a) víz,
- b) hó,
- c) latyak,
- d) jég,
- e) dér,
- f) jégtelenítő vagy jégmentesítő folyékony vegyi anyagok vagy egyéb szennyező anyagok;
- g) hópadok vagy hótorlaszok.

ADR.OPS.A.065. Jelentés a futópálya felületének állapotáról

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek a futópálya állapotáról szóló jelentés (RCR) alkalmazásával jelentést kell tennie a futópálya felületének állapotáról a futópálya minden harmadára vonatkozóan. A jelentésnek tartalmaznia kell egy, a futópálya állapotát jelző, 0–6 közötti futópályakódot (RWYCC), a szennyező anyaggal való lefedettség kiterjedését és mélységét, valamint leírást a következő kifejezések alkalmazásával:

- 1. TÖMÖRÍTETT HÓ;
- 2. SZÁRAZ;
- 3. SZÁRAZ HÓ;
- 4. SZÁRAZ HÓ TÖMÖRÍTETT HAVON;
- 5. SZÁRAZ HÓ JÉGEN;
- 6. DÉR;
- 7. JÉG;
- 8. CSÚSZÓS NEDVES;
- 9. LATYAK;
- 10. KÜLÖNLEGESEN ELŐKÉSZÍTETT TÉLI FUTÓPÁLYA;

▼M5

11. VÍZTÓCSA;
 12. VÍZ TÖMÖRÍTETT HAVON;
 13. NEDVES;
 14. NEDVES JÉG;
 15. NEDVES HÓ;
 16. NEDVES HÓ TÖMÖRÍTETT HAVON;
 17. NEDVES HÓ JÉGEN;
 18. VEGYILEG KEZELT;
 19. LAZA HOMOK.
- b) A jelentéstétel akkor kezdődik, amikor víz, hó, latyak, jég vagy dér következtében jelentős változás következik be a futópálya-felület állapotában.
- c) A futópálya felületének állapotáról szóló jelentésnek folyamatosan tükröznie kell a jelentős változásokat, egészen addig, amíg a futópálya már nem szennyezett. Ha ez a helyzet bekövetkezik, a repülőtér-üzemeltetőnek ki kell adnia egy olyan RCR-t, amely megállapítja, hogy a futópálya – az esettől függően – nedves vagy száraz.
- d) A súrlódási mérésekről nem kell jelentést tenni.
- e) Amikor egy burkolattal ellátott futópálya vagy annak egy része csúszós nedves, a repülőtér-üzemeltetőnek az erről szóló információkat elérhetővé kell tennie az érintett repülőtér-használók számára. Ezt NOTAM létrehozásával kell megtenni, és abban ismertetni kell az érintett szakasz helyét.

▼M6**ADR.OPS.A.070 A repülőtéri világítási rendszerre vonatkozó információk**

A repülőtér-üzemeltetőnek jelentenie kell a légiforgalmi tájékoztató szolgálatnak a repülőtéri világítási rendszer azon részeire vonatkozó információkat, ahol a világítóegységek fénykibocsátó diódák (LED-ek).

ADR.OPS.A.075 Térképek

A repülőtér-üzemeltetőnek közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén biztosítania kell, hogy a repülőtérhez kapcsolódó térképeket a légiforgalmi tájékoztató szolgálat közzé tegye az AIP-ban.

ADR.OPS.A.080 A rádiónavigációs és leszállási segédeszközökre vonatkozó információk

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén biztosítania kell, hogy a légiforgalmi tájékoztató szolgálatok tájékoztatást kapjanak a műszeres megközelítéshez és a repülőtéri közeli körzeti eljárásokhoz kapcsolódó rádiónavigációs és leszállási segédeszközökről.
- b) Az a) pontban említett információk a következőket tartalmazzák:
1. a segédeszközök típusa;
 2. mágneses eltérés a legközelebbi fokra kerekítve, az adott esetben megfelelően;
 3. az ILS/MLS/GLS, az alapvető GNSS és az SBAS használata esetén támogatott művelet típusok;
 4. az ILS osztályozása;
 5. a létesítmények osztályozása és a megközelítési létesítmények megjelölése(i) a GBAS vonatkozásában;
 6. a VOR/ILS/MLS vonatkozásában az állomás mágneses elhajlása a legközelebbi fokra kerekítve, a berendezés műszaki felállításához;

▼ M6

7. azonosítás, szükség esetén;
8. frekvencia/frekvenciák, csatornaszám(ok), szolgáltató és hivatkozási útvonal azonosító(k), adott esetben;
9. üzemidő, adott esetben;
10. az adóantenna helyzetének földrajzi koordinátái fokban, percben, másodpercben és tized másodpercben megadva;
11. a távolságmérő berendezés adóantennájának tengerszinthez viszonyított magassága a legközelebbi 30 m-re (100 láb) megadva, és a precíziós távolságmérő berendezés tengerszinthez viszonyított magassága a legközelebbi 3 m-re (10 láb) megadva, a GBAS vonatkozási pont tengerszinthez viszonyított magassága a legközelebbi méterre vagy lábra megadva és a pont ellipszoid magassága a legközelebbi méterre vagy lábra megadva; az SBAS vonatkozásában a leszállási küszöbponthoz (LTP) vagy fiktív küszöbponthoz (FTP) ellipszoid magassága a legközelebbi méterre vagy lábra megadva;
12. a szolgáltatási volumen sugara a GBAS vonatkozási pontjától, a legközelebbi kilométerre vagy tengeri mérföldre megadva; valamint
13. megjegyzések.

ADR.OPS.A.085 A látható szakasz felszínére (VSS) behatoló akadályokra vonatkozó információk

A repülőtér-üzemeltetőnek közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén biztosítani kell, hogy a látható szakasz felszínére behatoló akadályokra vonatkozó információkat a légiforgalmi tájékoztató szolgálatok megkapják, beleértve az érintett eljárásokat és eljárási minimumokat is.

▼ B**B. ALRÉSZ – REPÜLŐTÉRI MŰKÖDÉSI SZOLGÁLTATÁSOK, FELSZERELÉSEK ÉS BERENDEZÉSEK (ADR.OPS.B)****ADR.OPS.B.001. Működési szolgáltatások nyújtása**

Az e melléklet B. alrészére szerinti szolgáltatásokat a repülőtér-üzemeltető a repülőtérén közvetlenül vagy közvetve nyújtja.

▼ M5**ADR.OPS.B.003.**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell dolgoznia és végre kell hajtania az operatív tevékenységeknek a repülőtér üzemeltetésében és karbantartásában részt vevő személyzet tagjai közötti átadására vonatkozó eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy személyzet valamennyi újonnan felvett tagja megkapja a feladataival kapcsolatos operatív információkat.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell dolgoznia és végre kell hajtania olyan eljárásokat, amelyek révén a repülőtérén működő vagy szolgáltatásokat nyújtó szervezetek számára biztosítja azokat a repülőtérrel kapcsolatos üzemeltetési információkat, amelyek befolyásolhatják az ilyen szervezetek személyzete által végzett feladatokat.

▼ B**ADR.OPS.B.005. Repülőtéri kényszerhelyzeti tervezés**

A repülőtér-üzemeltetőnek létre kell hoznia és végre kell hajtania a repülőtéri kényszerhelyzeti tervet, amely:

- a) arányos a légi járművek műveleteivel és a repülőtérén végzett egyéb tevékenységekkel;
- b) biztosítja a megfelelő szervezetek közötti koordinációt a repülőtérén vagy annak környezetében előforduló kényszerhelyzet elhárítása során; és
- c) a terv megfelelőségének rendszeres vizsgálatára és a terv hatékonyságának javítása érdekében az ebből származó eredmények felülvizsgálatára irányuló eljárásokat tartalmaz.

▼B**ADR.OPS.B.010. Mentő és tűzoltó szolgálatok**

- a) A repülőtér-üzemeltető biztosítja, hogy:
1. rendelkezésre álljanak a repülőtéri mentési és tűzoltó létesítmények, felszerelések és szolgáltatások;
 2. az időbeni fellépés érdekében megfelelő felszerelések, tűzoltó anyagok és elegendő számú személyzet álljon rendelkezésre;
 3. a mentő és tűzoltó szolgálatok személyzete megfelelően képzett, felszerelt és képesített legyen ahhoz, hogy a repülőtér környezetében folytasson tevékenységet; és
 4. a mentő és tűzoltó szolgálatok minden olyan alkalmazottjának, akit azzal bízhatnak meg, hogy légiközlekedési kényszerhelyzetekben intézkedjen, – a tevékenység típusát figyelembe véve – bizonyítania kell, hogy orvosilag alkalmas arra, hogy megfelelően végrehajtsa feladatait.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek össze kell állítani és meg kell valósítania a repülőtér mentő és tűzoltó szolgálataiban résztvevő személyzet képzési programját.

▼M5

- c) A képzési programot az ADR.OR.D.017. ponttal összhangban kell végrehajtani, az alábbi kivételekkel:
1. a szinten tartó képzésnek elméleti és folyamatos gyakorlati képzést kell magában foglalnia;
 2. az alapképzés elvégzésétől számítva legfeljebb 12 hónapos időközönként jártassági vizsgát kell tenni.
- d) A mentő- és tűzoltószemélyzet képzését úgy kell kialakítani, hogy a személyzet tagjai elsajátíthassák a feladataik ellátásához szükséges alapvető ismereteket és gyakorlati készségeket.
- e) A repülőtéri mentő és tűzoltó szolgálatok védelmi szintjének váratlan körülmények miatti ideiglenes csökkentéséhez nem szükséges az illetékes hatóság előzetes jóváhagyása.

▼B**ADR.OPS.B.015. A mozgási terület és a kapcsolódó létesítmények figyelemmel kísérése és vizsgálata**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek figyelemmel kell kísérnie a mozgási terület állapotát és a kapcsolódó létesítmények működési állapotát, és a működés szempontjából jelentős, ideiglenes vagy állandó jellegű kérdéseket jelentenie kell az érintett légiforgalmi szolgálatoknak és légiforgalmi tájékoztató szolgálatoknak.
- b) A repülőgép-üzembentartónak rendszeres vizsgálatokat kell végeznie a mozgási területen és a kapcsolódó létesítményekben.

▼M5**ADR.OPS.B.016. Az idegen tárgytól származó törmelék ellenőrzésére vonatkozó program**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek az idegen tárgytól származó törmelék ellenőrzésére vonatkozó programot kell létrehoznia és végrehajtania, és a repülőtéren működő vagy szolgáltatást nyújtó szervezetek számára elő kell írnia, hogy vegyenek részt a programban.
- b) Az idegen tárgytól származó törmelék ellenőrzésére vonatkozó program részeként a repülőtér-üzemeltetőnek:
- (1) biztosítania kell, hogy a személyzet tudjon a programról és részt vegyen benne, valamint azt, hogy a személyzet tagjai sikeresen elvégezzék a megfelelő képzést és bizonyítsák alkalmasságukat;
 - (2) intézkedéseket kell kidolgoznia és végrehajtania az idegen tárgytól származó törmelék keletkezésének megakadályozására;

▼M5

(3) eljárásokat kell kialakítani és végrehajtania:

- i. az idegen tárgytól származó törmelék kimutatására, ezen belül nyomon kell követnie és ellenőriznie kell a mozgási területet vagy az azzal szomszédos területeket meghatározott ellenőrzési menetrend szerint, valamint minden olyan esetben, amikor erre szükség van olyan tevékenység, időjárási jelenség vagy esemény miatt, amelyek során idegen tárgytól származó törmelék keletkezhetett;
- ii. az idegen tárgytól származó törmelék haladéktalan eltávolítására, visszaszorítására és elhelyezésére, valamint minden ehhez szükséges eszköz biztosítására;
- iii. azonosított légijármű-alkatrészek esetében a légi jármű üzemben tartóinak lehető leghamarabbi értesítésére;

▼C1

(4) az idegen tárgytól származó törmelék forrásainak és tendenciáinak azonosítására szolgáló adatokat és információkat kell gyűjtenie és azokat elemeznie kell, valamint a program hatékonyságának javítását szolgáló korrekciók vagy megelőző intézkedéseket kell végrehajtania.

▼B

ADR.OPS.B.020. A vadon élő állatokkal történő ütközések veszélyének csökkentése

A repülőtér-üzemeltető:

- a) felméri a vadon élő állatok jelentette veszélyt a repülőtérén és annak környezetében;
- b) eszközöket és eljárásokat hoz létre a vadon élő állatok és a légi járművek közötti repülőtéri ütközések kockázatának csökkentésére; és
- c) értesíti a megfelelő hatóságot, amennyiben a vadon élő állatokkal kapcsolatos értékelés olyan körülményeket tár fel a repülőtér környezetében, amelyek a vadon élő állatok jelentette veszélyhez vezethetnek.

▼M5

ADR.OPS.B.024. A járművezetők engedélyezése

a) A d) pontban előírtak kivételével a mozgási terület bármely részén vagy a repülőtér egyéb műveleti területein csak az adott repülőtér üzemeltetője által a járművezető számára kiállított engedéllyel lehet járművet vezetni. A vezetői engedély olyan személynek adható ki, aki:

- (1) olyan feladatokat lát el, amelyekhez a szóban forgó területeken járművezetésre van szükség;
- (2) érvényes vezetői engedéllyel és a speciális járművek üzemeltetéséhez szükséges egyéb engedéllyel rendelkezik;
- (3) sikeresen elvégezte a vonatkozó vezetői képzési programot, és a b) pont szerint bizonyította alkalmasságát;
- (4) az ADR.OPS.B.029. pontnak megfelelően bizonyította nyelvismeretét, ha a munkaterületen szándékozik járművet vezetni;
- (5) munkáltatójától képzésben részesült a repülőtérén üzemeltetni kívánt jármű használatáról.

b) A repülőtér-üzemeltetőnek vezetői képzési programot kell létrehoznia azon járművezetők számára, akik a forgalmi előtéren, illetve – a munkaterület kivételével – más üzemi területen dolgoznak, valamint azok számára, akik a munkaterületen dolgoznak. A képzési programnak:

- (1) igazodnia kell a repülőtér jellemzőihez és működéséhez, a járművezetők funkcióihoz és elvégzendő feladataihoz, valamint a repülőtér azon területeihez, amelyeken a munkavégzésre a járművezető engedélyt kaphat;

▼ **M5**

- (2) tartalmaznia kell a következőket:
- i. megfelelő időtartamú elméleti és gyakorlati képzés, legalább a következő területeken:
 - A) szabályozási keret és személyes felelősség;
 - B) járműelőírások, repülőtéri üzemeltetési követelmények és eljárások;
 - C) kommunikáció;
 - D) rádió-távbeszélés, a munkaterületen dolgozó vezetők esetében;
 - E) emberi teljesítőképesség;
 - F) a működési környezet ismerete;
 - ii. a járművezetők szakmai értékelése.
- c) Az a) pont szerint kiállított vezetői engedélyben meg kell határozni a mozgási terület azon részeit vagy azon egyéb üzemi területeket, amelyeken a járművezető vezethet, és az engedélyt mindaddig érvényesnek kell tekinteni, amíg:
- (1) az a) 1. és a) 2. pontban foglalt követelmények teljesülnek;
 - (2) a vezetői engedély jogosultja:
 - i. az ADR.OR.D.017. f) és g) ponttal összhangban elvégzi a képzéseket és részt vesz a készségellenőrzéseken;
 - ii. adott esetben az ADR.OPS.B.029. ponttal összhangban igazolja, hogy továbbra is rendelkezik a megkövetelt nyelvismerettel.
- d) Az a) pont ellenére a repülőtér-üzemeltető engedélyt adhat egyes személyek számára, hogy ideiglenesen járművet vezessenek a mozgási területen vagy egyéb üzemi területeken, ha:
- (1) az adott személy érvényes vezetői engedéllyel és a speciális járművek üzemeltetéséhez szükséges egyéb engedéllyel rendelkezik;
 - (2) a járművet az a) pontnak megfelelően engedélyezett járművezető által vezetett jármű kíséri.
- e) A repülőtér-üzemeltetőnek:
- (1) rendszert kell létrehoznia és eljárásokat kell bevezetnie a következőkre:
 - i. vezetői engedélyek kiadása és járművek vezetésének ideiglenes engedélyezése;
 - ii. biztosítania kell, hogy a vezetői engedéllyel rendelkező járművezetők továbbra is megfeleljenek a c) 1. és c) 2. pontnak;
 - iii. nyomon kell követnie, hogy a gépjárművezetők betartják-e a repülőtérén alkalmazandó vezetési követelményeket, valamint meg kell hoznia a megfelelő intézkedéseket, beleértve a vezetői engedélyek és a járművek ideiglenes vezetésére jogosító engedélyek felfüggesztését és visszavonását;
 - (2) megfelelő nyilvántartásokat kell vezetnie.

ADR.OPS.B.026. A járművek engedélyezése

- a) Járműveknek a mozgási területen vagy más üzemi területen történő működtetéséhez a repülőtér-üzemeltető által kiadott engedélyre van szükség. Az engedélyt akkor lehet kiadni, ha a járművet a repülőtér üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységhez használják, és:
- (1) az üzemképes és a tervezett műveletre alkalmas;

▼M5

- (2) megfelel az ADR.OPS.B.080. pontban szereplő jelölési és kivilágítási követelményeknek;
 - (3) olyan rádiókészülékkel van felszerelve, amely lehetővé teszi a kétirányú kommunikációt a megfelelő légiforgalmi szolgálatok frekvenciáján és minden egyéb olyan frekvencián, amelyre szükség van a következő területeken való működéshez:
 - i. a munkaterület;
 - ii. egyéb olyan üzemi területek, ahol a légiforgalmi szolgálati egységgel vagy a repülőtér egyéb műveleti egységeivel folytatott kommunikációra van szükség;
 - (4) transzponderrel vagy a felügyeletet támogató egyéb berendezéssel van ellátva, amennyiben azt a munkaterületen kívánják üzemeltetni, és a repülőtér rendelkezik olyan, a földi mozgást ellenőrző és vezérlő rendszerrel, amelynek működéséhez szükség van transzponder vagy a járművekre szerelt egyéb, felügyeletet támogató berendezés használatára.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek a mozgási területen és a többi műveleti területen való működésre engedélyezett járművek számát a repülőtér biztonságos és hatékony működéséhez szükséges minimumra kell korlátoznia.
- c) Az a) ponttal összhangban kiadott engedély:
- (1) meghatározza a mozgási terület vagy az üzemeltetési terület azon egyéb részeit, ahol a jármű üzemeltethető;
 - (2) mindaddig érvényben marad, amíg az a) pontban meghatározott követelmények teljesülnek.
- d) Ha a járművet rádiókészülékkel kell felszerelni, akkor a járműnek a repülőtérén történő üzemeltetéséhez a repülőtér-üzemeltetőnek az a) pont szerint engedélyezett járműhöz hívójelet kell rendelnie. A jármű számára kiadott hívójelre vonatkozó követelmény, hogy:
- (1) jelöléséből kifolyólag nem okozhat zavart;
 - (2) rendeltetésének megfelelőnek kell lennie;
 - (3) a munkaterületen működő járművek esetében a légiforgalmi szolgálati egységgel összehangolják, és közölik a repülőtér megfelelő szervezeteivel.
- e) Az a) ponttól eltérve a repülőtér-üzemeltető engedélyezheti:
- (1) az a) 1. és 2. pont szerint engedélyezett, az a) 3. pontban előírt rádiókészülékkel és az a) 4. pontban előírt transzponderrel vagy a felügyeletet támogató egyéb berendezéssel fel nem szerelt járművek alkalmankénti használatát az a) 3. és a) 4. pontban meghatározott területeken, feltéve, hogy:
 - i. a járművet mindenkor kíséri egy az a) 3. pontban, és szükség esetén az a) 4. pontban meghatározott követelményeknek megfelelő, engedéllyel rendelkező jármű;
 - ii. a kísérő jármű megfelel az ADR.OPS.B.080. pontban szereplő jelölési és kivilágítási követelményeknek;
 - iii. a kíséréssel üzemeltetendő járműnek a munkaterületen történő használata esetén a csökkent látási viszonyok között követendő eljárásokra a művelet nincs hatással;
 - (2) járműveknek a repülőtérre történő ideiglenes belépését és a mozgási területen vagy más üzemi területen történő üzemeltetését, a következő feltételek mellett:
 - a) a jármű szemrevételezése alapján megállapítható, hogy annak állapota nem veszélyezteti a biztonságot;

▼ **M5**

- b) a járművet mindenkor egy olyan engedélyezett jármű kíséri, amely:
 - i. az a) 3. és a) 4. pontban említett területeken történő működés esetén megfelel az a) 3. és – szükség esetén – az a) 4. pontban meghatározott követelményeknek;
 - ii. megfelel az ADR.OPS.B.080. pontban szereplő jelölési és kivilágítási követelményeknek;
- c) a járműnek a munkaterületen történő használata esetén a csökkent látási viszonyok között követendő eljárásokra a művelet nincs hatással;
- f) A repülőtér-üzemeltetőnek:
 - (1) eljárásokat kell kialakítania és végrehajtania:
 - i. a repülőtérre való belépést és a járművek üzemben tartását lehetővé tevő járműengedélyek és ideiglenes engedélyek kiállítására;
 - ii. hívójelek járművekhez történő hozzárendelésére;
 - iii. annak nyomon követésére, hogy a járművek esetében betartják-e az ADR.OPS.B.026. pontban foglaltakat, valamint a megfelelő intézkedések meghozatalára, beleértve a vezetői engedélyek és a járművek ideiglenes vezetésére jogosító engedélyek felfüggesztését és visszavonását;
 - (2) vezetnie kell a megfelelő nyilvántartásokat.

ADR.OPS.B.027. Járművek üzemeltetése

- a) A munkaterületen a jármű vezetőjének a következő módon kell üzemeltetnie a járművet:
 - (1) kizárólag a légiforgalmi szolgálati egység engedélye alapján és az egység által kiadott utasításoknak megfelelően;
 - (2) a jelölések és jelzések formájában kiadott összes kötelező utasításnak megfelelően, kivéve, ha a légiforgalmi szolgálati egység másként rendelkezik;
 - (3) a fények formájában kiadott összes kötelező utasításnak megfelelően.
- b) A munkaterületen a jármű vezetőjének a következő szabályokkal összhangban kell üzemeltetnie a járművet:
 - (1) a vészhelyzetben lévő légi jármű részére segítség nyújtása céljából haladó sürgősségi járművek számára minden más felszíni forgalommal szemben elsőbbséget kell adni;
 - (2) az 1. pont rendelkezéseire is figyelemmel:
 - i. a földi járműveknek és a légi járművet vontató járműveknek elsőbbséget kell adniuk a leszálló, felszálló vagy guruló légi járművek számára;
 - ii. az olyan járműveknek, amelyek nem vontatnak légi járművet, elsőbbséget kell adniuk a légi járművet vontató járműveknek;
 - iii. az olyan járműveknek, amelyek nem vontatnak légi járművet, a légiforgalmi szolgálati egységek utasításai szerint kell elsőbbséget adniuk a légi járművet nem vontató más járműveknek;
 - iv. a járműveknek és a légi járművet vontató járműveknek az i., ii. és iii. pont előírásai ellenére is követniük kell a légiforgalmi szolgálati egység által kiadott utasításokat.
- c) A rádióberendezéssel felszerelt járművet a munkaterületen üzemeltetni szándékozó vagy üzemeltető vezetőnek:
 - (1) a munkaterületre való belépés előtt a megfelelő légiforgalmi szolgálati frekvencián kielégítő kétirányú rádiókommunikációt kell kialakítania a légiforgalmi szolgálati egységgel, és folyamatos figyelőszolgálatot kell fenntartania a számára rendelt frekvencián;

▼M5

- (2) a munkaterületre való belépés előtt engedélyt kell szereznie a légiforgalmi szolgálati egységtől és csak a légiforgalmi szolgálati egység által engedélyezett módon szabad tevékenykednie. A szóban forgó engedély ellenére a futópályára vagy a futópályasávra való belépéshez, illetve az engedélyezett művelet módosításához a légiforgalmi szolgálati egység által kiadott további külön engedély szükséges;
- (3) vissza kell olvasnia a beszédüzemű kapcsolat útján kapott utasítások repülésbiztonsági jelentőségű részeit a légiforgalmi szolgálatoknak. Bármely futópályára, gurulópályára vagy futópályasávra való rágurulásra, a kereszteződések előtti várakozásra, keresztezésre, valamint ezen műveletek végzésére vonatkozó utasításokat mindig vissza kell olvasni;
- (4) a 3. pontban foglaltaktól eltérő utasításokat vissza kell olvasnia a légiforgalmi szolgálatoknak, vagy oly módon kell nyugtáznia őket, hogy egyértelműen jelezze, hogy azokat megértette és be fogja tartani.
- d) Amennyiben a munkaterületre vonatkozóan a jármű helyzetét illetően kétsége merül fel, a munkaterületen működő jármű vezetőjének:
- (1) értesítenie kell a légiforgalmi szolgálati egységet a körülményekről, beleértve az utolsó ismert pozíciót is;
 - (2) ezzel egyidejűleg, hacsak a légiforgalmi szolgálati egység másként nem utasítja, a futópályát, a gurulóutat vagy a munkaterület más részét a lehető leggyorsabban biztonságos távolságra el kell hagynia;
 - (3) az 1. és 2. pontban említett intézkedések elvégzése után le kell állítania a járművet.
- e) A munkaterületen a jármű vezetőjének:
- (1) ha olyan futópályán működtet járművet, amelyet fel- és leszállásra használnak, a futópályát annál a távolságnál nem közelítheti meg jobban, mint amekkora az adott futópályára meghatározott futópálya-várakozási hely vagy bármely útvárakozási hely;
 - (2) ha egy futópályát le- vagy felszállásra használnak, nem üzemeltethet járművet a következő területeken:
 - i. a futópályasávnak a futópálya végén túli része;
 - ii. az adott futópálya végbiztonsági területei;
 - iii. biztonsági felszálló terület rendelkezésre állása esetén olyan távolságban, amely veszélyeztetne egy levegőben tartózkodó légi járművet.
- f) A rádiókészülékkel felszerelt jármű vezetőjének – ha a repülőtérén úgy írják elő – a forgalmi előtérén:
- (1) a forgalmi előtérre való belépését megelőzően kielégítő kétirányú rádiókommunikációt kell kialakítania a repülőtér-üzemeltető által kijelölt felelős egységgel;
 - (2) folyamatos figyelőszolgálatot kell fenntartania a számára rendelt frekvencián.
- g) A forgalmi előtérén a jármű vezetőjének a következő szabályokkal összhangban kell üzemeltetnie a járművet:
- (1) kizárólag a repülőtér-üzemeltető által kijelölt légiforgalmi szolgálati egység engedélye alapján és az egység által kiadott utasításoknak megfelelően;

▼ **M5**

- (2) a jelölések és jelzések formájában kiadott összes kötelező utasításnak megfelelően, kivéve, ha a repülőtér-üzemeltető által kijelölt légiforgalmi szolgálati egység másként rendelkezik;
 - (3) a fények formájában kiadott összes kötelező utasításnak megfelelően;
 - (4) elsőbbséget kell adni a vészhelyzeti járműveknek, a guruló, gurulásra készülő, tolt vagy vontatott légi járműveknek;
 - (5) elsőbbséget kell adni más járműveknek a helyi szabályozásnak megfelelően;
 - (6) minden esetben elsőbbséget kell biztosítani a vészhelyzet kezelésével megbízott vészhelyzeti járműveknek.
- h) A mozgási területen és az egyéb üzemi területeken a jármű vezetőjének:
- (1) a járművet a megállapított sebességkorlátozásokkal és útvonalakkal összhangban kell üzemeltetnie;
 - (2) vezetés közben nem szabad olyan tevékenységet folytatnia, amely zavaró lehet vagy elterelheti a figyelmét;
 - (3) meg kell felelnie a repülőtéri kézikönyvben szereplő tájékoztatási követelményeknek és üzemeltetési eljárásoknak.
- i) A másik járművet kísérő jármű vezetőjének biztosítani kell, hogy a kísért jármű vezetője a megadott utasításoknak megfelelően üzemeltesse a járművet.
- j) A jármű vezetője csak a repülőtér-üzemeltető által kijelölt területeken parkolhatja le a járművet.
- k) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell dolgoznia és végre kell hajtania azokat az eljárásokat, amelyek biztosítják, hogy a mozgási területen és más üzemi területeken tevékenykedő járművezetők megfeleljenek az a)–j) pontnak.

ADR.OPS.B.028. Légi jármű vontatásaA repülőtér-üzemeltetőnek:

- a) a biztonság garantálása érdekében ki kell alakítania a légi járművekre vonatkozó manőverezési eljárásokat és ki kell jelölnie a légi jármű vontatási műveletei során használandó útvonalakat;
- b) a vontatási műveletek során megfelelő iránymutatásokat kell biztosítani;
- c) gondoskodnia kell arról, hogy a vontatott repülőgépek a vontatási műveletek során a 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet⁽¹⁾ mellékletének SERA.3215. pontjában szereplő rendelkezéseknek megfelelően ki legyenek világítva;
- d) eljárásokat kell kialakítania és végrehajtania – a vontatási műveletnek megfelelően – a vontatási műveletet végrehajtó szervezet, az előtér-irányítói szolgáltatást nyújtó egység és a légiforgalmi szolgálati egység közötti megfelelő kommunikáció és koordináció biztosítására;
- e) a vontatási műveletek kedvezőtlen időjárási vagy meteorológiai körülmények közötti biztonságos végzését szolgáló eljárásokat kell létrehoznia és végrehajtania, többek között az ilyen műveletek korlátozása vagy megtiltása révén.

⁽¹⁾ A Bizottság 923/2012/EU végrehajtási rendelete (2012. szeptember 26.) a közös repülési szabályok és a léginnavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 281., 2012.10.13., 1. o.).

▼ **M5****ADR.OPS.B.029. Nyelvismeret**

- a) Az ADR.OPS.B.024. pont értelmében nyelvismerete bizonyítására kötelezett személynek a b) ponttal összhangban igazolnia kell, hogy legalább operatív szintű nyelvismerettel rendelkezik mind a szakterminológia, mind a köznap nyelvhasználat tekintetében a következő nyelveken:
- (1) angol nyelv; és
 - (2) a repülőtérén a repülőtér légiforgalmi szolgálati egységével való rádió-kommunikáció céljából használt bármely más nyelv vagy nyelvek.
- b) A kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy képes:
- (1) hatékonyan kommunikálni olyan helyzetekben is, amikor partnerének csak a hangját hallja, és olyan helyzetekben is, amikor szemtől szemben beszél vele;
 - (2) pontos, érthető kommunikációt folytatni általános és munkával kapcsolatos témákban;
 - (3) megfelelő kommunikációs stratégiákat alkalmazni az üzenetváltásokban, valamint felismerni és megoldani a félreértéseket köznap és munkahelyzetekben;
 - (4) viszonylag könnyen kezelni azokat a nyelvi kihívásokat, amelyek a mindennapi munka és a megszokott kommunikációs feladatok végzése során adódó bonyolult vagy váratlan helyzetekből fakadnak;
 - (5) olyan dialektust vagy akcentust használni, amely a légiközlekedés résztvevői számára érthető.
- c) A nyelvismeret elismerése az értékelést végző szervezet által kibocsátott, a nyelv vagy nyelvek ismeretét, a nyelvtudás szintjét, valamint az értékelés időpontját igazoló tanúsítvány kiadása révén történik.
- d) A „szakértői” nyelvismereti szintet teljesítő kérelmezők kivételével a nyelvismeret a következők szerint újra kell értékelni:
- (1) ha az igazolt szint az operatív szint, akkor az értékelés időpontjától kezdve négyévente;
 - (2) ha az igazolt szint a kibővített szint, akkor az értékelés időpontjától kezdve hatévente;
- e) A nyelvismeretet egy, az illetékes hatóság által jóváhagyott módszer segítségével kell igazolni, amelynek tartalmaznia kell a következőket:
- (1) az értékelési eljárás;
 - (2) a nyelvismeret értékelését végző értékelők képesítései;
 - (3) a fellebbezési eljárás.
- f) A repülőtér-üzemeltetőnek nyelvi képzést kell biztosítania a személyzetre vonatkozóan előírt nyelvismereti szint fenntartása érdekében.
- g) Az a) ponttól eltérve a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a személyzet ADR.OPS.B.024. pontban említett tagjai esetében a repülőtér légiforgalmi szolgálati egységével való rádiókommunikáció céljából nincs szükség az angol nyelv ismeretének igazolására. Ilyen esetben a tagállam egy vagy több repülőtérre kiterjedő biztonsági értékelést végez.
- h) Azon személyek részére, akik az a) és b) pontoknak való megfelelést nem igazolták, a repülőtér-üzemeltető a következő időpontig szóló engedélyt bocsáthat ki:
- (1) 2026. január 7. az angol nyelv tekintetében;
 - (2) 2023. január 7. az angol nyelv kivételével a többi nyelv tekintetében.

ADR.OPS.B.030. A földi mozgást ellenőrző és vezérlő rendszer▼ **M6**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a repülőtérén a földi mozgást ellenőrző és vezérlő rendszer (SMGCS) működjön. Az SMGCS:

▼ M6

1. figyelembe veszi a repülőtér tervezési jellemzőit, a működési és meteorológiai körülményeket, valamint az emberi tényező alapelveket;
2. úgy van kialakítva, hogy segítse az alábbiakat:
 - i. légi és földi járművek véletlen behatolásának megelőzése aktív futópályára; és
 - ii. a légi járművek közötti, valamint a légi járművek és a földi járművek vagy tárgyak közötti ütközések megelőzése a mozgási terület bármely részén; és
3. működését megfelelő eszközöknek és eljárásoknak kell támogatnia.

▼ M5

- b) A földi mozgást ellenőrző és vezérlő rendszer részeként a repülőtér-üzemeltetőnek – a légiforgalmi szolgáltatóval egyeztetve – fel kell mérnie, hogy a repülőtéren szükség van-e szabványos útvonalak kialakítására a guruló légi járművek számára. Amennyiben szabványos útvonalak vannak biztosítva, a repülőtér-üzemeltetőnek:
 - (1) gondoskodnia kell arról, hogy azok a repülőtéri forgalom, a repülőtér kialakítása és a tervezett műveletek szempontjából megfelelőek legyenek, valamint megfelelően azonosítva legyenek;
 - (2) az AIP-ban történő közzététel céljából meg kell adnia a releváns információkat a légiforgalmi tájékoztató szolgálatok számára.
- c) Amennyiben a földi mozgást ellenőrző és vezérlő rendszer működéséhez transzponder légi jármű általi használatára van szükség a mozgási területen, a repülőtér-üzemeltetőnek koordinálnia kell a léginnavigációs szolgáltatóval:
 - (1) a légi járművek üzemben tartói által teljesítendő transzponder-üzemeltetési eljárásokat;
 - (2) az AIP-ban történő közzététel céljából a légiforgalmi tájékoztató szolgálatok számára történő információszolgáltatást.

▼ M6

- d) A repülőtér-üzemeltetőnek a repülőtéri SMGCS-eljárásokat a légiforgalmi szolgáltatóval összehangoltan kell kidolgoznia.

▼ M5**ADR.OPS.B.031. Kommunikáció**

- a) A járműveknek és a légiforgalmi szolgálati egységnek a 923/2012/EU végrehajtási rendelet mellékletének 14. szakasza szerinti követelményeknek megfelelően kell kommunikálniuk.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek a légiforgalmi szolgáltatóval egyeztetve ki kell dolgoznia a kommunikációs eljárásokat, többek között:
 - (1) a légiforgalmi szolgálati egységek és a repülőtér munkaterületén közlekedő vagy közlekedni készülő járművek közötti kommunikáció során használt frekvenciákat és nyelvet vagy nyelveket;
 - (2) a légiforgalmi szolgálati egységek és a munkaterületen tevékenykedő vagy tevékenykedni szándékozó gyalogosok közötti kommunikációt;
 - (3) a repülőtérre vonatkozó, a munkaterületen végzett műveletek biztonságát potenciálisan befolyásoló fontos információk rádiókommunikációs úton történő terjesztését;
 - (4) azokat a jelzéseket és egyéb kommunikációs eszközöket, amelyeket a légiforgalmi szolgálati egységek és a munkaterületen közlekedő járművek vagy gyalogosok közötti rádiókommunikáció sikertelensége esetén kell használni bármilyen látási viszonyok között.

▼ M5

ADR.OPS.B.033. A gyalogosok felügyelete

a) A repülőtér-üzemeltetőnek eljárásokat kell kidolgoznia és végrehajtania annak érdekében, hogy:

- (1) a mozgási területre és az egyéb üzemi területekre való belépést azokra a személyekre korlátozza, akiknek a feladatai megkövetelik az ilyen területekhez való hozzáférést;
- (2) biztosítsa, hogy az említett személyek a szóban forgó területekre csak akkor léphessenek be kíséret nélkül, ha megfelelő képzésben részesültek, és bizonyították alkalmasságukat;
- (3) felügyelje a forgalmi előtérben tartózkodó személyek mozgását, valamint biztosítsa, hogy a légi járműbe beszálló vagy abból kiszálló utasok, illetve azok az utasok, akiknek a forgalmi előtér irányába, onnan el vagy azon keresztül kell gyalogolniuk:
 - i. képzett és hozzáértő személyzet általi kíséretet kapjanak;
 - ii. ne zavarják az álló légi járműveket és a földi szervizelési tevékenységeket;
 - iii. védve legyenek a működésben lévő légi járművektől, többek között azok hajtóművének hatásaitól, valamint a jármű- vagy egyéb tevékenységektől.

b) A repülőtér-üzemeltetőnek eljárásokat kell kidolgoznia és végrehajtania annak érdekében, hogy:

- (1) a személyzet azon tagjai számára, akiknek feladatai közé tartozik a munkaterületre való, jármű nélküli belépés, biztosítsa a szabályos és biztonságos belépést és munkavégzést;
- (2) a személyzet e tagjai:
 - i. megfelelő felszereléssel rendelkezzenek, beleértve a láthatósági ruházatot, a tájékozási eszközöket, valamint azokat az eszközöket, amelyek lehetővé teszik a légiforgalmi szolgálati egység és a repülőtér-üzembentartó megfelelő egysége közötti kétirányú kommunikációt az ilyen műveletek során;
 - ii. a munkaterületre való belépés előtt szerezzenek engedélyt a légiforgalmi szolgálati egységtől. A szóban forgó engedély ellenére a futópályára vagy a futópályasávra való belépéshez, illetve az engedélyezett művelet módosításához a légiforgalmi szolgálati egység által kiadott további külön engedély szükséges;
 - iii. ne lépjenek a munkaterületre, ha csökkent látási viszonyok között követendő eljárások vannak hatályban.

ADR.OPS.B.035. Téli időjárási viszonyok között végzett műveletek

a) Azokra az esetekre, amikor a repülőtérnek várhatóan olyan körülmények között kell működnie, amikor hó, latyak vagy jég halmozódhat fel a mozgási területen, a repülőtér-üzemeltető hóeltakarítási tervet dolgoz ki és hajt végre. A hóeltakarítási terv részeként a repülőtér-üzemeltetőnek:

- (1) gondoskodnia kell a jég- és déreltávolításhoz, illetve a jég- és dérképződés megelőzéséhez, valamint a futópálya felületi súrlódási jellemzőinek javításához szükséges anyagok használatára vonatkozó rendelkezésekről;
- (2) az érszerűség határain belül biztosítania kell a hó, a latyak vagy a jég eltávolítását a futópályákról és a mozgási terület azon részeiről, amelyek a repülőgép üzemeltetésére szolgálnak.

b) A repülőtér-üzemeltetőnek az AIP-ban információkat kell közzétennie a következőkre vonatkozóan:

- (1) a hóeltakarításra, valamint a hóval és a jéggel kapcsolatos műveleteket szolgáló berendezések rendelkezésre állása;
- (2) adott esetben a speciálisan előkészített téli futópályák használatának jóváhagyási státusza;
- (3) a mozgási terület felületének kezelésére használt anyagok típusa.

▼ **M5****ADR.OPS.B.036. Speciálisan előkészített téli futópályákon végzett műveletek**

a) A repülőtér-üzembentartó az illetékes hatóság előzetes jóváhagyásának birtokában eljárásokat dolgozhat ki és alkalmazhat a repülőgépek speciálisan előkészített, téli futópályákon történő üzemeltetésére vonatkozóan, amennyiben a szennyező anyag-típus tömörített hó vagy jég. A speciálisan előkészített futópályákhoz alapesetben az RWYCC 4-es kódot kell rendelni; ha azonban a kezelés nem indokolja az RWYCC 4-et, az ADR.OPS.B.037. pont szerinti rendes eljárást kell alkalmazni.

b) Az illetékes hatóság előzetes jóváhagyásának megszerzése érdekében a repülőtér üzemeltetőjének:

(1) eljárásokat kell létrehozni, amelyek kiterjednek a következőkre:

- i. a futópálya-felület állapotának javítására használt berendezés típusa, vagy a javításra használt anyag típusa és mennyisége, vagy mindkettő, valamint az alkalmazási módszer;
- ii. az időjárási paraméterek nyomon követése;
- iii. az ömlesztett szennyező anyagok kezelése;
- iv. az elért eredmények értékelése;

(2) repülőgépadatokat kell beszereznie legalább egy repülőgép-üzembentartótól a speciális kezelésben részesített futópályán mért fékezési teljesítményről;

(3) a 2. pont szerint nyert adatokat elemeznie kell és fel kell dolgoznia annak bizonyítása érdekében, hogy képes a futópálya-feltételeknek egy adott RWYCC-vel összhangban történő biztosítására;

(4) olyan karbantartási programot kell kidolgoznia, amely a következetes teljesítmény elérése érdekében az alkalmazott berendezések megelőző és javító karbantartására egyaránt kiterjed.

c) A repülőtér-üzemeltetőnek az eljárás folyamatos hatékonyságának nyomon követésére szolgáló programot kell kidolgoznia és végrehajtania. A programban fel kell használni a repülőgép-adatokból nyert, a fékhatásról szóló jelentéseket, és azokat össze kell vetni a futópálya jelentett állapotával.

d) A repülőtér-üzemeltetőnek a téli időszak vége után értékelnie kell a téli működést annak megállapítása érdekében, hogy szükségesek-e az alábbiak:

- (1) kiegészítő képzési követelmények;
- (2) az eljárások naprakészé tétele;
- (3) kiegészítő vagy eltérő berendezések és anyagok.

ADR.OPS.B.037. A futópálya-felület állapotának értékelése és a futópálya-állapot kódjának kijelölése

Amennyiben az ADR.OPS.A.060. a)–e) pontban felsorolt szennyező anyagok jelen vannak a futópálya felületén, a repülőtér-üzemeltetőnek:

- a) a szennyező anyag típusa és mélysége, valamint a hőmérséklet alapján RWYCC-t kell rendelni a futópályához;
- b) ellenőriznie kell a futópályát, ha a futópálya felületének állapota az időjárási viszonyok miatt megváltozhatott, fel kell mérnie a futópálya felületének állapotát, és ahhoz új RWYCC-t kell rendelnie;
- c) különleges légi jelentések alapján kezdeményeznie kell az RWYCC újraértékelését.

▼B**ADR.OPS.B.040. Éjszakai műveletek**

A repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell az éjszakai viszonyok között végzett repülőtéri műveletek biztonságosságát szavatoló eszközök és eljárások létrehozásáról és végrehajtásáról.

▼M6**ADR.OPS.B.045 Csökkent látási viszonyok között követendő eljárások**

a) A repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a repülőtér megfelelő repülőtéri felszereléssel és létesítményekkel rendelkezzen, valamint hogy megfelelő csökkent látási viszonyok között követendő eljárásokat dolgozzanak ki és hajtsanak végre, amennyiben a repülőteret a következő műveletek valamelyikéhez kívánják használni:

1. csökkent látási viszonyok között végzett felszállások;
2. a látási viszonyok miatt 550 m-nél kisebb futópálya menti látótávolság vagy 200 lábnál (60 m) kisebb elhatározási magasság mellett végzett megközelítési és leszállási műveletek;
3. műveleti engedménnyel végzett műveletek olyan esetekben, amikor a tényleges futópálya menti látótávolság kisebb mint 550 m.

A csökkent látási viszonyok között követendő eljárások koordinálják a légi és a földi járművek mozgását, és korlátozzák vagy megtiltják a tevékenységek végzését a mozgási területen.

- b) A repülőtér-üzemeltetőnek a légiforgalmi szolgáltatóval együttműködve ki kell dolgoznia és végre kell hajtania a csökkent látási viszonyok között követendő eljárásokat. A csökkent látási viszonyok között követendő eljárásoknak tartalmazniuk kell az előkészítésükre, kezdeményezésükre és befejezésükre vonatkozó kritériumokat. A kritériumoknak a futópálya menti látótávolságon és a felhőalap értékein kell alapulniuk.
- c) A repülőtér-üzemeltetőnek tájékoztatnia kell a légiforgalmi tájékoztató szolgálatot és adott esetben a légiforgalmi szolgáltatót a repülőtéri berendezések és létesítmények állapotában bekövetkező minden olyan változásról, amely hatással van a csökkent látási viszonyok között végzett műveletekre.
- d) A repülőtér-üzemeltető az AIP-ban való közzététel céljából tájékoztatja a légiforgalmi tájékoztató szolgálatokat a csökkent látási viszonyok között követendő eljárásokról.
- e) A csökkent látási viszonyok között követendő eljárásokat és azok bármilyen változását az illetékes hatóságnak előzetesen jóvá kell hagynia.

▼B**ADR.OPS.B.050. Kedvezőtlen időjárási viszonyok között végzett műveletek**

A repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell a kedvezőtlen időjárási viszonyok között végzett repülőtéri műveletek biztonságosságát szavatoló eszközök és eljárások létrehozásáról és végrehajtásáról.

ADR.OPS.B.055. A tüzelőanyagok minősége

A repülőtér-üzemeltetőnek ellenőriznie kell, hogy a légi járművek tüzelőanyagainak tárolásában és adagolásában részt vevő szervezetek rendelkezzen olyan eljárásokkal, amelyek biztosítják, hogy a légi járműveket nem szennyezett és megfelelő összetételű üzemanyaggal lássák el.

ADR.OPS.B.065. Látás szerinti segédeszközök és repülőtéri villamos rendszerek

A repülőtér-üzemeltetőnek rendelkeznie kell olyan eljárásokkal, amelyek biztosítják a repülőtér látás szerinti segédeszközeinek és villamos rendszereinek megfelelő működését.

▼B**ADR.OPS.B.070. A repülőtéri munkálatok biztonsága**

a) A repülőtér-üzemeltetőnek eljárásokat kell kidolgoznia és végrehajtania annak biztosítására, hogy:

1. a repülőtéri munkálatok ne érintsék a légi járművek biztonságát; és
2. a repülőtéri műveleti tevékenységek ne érintsék a repülőtéri munkálatok biztonságát.

ADR.OPS.B.075. A repülőterek védelme

a) A repülőtér-üzemeltetőnek a repülőtéren és annak környezetében figyelemmel kell kísérnie a következőket:

1. az engedélyezési feltételekkel összhangban meghatározott akadályhatárolt és védelmi felületeket és a repülőtérhez kapcsolódó más felületeket annak érdekében, hogy a hatáskörébe tartozó, megfelelő intézkedésekkel csökkentse az e felületekre és területekre történő behatoláshoz társuló kockázatokat;
2. az akadályok jelölését és kivilágítását annak érdekében, hogy adott esetben a hatáskörének megfelelően eljár hasson; és
3. az emberi tevékenységekkel és a területhasználattal járó veszélyeket annak érdekében, hogy adott esetben a hatáskörének megfelelően eljár hasson.

b) A repülőtér-üzemeltetőnek rendelkeznie kell a figyelemmel kísért területen belüli akadályokhoz, fejleményekhez és más olyan tevékenységekhez társuló kockázatok csökkentésére szolgáló eljárásokkal, amelyek érinthetik a repülőtéren közlekedő, oda érkező vagy azt elhagyó légi járművek által végzett műveletek biztonságát.

▼M5**ADR.OPS.B.080. Járművek és más mozgó tárgyak jelölése és kivilágítása**

a) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy a repülőtér mozgási területén lévő járművek és egyéb mozgó tárgyak (a légi járművek kivételével):

- (1) feltűnő színek használatával vagy megfelelő helyeken elhelyezett, megfelelő méretű, kockás mintájú és kontrasztos színű zászlókkal meg legyenek jelölve;
- (2) meg legyenek világítva alacsony intenzitású akadályjelző fényekkel, amelyek típusa és jellemzői a járművek és a repülőtér éjjel vagy kis látótávolság melletti használata esetén a célnak megfelelnek. A megjelölt fények színe a következő:
 - i. villogó kék fény a szükséghelyzeti vagy biztonsági járművek esetében;
 - ii. villogó sárga fény az egyéb járművek esetében, beleértve a Follow Me irányító járműveket is;
 - iii. állandó vörös fény a korlátozott mozgásképességű tárgyak esetében.

b) A repülőtér-üzemeltető a kizárólag a forgalmi előtéren használt repülőgépkiszolgáló felszereléseket és járműveket mentesítheti az a) pont alkalmazása alól.

▼B**ADR.OPS.B.090. A repülőtér magasabb kódjelű légi járművek általi használata**

a) A kényszerhelyzetek kivételével a repülőtér-üzemeltető az illetékes hatóság előzetes jóváhagyásával engedélyezheti, hogy a repülőtéren az engedély feltételeiben meghatározott tervezési sajátosságainál magasabb kódjelű légi jármű is igénybe vegye a repülőteret vagy annak részeit.

b) Az a) bekezdéssel összhangban az ADR.OR.B.040. cikk rendelkezései alkalmazandók.

▼B**C. ALRÉSZ – REPÜLŐTÉRI KARBANTARTÁS (ADR.OPS.C)****▼M5****ADR.OPS.C.005. Karbantartás – általános előírások**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek olyan karbantartási programot kell kidolgoznia és végrehajtania, amely adott esetben megelőző karbantartást is magában foglal annak érdekében, hogy a repülőtér üzemeltetéséhez szükséges repülőtéri létesítmények, rendszerek és berendezések olyan állapotban legyenek, amely nem rontja a légi navigáció biztonságát, szabályszerűségét vagy hatékonyságát. A karbantartási program kialakítása és végrehajtása során szem előtt kell tartani az emberi tényezőkre vonatkozó elveket.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy a karbantartási program hatékony végrehajtásához megfelelő eszközök álljanak rendelkezésre.

ADR.OPS.C.007. A járművek karbantartása

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek:
 - (1) a mentő- és tűzoltó járművekre vonatkozóan karbantartási programot kell létrehoznia és végrehajtania, amely megelőző karbantartást is magában foglal és szem előtt tartja az emberi tényezőkre vonatkozó elveket annak érdekében, hogy a járművek teljes élettartama alatt biztosított legyen a járművek és berendezéseik hatékonysága, valamint a meghatározott válaszdíőnek való megfelelés;
 - (2) gondoskodnia kell arról, hogy a mozgási területen vagy más üzemi területen használt egyéb járműveire vonatkozóan is karbantartási program kerüljön végrehajtásra.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek:
 - (1) eljárásokat kell kialakítania az a) pontban említett karbantartási program végrehajtásának támogatására;
 - (2) biztosítania kell, hogy a program hatékony végrehajtásához megfelelő eszközök és létesítmények álljanak rendelkezésre;
 - (3) minden járműre vonatkozóan karbantartási nyilvántartást kell vezetnie.
- c) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy azok a szervezetek, amelyek a repülőtéren működnek vagy nyújtanak szolgáltatásokat:
 - (1) a mozgási területen vagy más műveleti területen használt járműveiket egy meghatározott karbantartási programmal összhangban karbantartsák, beleértve a megelőző karbantartást is;
 - (2) megfelelő karbantartási nyilvántartást vezessenek.
- d) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy a műveletek során ne használjanak üzemképtelen járműveket.

ADR.OPS.C.010. Szilárd burkolatok, más földfelületek és csatornarendszer

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek meg kell vizsgálnia a mozgási területek, többek között a szilárd burkolatok (futópályák, gurulóutak és előterek), a szomszédos területek és a csatornarendszerek felületét, hogy a repülőtéri megelőző és helyreállító karbantartási program részeként rendszeresen felmérje azok állapotát.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek:
 - (1) valamennyi mozgási terület felületét karban kell tartania annak érdekében, hogy megelőzze az olyan idegen tárgytól származó törmelék megjelenését, amely kárt okozhat a légi járművekben vagy megzavarhatja a légi jármű-rendszerek működését, illetve az ilyen törmeléket el kell távolítani;
 - (2) az ártalmas felületi szabálytalanságok kialakulását megelőzendő karban kell tartania a futópályák, a gurulóutak és az előterek felületét;
 - (3) a futópályát olyan állapotban kell tartania, hogy a felületi súrlódás az előírások szerinti minimális szinten vagy afelett legyen;

▼M5

- (4) rendszeres időközönként ellenőriznie és dokumentálnia kell a futópályák felületi súrlódási jellemzőit a karbantartás szempontjából. Ezeket az ellenőrzéseket kellő gyakorisággal kell elvégezni ahhoz, hogy meg lehessen állapítani a futópálya felületi súrlódási jellemzőinek változásában érvényesülő tendenciát;
- (5) helyreállító karbantartási intézkedéseket kell hoznia annak megakadályozása érdekében, hogy a futópálya egészének vagy egy részének súrlódási jellemzői szennyezetlen állapotban a minimális súrlódási szint alá süllyedjenek.

ADR.OPS.C.015. A vizuális segédeszközök és elektronikus rendszerek karbantartása

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek megelőző és helyreállító karbantartási programot kell kidolgoznia és végrehajtania annak érdekében, hogy biztosítsa az elektromos rendszerek üzemképességét és az energiaellátás rendelkezésre állását a repülőtér összes szükséges létesítményében oly módon, amely biztosítja a légi navigáció biztonságát, rendszerességét és hatékonyságát.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek megelőző és helyreállító karbantartási programot kell kidolgoznia és végrehajtania annak érdekében, hogy biztosítsa az egyes fényforrások üzemképességét és a repülőtér világítási rendszerének megbízhatóságát oly módon, amely biztosítja a légi járművek és az egyéb járművek számára nyújtott útmutatás folytonosságát, valamint a légi járművek és az egyéb járművek ellenőrzését, az alábbiak szerint:
 - (1) a II. és III. kategóriás precíziós megközelítésű futópálya esetében a megelőző karbantartási rendszernek arra kell irányulnia, hogy a II. és III. kategóriájú üzemeltetés bármely időszaka alatt minden bevezető és futópályafény üzemképes legyen, és hogy minden esetben legalább:
 - i. a fényforrások 95 %-a a következő csoportok mindegyike esetében működőképes legyen:
 - (A) a II. és III. kategóriás precíziós megközelítésű futópálya fényrendszere a 450 méteren belüli részen;
 - (B) a futópálya középvonalát jelző fények;
 - (C) a pályaküszöb fények;
 - (D) a futópálya szegélyfények.
 - ii. a fényforrások 90 %-a működőképes legyen a földterésízóna-fények esetében;
 - iii. a fényforrások 85 %-a működőképes legyen a bevezető fényrendszerben a 450 méteren túli részen;
 - iv. a fényforrások 75 %-a működőképes legyen a futópályavég-fények esetében.
 - (2) Azok a fényforrások, amelyek az 1. ponttal összhangban üzemképtelenek lehetnek, nem változtathatják meg a világítási rendszer alapvető jellemzőit.
 - (3) Az üzemképtelen fényforrás nem helyezkedhet el közvetlenül egy másik üzemképtelen fényforrás mellett, kivéve az oldalhatárolókat és a kereszt-fényeket, amelyek esetében két egymás melletti üzemképtelen fényforrás is megengedett.
 - (4) azon megállító keresztfényesorok esetében, amelyek a futópálya várakozási helynél találhatók, és amelyeket olyan futópályával együtt alkalmaznak, amely 550 m-nél kisebb futópálya menti látótávolság mellett végzett műveletekre szolgál, a megelőző karbantartási rendszernek a következő célkitűzésekre kell irányulnia:
 - i. legfeljebb két fényforrás lehet üzemképtelen;
 - ii. két szomszédos fényforrás nem lehet üzemképtelen, kivéve, ha a fények közötti távolság jelentősen kisebb, mint amire szükség van.
 - (5) Az 550 m-nél kisebb futópálya menti látótávolság alatti repülésre alkalmas gurulótak esetében a megelőző karbantartási rendszernek arra kell irányulnia, hogy gurulót középvonalát jelző fények közül ne legyen két szomszédos fény üzemképtelen.

▼ M5

- (6) Az I. kategóriás precíziós megközelítésű futópálya esetében a megelőző karbantartási rendszernek arra kell irányulnia, hogy az I. kategóriájú üzemeltetés bármely időszakában minden bevezető és futópályafény üzemképes legyen, és hogy minden esetben:
- i. a fények legalább 85 %-a üzemképes legyen a következők mindegyike esetében:
 - A) az I. kategóriás precíziós megközelítésű futópálya fényrendszere;
 - B) a pályakülső fények;
 - C) a futópálya szegélyfények;
 - D) a futópályavég-fények;
 - ii. egy üzemképtelen fény nem helyezkedhet el közvetlenül egy másik üzemképtelen fény mellett, kivéve, ha a fények közötti távolság jelentősen kisebb, mint amire szükség van.
- (7) Az 550 m-nél kisebb futópálya menti látótávolság alatti felszállásra használt futópálya esetében a megelőző karbantartási rendszernek arra kell irányulnia, hogy a műveletek bármely időszakában valamennyi futópályafény üzemképes legyen, és hogy minden esetben:
- i. legalább:
 - A) a fényforrások 95 %-a üzemképes legyen a futópálya középvonalát jelző fények (ha vannak ilyenek) és a futópálya szegélyfények esetében;
 - B) a fényforrások 75 %-a működőképes legyen a futópályavég-fények esetében;
 - ii. egy üzemképtelen fényforrás nem helyezkedhet el közvetlenül egy másik üzemképtelen fény mellett.
- (8) A legalább 550 m-es futópálya menti látótávolság melletti felszállásra használt futópálya esetében a megelőző karbantartási rendszernek arra kell irányulnia, hogy a műveletek bármely időszakában valamennyi futópályafény üzemképes legyen, és hogy minden esetben:
- i. a fényforrások legalább 85 %-a működőképes legyen a futópálya szegélyfények és a futópályavég-fények esetében;
 - ii. egy üzemképtelen fényforrás nem helyezkedhet el közvetlenül egy másik üzemképtelen fény mellett.
- (9) A vizuális siklópálya kijelölő rendszerrel felszerelt futópályák esetében a megelőző karbantartási rendszernek arra kell irányulnia, hogy a működés bármely időszakában minden egység üzemképes legyen. Egy egység akkor minősül üzemképtelennek, ha az üzemképtelen fényforrások száma akkora, hogy az egység a légi jármű számára nem tudja biztosítani a szükséges irányítást.
- c) A b) pont alkalmazásában egy fényforrás akkor minősül üzemképtelennek, ha:
- (1) a fő fénysugár átlagos intenzitása nem éri el az Ügynökség által kiadott tanúsítási előírásokban meghatározott érték 50 %-át. Azon világítótestek esetében, amelyek esetében a fő fénysugár tervezett átlagos intenzitása meghaladja az Ügynökség által kiadott tanúsítási előírásokban meghatározott értéket, az 50 %-ot ehhez a tervezési értékhez képest kell mérni;
 - (2) a fényhez kapcsolódó valamely szűrő hiányzik, sérült vagy a fényforrás nem állítja elő a megfelelő színű fénysugarat.
- d) A repülőtér-üzemeltetőnek megelőző és helyreállító karbantartási programot kell kidolgoznia és végrehajtania annak érdekében, hogy biztosítsa a repülőtér jelölési és jelzési rendszerének megbízhatóságát oly módon, amely biztosítja a légi járművek és az egyéb járművek számára nyújtott útmutatásnak, valamint a légi járművek és az egyéb járművek ellenőrzésének a folytonosságát.

▼M5

- e) Építési vagy karbantartási tevékenységekre nem kerülhet sor a repülőtéri villamos rendszerek közelében, ha a repülőtéren csökkent látási viszonyok között követendő eljárások vannak hatályban.
- f) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy:
 - (1) az a), b) és d) pontban említett megelőző karbantartási programok magukban foglalják az egyes rendszerek elemeinek és magának a rendszernek meghatározott eljárások révén és meghatározott időközönként végzett, a tervezett működtetéshez és rendszerhez igazodó vizsgálatát és ellenőrzését.
 - (2) a feltárt hibák kijavítására megfelelő helyreállító intézkedésekre kerüljön sor.
- g) A repülőtér-üzemeltetőnek nyilvántartást kell vezetnie a vonatkozó karbantartási tevékenységekről.

▼M4**D. ALRÉSZ – ELŐTÉR-IRÁNYÍTÓI MŰVELETEK****ADR.OPS.D.001. A biztonsággal kapcsolatos előtér-irányítói tevékenységek**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy eszközöket és eljárásokat hozzanak létre és hajtsanak végre az alábbiak érdekében:
 - (1) a mozgás szabályozása a légi járművek közötti, illetve a légi járművek és az akadályok közötti ütközések megelőzése végett;
 - (2) a légi járművek forgalmi előtérbe való belépésének szabályozása és forgalmi előtérből való kilépésének összehangolása a repülőtéri irányítótoronnyal;
 - (3) a járművek biztonságos és gyors mozgásának biztosítása;
 - (4) az alábbi tevékenységek megfelelő szabályozása:
 - i. légijármű-állóhelyek kiosztása;
 - ii. földi beállítási szolgáltatás nyújtása;
 - iii. légi járművek parkolási eljárása és indítása az állóhelyről;
 - iv. légi járművek üzemanyag-utántöltése;
 - v. megfűvással szembeni óvintézkedések és hajtóművizsgálatok;
 - vi. indulási engedélyek és gurulásra vonatkozó utasítások.
- b) Az a) pont végrehajtása érdekében a repülőtér-üzemeltető feladatköröket ruházhat át más szervezetekre. Ha a repülőtér-üzemeltető átruházza a szóban forgó feladatköröket, az átruházást bele kell foglalnia a repülőtéri kézikönyvbe.

ADR.OPS.D.005. A forgalmi előtér határai

- a) A repülőtér-üzemeltető a légiforgalmi szolgáltatóval együttműködve meghatározza a forgalmi előtér határait, melyekről a légiforgalmi tájékoztató kiadványban (AIP) történő közzététel céljából tájékoztatja a légiforgalmi tájékoztató szolgálatot.
- b) A forgalmi előtér határainak meghatározásakor legalább a következőket figyelembe kell venni:
 - (1) a repülőtér kialakítása;

▼M4

- (2) a futópálya és a gurulóút kialakítása és üzemeltetése;
- (3) a repülőtéri forgalom sűrűsége;
- (4) időjárási körülmények;
- (5) üzemeltetési eljárások.

ADR.OPS.D.010. A légi járművek forgalmi előtérbe való belépésének és forgalmi előtérből való kilépésének koordinációja

a) Ha a légi járművek forgalmi előtérben való mozgását nem a légiforgalmi szolgáltató irányítja, a repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy a légi járművek forgalmi előtérbe való belépését és forgalmi előtérből való kilépését koordinálják a légiforgalmi szolgáltatóval. Ez a koordináció magában foglalja a következőket:

- (1) az előtér-irányító szolgáltató, a légiforgalmi szolgálat és az induló légi járművek közötti kijelölt átadási pontok;
- (2) a forgalmi előtérben használandó, levegő-föld összeköttetést biztosító kommunikációs eszközök;
- (3) várakozó területek az érkező légi járművek elhelyezésére abban az esetben, ha légijármű-állóhelyek nem állnak rendelkezésre.

b) A repülőtér-üzemeltető a légiforgalmi tájékoztató kiadványban (AIP) történő közzététel céljából tájékoztatja a légiforgalmi tájékoztató szolgálatot a következőkről:

- (1) az a) 1. pontban említett kijelölt átadási pontok;
- (2) az a) 2. pontban említett levegő-föld összeköttetést biztosító kommunikációs eszközök.

ADR.OPS.D.015. A légi járművek mozgásának irányítása a forgalmi előtérben

A repülőtér-üzemeltető biztosítja, hogy:

- a) a légi járművek utasítást kapjanak arra, hogy milyen útvonalat kell követniük a forgalmi előtérben;
- b) erre alkalmas vizuális segédeszközök álljanak rendelkezésre annak biztosítására, hogy a légi jármű személyzete azonosítani tudja a kijelölt útvonalat;
- c) a tervezett útvonal mentes legyen minden olyan akadálytól, amely a mozgó légi járművel való ütközés kockázatát hordozza.

ADR.OPS.D.025. Légijármű-állóhelyek kiosztása

a) A repülőtér-üzemeltetőnek olyan eljárásokat kell kidolgoznia és végrehajtania, amelyek biztosítják, hogy:

- (1) a kiosztott légijármű-állóhely megfeleljen annak a légijármű-típusnak, amelyre a szándékok szerint használni fogják;
- (2) a légijármű-állóhely-kiosztásról tájékoztatják az előtér-irányítói szolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetet (ha ki lett jelölve ilyen) vagy a megfelelő légiforgalmi szolgáltatót;
- (3) a légijármű-állóhely-kiosztásról tájékoztatják a légi jármű manőverezéséért felelős személyeket.

b) A légijármű-állóhelyek kiosztásakor a repülőtér-üzemeltetőnek legalább a következő paraméterek figyelembevételét biztosítania kell:

- (1) a légi jármű jellemzői;
- (2) parkolási segédeszközök;
- (3) a légijármű-állóhelyet kiszolgáló létesítmények;

▼M4

- (4) az infrastruktúra elérhetősége;
- (5) a szomszédos légi jármű-állóhelyeken parkoló légi járművek;
- (6) a légi jármű-állóhely sajátosságai.

ADR.OPS.D.030. A légi jármű földi beállítása

A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy a légi járművek földi beállítása az előtér-ügyelet által a 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet ⁽¹⁾ mellékletének 1. függelékével összhangban adott jelzések használatával történjen.

ADR.OPS.D.035. Légi jármű parkolása

A repülőtér-üzemeltetőnek eljárásokat kell kidolgoznia és végrehajtania annak biztosítására, hogy:

- a) a forgalmi előtérben a légi jármű parkolására kijelölt területet megfigyelés alatt tartásuk annak biztosítása érdekében, hogy a parkolási manőver során fenntartsák a biztonsági távolságokat;
- b) irányítás révén elősegítsék a légi jármű biztonságos parkolását;
- c) az automatizált parkolóirányítási rendszerek – ha vannak ilyenek telepítve – megfelelően működjenek;
- d) a légi jármű gurulásáért felelős személyek riasztást kapjanak a légi jármű megállítására, ha a biztonsági távolságokat túllépik;
- e) a légi jármű parkolási műveletében való közreműködéshez szükséges személyeken kívül senki ne közelítse meg a légi járművet, amikor annak összeütközési veszélyt jelző fényei és hajtóműve még működésben van;
- f) a légi jármű-állóhely területe mentes legyen az idegen tárgytól származó törmeléktől (FOD), amelyeknek hatása lehet a biztonságra.

ADR.OPS.D.040. Légi jármű indítása az állóhelyről

A repülőtér-üzemeltetőnek olyan eljárásokat kell kidolgoznia és végrehajtania, amelyek biztosítják, hogy a légi jármű légi jármű-állóhelyről való indításakor:

- a) a földi kiszolgáló berendezések – kivéve adott esetben a légi jármű mozgathatóságához szükséges repülőtolókat – és a járművek el legyenek távolítva a légi jármű-állóhelyről vagy az erre kijelölt területeken le legyenek parkolva;
- b) ha a légi jármű-állóhelyet utashíd szolgálja ki, azt lecsatlakoztassák;
- c) a légi jármű-állóhely elhagyására kijelölt útvonal FOD-mentes legyen;
- d) az állóhelyen belül és az azzal szomszédos úton/utakon leálljon a forgalom, kivéve adott esetben a légi jármű mozgathatóságához szükséges repülőtolók mozgását;
- e) a légi jármű állóhelyről történő indításában közreműködő személyeken kívül senki ne közelítse meg a légi járművet, amikor annak összeütközési veszélyt jelző fényeit és hajtóművét már működésbe helyezték.

⁽¹⁾ A Bizottság 923/2012/EU végrehajtási rendelete (2012. szeptember 26.) a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 281., 2012.10.13., 1. o.).

▼ M4**ADR.OPS.D.045. A forgalmi előtérben feladatokat ellátó szervezetek tájékoztatása**

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek a forgalmi előteret üzemeltető érintett szervezeteket időben tájékoztatnia kell a forgalmi előtéren végzendő műveletek korlátozásával kapcsolatos információkról.
- b) A tájékoztatásnak adott esetben a következő információkat kell tartalmaznia:
- (1) a korlátozás jellege;
 - (2) a korlátozás időtartama, amennyiben ez ismert;
 - (3) az alkalmazandó mérséklési intézkedések;
 - (4) a korlátozás üzemeltetésre gyakorolt hatása;
 - (5) a légi jármű-állóhelyek rendelkezésre állása;
 - (6) a légi jármű-állóhelyek korlátozása;
 - (7) rögzített berendezések rendelkezésre állása a légi jármű-állóhelyeken;
 - (8) különleges parkolási eljárások;
 - (9) a vezetési útvonalakat érintő átmeneti változások;
 - (10) folyamatban lévő munka;
 - (11) bármely más információ, amely operatív jelentőséggel bír a forgalmi előtér használói számára.

ADR.OPS.D.050. A sürgősségi segélyszolgálat riasztása

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek:
- (1) a forgalmi előtérben bekövetkező balesetek és repülőesemények esetére a repülőtéri kényszerhelyzeti terven belül létre kell hoznia és végre kell hajtania a sürgősségi segélyszolgálat riasztására szolgáló eljárást;
 - (2) megfelelő eszközökről és berendezésekről kell gondoskodnia ahhoz, hogy a sürgősségi segélyszolgálatot riasztani lehessen.
- b) A repülőtér-üzemeltető által létrehozott eljárásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:
- (1) a sürgősségi segélyszolgálat riasztásához használt elérhetőségek és eszközök;
 - (2) a repülőesemény hatékony kezelése érdekében a sürgősségi segélyszolgálatnak megadandó információk, többek között:
 - i. a baleset vagy repülőesemény helyszíne;
 - ii. a baleset vagy repülőesemény jellege;
 - iii. károk;
 - iv. személyi sérülések;
 - v. veszélyes áruk.

ADR.OPS.D.055. Megfűvással szembeni óvintézkedések

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek tájékoztatnia kell a forgalmi előtér használóit a megfűvás és a légsavarszél nyomán felmerülő veszélyekről.
- b) A repülőtér-üzemeltetőnek elő kell írnia a forgalmi előtér használói számára a járművek és berendezések megfelelő biztosítását, valamint olyan parkolóhelyek kijelölését, ahol a megfűvás és a légsavarszél hatása a lehető legkisebb.

▼M4

- c) A forgalmi előtér kialakításában tervezett változtatások megtervezése és kivitelezése során a repülőtér-üzemeltetőnek figyelembe kell vennie a megfűtés és a légszűrő hatását.
- d) A repülőtér-üzemeltetőnek azonosítani kell a megfűtésveszélyes helyeket és a pilóták körében közzé kell tennie a minimális tolóerő kifejtésére irányuló utasítást, vagy megfelelő mérséklési intézkedéseket kell hoznia a megfűtés hatásának minimalizálása érdekében.

ADR.OPS.D.060. Légi jármű üzemanyag-utántöltése

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek eljárásokat kell kidolgoznia a légi járművek üzemanyag-utántöltésére.
- b) Az eljárásnak a következőket kell előírnia:
 1. nyílt láng és az esetlegesen szikrát vagy ívfényt kibocsátó elektromos vagy hasonló eszközök használatának tilalma az üzemanyag-utántöltésre szolgáló zónában;
 2. a földi energiaellátó egység beindításának tilalma az üzemanyag-utántöltés alatt;
 3. a légi járműtől elvezető akadálytalan kilépési útvonal megléte, amely vész helyzetben lehetővé teszi az üzemanyagtartályok és az emberek gyors eltávolítását;
 4. a légi jármű és az üzemanyagforrás szakszerű átkötése és a földelési eljárások helyes alkalmazása;
 5. az üzemanyag-utántöltést felügyelő személy haladéktalan értesítése üzemanyag-kiömlés esetén és részletes utasítások az ilyen esetek kezelésére;
 6. a földi kiszolgáló berendezések oly módon történő elhelyezése, hogy a vészkijáratok minden akadálytól mentesek legyenek, lehetővé téve az utasok gyors evakuálását az olyan esetekben, amikor üzemanyag-utántöltés közben kerül sor az utasok ki- és beszállítására, vagy az utasok a légi jármű fedélzetén tartózkodnak.
 7. megfelelő típusú tűzoltó készülékek gyors elérhetősége legalább a kezdeti beavatkozáshoz arra az esetre, ha az üzemanyag meggyulladna;
 8. az üzemanyag-utántöltési művelet megszakítása, ha a repülőtéren vagy annak közelében elektromos viharok vannak.

ADR.OPS.D.065. Hajtóművizsgálat

- a) A repülőtér-üzemeltetőnek ki kell dolgoznia és végre kell hajtania egy hajtóművizsgálati eljárást.
- b) Az eljárásnak a következők meghatározását kell magában foglalnia:
 - (1) a hajtóművizsgálat jóváhagyására jogosult személy;
 - (2) a hajtóművizsgálat lefolytatására szolgáló területek;
 - (3) a szükséges biztonsági intézkedések.

ADR.OPS.D.070. Láthatósági ruházat

A repülőtér-üzemeltetőnek elő kell írnia, hogy a szabadban, gyalogosan, a mozgási területen dolgozó összes munkavállalónak láthatósági ruházatot kell viselnie.

▼ M4**ADR.OPS.D.075. Indulási engedélyek és gurulásra vonatkozó utasítások**

a) Ha a légi járművek forgalmi előtérben való mozgását nem a légiforgalmi szolgáltató irányítja, a repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy az indulási engedélyeket, a tolatási engedélyeket és ha szükséges, a gurulásra vonatkozó utasításokat is összehangolják a légiforgalmi szolgáltatóval.

b) Ebben az esetben a repülőtér-üzemeltető a légiforgalmi szolgáltatóval együttműködve kialakít és végrehajt egy eljárást, amely a következőket foglalja magában:

- (1) az indulási engedélyek kiadására jogosult hatóság meghatározása;
- (2) egymás tájékoztatásának mikéntje a kiadott indulási engedélyekről;
- (3) egymás tájékoztatásának mikéntje a tolatási engedélyekről és a gurulásra vonatkozóan adott utasításokról.

ADR.OPS.D.080. Az előtér-ügyeletések és a légijármű-felvezető (FOLLOW-ME) járművezetők képzési- és jártasságvizsga-programja

a) A repülőtér-üzemeltetőnek képzési programot kell kidolgoznia és végrehajtania:

- (1) a földi beállítási szolgáltatást végző személyek vonatkozásában;
- (2) a légijármű-felvezetést (FOLLOW-ME) végző személyek vonatkozásában.

b) A képzési programot a III. melléklet ADR.OR.D.017. pontjával összhangban kell végrehajtani.

c) A képzést úgy kell kialakítani, hogy a személyzet tagjai elsajátíthassák a feladataik ellátásához szükséges alapvető ismereteket és gyakorlati készségeket.

d) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell jártasságvizsga-program végrehajtását az a) pontban említett személyzet tekintetében, az alábbiak érdekében:

- (1) szakmai alkalmasságuk folyamatossága;
- (2) a funkcióikra és feladataikra vonatkozó szabályok és eljárások ismerete. A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy az a) pontban említett személyek az alapképzés elvégzését követően 12 hónapnál nem hosszabb időközönként jártassági vizsgát tegyenek.

ADR.OPS.D.085. A légi jármű gurulására vonatkozó utasításokat rádiótávbeszélés révén kiadó személyzet képzési- és jártasságvizsga-programja

a) A repülőtér-üzemeltető biztosítja, hogy:

- (1) a légi járművek forgalmi előtérben való gurulására vonatkozó utasításokat a kijelölt légiforgalmi rádiófrekvenciák használatával rádiótávbeszélés révén kiadó személyek megfelelő képesítéssel és képzettséggel rendelkezzenek;
- (2) a képzési program végrehajtására a III. melléklet ADR.OR.D.017. pontjával összhangban kerüljön sor, az alábbi kivételekkel:
 - i. az alapképzést munkahelyi képzésnek kell követnie, amely a következő szakaszokból áll:

▼ **M4**

- A) átmeneti képzési szakasz, amelyet elsősorban helyszínspecifikus műveleti eljárások és feladatspecifikus szempontok ismeretének és megértésének közvetítésére dolgoztak ki;
 - B) munkahelyi gyakorlati képzési szakasz, ami a munkahelyi képzésnek az a végső fázisa, amely során a korábban megszerzett, munkakörrel kapcsolatos rutinokat és készségeket egy képesített oktató felügyelete mellett, éles forgalomirányítási helyzetben beépítik a gyakorlatba;
- ii. az alapképzés elvégzésétől számítva legfeljebb 12 hónapos időközönként szinten tartó képzést kell végezni, melynek során áttekintik az alapképzés ismereteit;
 - iii. ha egy személy 12 hónapnál hosszabb ideig nem végzi repülőtéri feladatait, ismeretfrissítő képzést kell végeznie, amely teljeskörűen tartalmazza az alapképzés ismerettartalmát.
- b) Az a) 1. pontban említett személyeknek igazolniuk kell, hogy a c) pontnak megfelelően legalább operatív szintű nyelvismerettel rendelkeznek mind a szakterminológia, mind a köznap nyelvhasználat tekintetében a repülőtéren a levegő-föld összeköttetésre használt nyelveken.
- c) A kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy képes:
- (1) hatékonyan kommunikálni olyan helyzetekben is, amikor partnerének csak a hangját hallja, és olyan helyzetekben is, amikor szemtől szemben beszél vele;
 - (2) pontos, érthető kommunikációt folytatni általános és munkával kapcsolatos témákban;
 - (3) megfelelő kommunikációs stratégiákat alkalmazni az üzenetváltásokban, valamint felismerni és megoldani a félreértéseket köznap és munkahelyzetekben;
 - (4) viszonylag könnyen kezelni azokat a nyelvi kihívásokat, amelyek a mindennapi munka és a megszokott kommunikációs feladatok végzése során adódó bonyolult vagy váratlan helyzetekből fakadnak;
 - (5) olyan dialektust vagy akcentust használni, amely a légiközlekedés résztvevői számára érthető.
- d) A nyelvismeret elismerése az értékelést végző szervezet által kibocsátott, a nyelv vagy nyelvek ismeretét, a nyelvtudás szintjét, valamint az értékelés időpontját igazoló tanúsítvány kiadása révén történik.
- e) A „szakértői” nyelvismereti szintet teljesítő kérelmezők kivételével a nyelvismeret a következők szerint újra kell értékelni:
- (1) ha az igazolt szint az operatív szint, akkor az értékelés időpontjától kezdve négyévente;
 - (2) ha az igazolt szint a kibővített szint, akkor az értékelés időpontjától kezdve hatévente.
- f) A nyelvismeret egy értékelő módszer segítségével kell igazolni, amelynek tartalmaznia kell a következőket:
- (1) az értékelési eljárás;
 - (2) a nyelvismeret értékelését végző értékelők képesítései;
 - (3) a fellebbezési eljárás.
- g) A repülőtér-üzemeltetőnek nyelvi képzést kell biztosítania a személyzetre vonatkozóan előírt nyelvismereti szint fenntartása érdekében.

▼ M4

- h) A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítani kell jártasságvizsga-program végrehajtását az a) 1. pontban említett személyzet tekintetében, az alábbiak érdekében:
- (1) szakmai alkalmasságuk folyamatossága;
 - (2) a funkcióikra és feladataikra vonatkozó szabályok és eljárások ismerete. A repülőtér-üzemeltetőnek biztosítani kell, hogy az a) pontban említett személyek az alapképzés elvégzését követően 12 hónapnál nem hosszabb időközönként jártassági vizsgát tegyenek.

*Szükség szerint törlendő

A LÉTREHOZÓ ALÁÍRÁSA (nem továbbítendő)